

בנק פועלי אגודת ישראל

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2012

(בלתי מבוקרים)

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוחות ביניים ליום 30 בספטמבר 2012

תוכן העניינים

עמוד	
5	1. דוח הדירקטוריון
6	2. סקירת ההנהלה
6	3. הצהרת המנהל הכללי
6	4. הצהרת החשבונאי הראשי
6	5. תמצית הדוחות הכספיים ביניים (בלתי מבוקרים)

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוח הדירקטוריון המוגש לאסיפה הכללית של בעלי המניות

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום ח' בכסלו התשע"ג (22 בנובמבר 2012) הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים הבלתי מבוקרים של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012.

הדוחות ערוכים על-פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים, והנתונים מבוטאים במספרים מדווחים.

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, בקשר לתיאור עסקי הבנק, מצבו הכספי ותוצאות פעילותו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנחזו במסגרת המידע צופה פני העתיד כאמור, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות כתוצאה משינוי בנתונים המאקרו כלכליים, בתכנית העסקית של הבנק וכן כתוצאה מגורמי הסיכון המתוארים בדוח הדירקטוריון.

משפטים הכוללים ביטויים כגון: "להערכת ההנהלה", "להערכת הבנק", "הבנק בוחן", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף, לשמות עצם כגון: "צריך", "יכול", "יהיה" מצביעים על כך שמדובר במידע צופה פני עתיד. ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, ולכן נתונים לשינוי ולחוסר וודאות.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וגורמים מקצועיים בחברת האם וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

ההתפתחויות הכלכליות העיקריות

סקירה כלכלית

אומדן צמיחת התמ"ג במשק הישראלי בשנת 2012 נע בתחום של 3% עד 3.5%. הערכות חטיבת המחקר של בנק ישראל, שפורסמו לקראת סוף ספטמבר 2012 עומדות על שיעור צמיחה של 3.3% לעומת 4.7% בשנת 2011. הצמיחה המואטת מורגשת מאז תחילת המחצית השנייה של שנת 2011 ומאז נשמרת פחות או יותר יציבות ברמת שיעור הצמיחה. עם זאת, הציפיות הן להאטה נוספת שתהיה בקצב הצמיחה, יתכן כבר במחצית השנייה של שנת 2012, אף שאין אינדיקטורים ברורים שיכולים להצביע על כך. תחזית צמיחת התמ"ג של בנק ישראל לשנת 2013 עומדת על 3.0%, אך קיימות גם תחזיות לשיעור צמיחה נמוך יותר בשנה הקרובה, עד לכדי כ-2.5%. נתוני המחצית הראשונה של שנת 2012 מצביעים על גידול של 4.4% בצריכה הפרטית ו-2.6% בצריכה הפרטית לנפש. ההשקעות בנכסים קבועים גדלו ב-4.2%, מזה, השקעות בבתי מגורים ב-6.3% והשקעות בענפי המשק ב-2.6%. יצוא הסחורות והשירותים גדל ב-1.3% בלבד ויבוא הסחורות והשירותים (ללא יבוא בטחוני, אניות ומטוסים ויהלומים) בקצב מהיר יחסית של 17.1%. האומדנים לכל שנת 2012 מעריכים צמיחה מואטת יותר בצריכה הפרטית - 2.8% ובהשקעות בנכסים קבועים - 2.6%. לעומת זאת, האומדן השנתי ליצוא הסחורות והשירותים גבוה יותר - 5.6%.

הסביבה הגלובלית

ההאטה הכלכלית בישראל בשנה האחרונה, מקורה במגמות שהיו בכלכלה הגלובלית.

בחודשים האחרונים מסתמנת אופטימיות זהירה לגבי הסביבה הגלובלית, זאת כתוצאה מתמיכה מוניטארית על ידי רוב הבנקים המרכזיים בעולם. בארה"ב הפד הכריז על תוכנית נוספת של הזרמה מוניטארית (QE3) לפיה הפד ירכוש אג"ח מגובה משכנתאות בהיקף של 40 מיליארד דולר לחודש עד שיחול שיפור משמעותי במצב התעסוקתי בארה"ב (ירידה באבטלה אל מתחת ל-7%). הקהילה האירופית הודיעה על תמיכה בבנקים הספרדיים בהיקף של 100 מיליארד יורו ונשיא הבנק המרכזי מריו דראגי הודיע שיהיה מוכן בעתיד לרכוש אג"ח של מדינות חלשות (בעיקר ספרד, אם היא תבקש) כדי לתמוך בגוש היורו ולהזיל את עלויות הגיוס. מדינות חשובות אחרות כגון אנגליה ויפן ממשיכות להדפיס כסף. מעורבות הולכת וגדלה של הכלים המוניטאריים גורמת לעודפי נזילות במערכת הפיננסית העולמית ותמכה בעלייה בשוקי ההון בחודשים האחרונים. לעומת זאת, הנתונים הכלכליים הגלובליים עדיין חלשים יחסית כאשר בארה"ב מסתמנת התאוששות מסוימת. הצמיחה בארה"ב הגיעה ל-2.0% ברבעון ג' לאחר 1.3% ברבעון ב'. מסתמנת התייצבות בענף הנדל"ן ואף עלייה מתונה בהתחלות הבנייה ובמכירות של דירות. בנוסף, בחודשים האחרונים חל שיפור באמון הצרכני האמריקאי וגידול בצריכה הפרטית. באירופה כנראה שהצמיחה הייתה שלילית ברבעון ג' לאחר צמיחה שלילית של 0.7% ברבעון ב' (בקצב שנת). בחודש ספטמבר שיעור האבטלה בארה"ב ירד ל-7.8% בארה"ב ועלה ל-11.4% באירופה. סקרי הציפיות בתעשייה ברוב המדינות בעולם מצביעים על התכווצות (ירידה נטו בהזמנות), למעט ארה"ב בה מסתמן שיפור מסוים. במספר מדינות מתעוררות חשובות, כגון סין, הודו, וברזיל, מסתמנת התמתנות בפעילות הכלכלית על רקע חולשה בביקושים מהמדינות המפותחות. הצמיחה בסין התמתנה ל-7.4% ברבעון ג' (ב-12 החודשים האחרונים). קרן המטבע הבינלאומית צופה צמיחה גלובלית של 3.3% בשנת 2012 ו-3.6% בשנת 2013 (ירידה מ-3.9% בתחזית הקודמת).

שוק העבודה

שיעור האבטלה בישראל נותר יציב ברבעון ג' סביב 7% (6.9% בחודש אוגוסט) תוך כדי גידול מהיר במספר מועסקים המלווה בגידול מהיר בשיעור ההשתתפות בכוח העבודה. שיעור ההשתתפות עלה מתחילת השנה מ-62.7% ל-64.3% בחודש אוגוסט. עלייה במספר מחפשי עבודה בהחלט מעודדת ומשפרת את פוטנציאל הצמיחה של ישראל בעתיד. רמת השכר הריאלית עולה בקצב מתון בלבד. בחודש יולי השכר הראלי עלה ב-1.4% לעומת אותה תקופה אשתקד. בחודש אוקטובר רמת שכר המינימום עודכנה כלפי מעלה ב-4.9%.

שער החליפין

לאחר תקופת פיחות מתמשכת מתחילת השנה עד סוף חודש אוגוסט בשיעור מצטבר של 4.2% (מול סל המטבעות), רגיעה מסוימת באי הוודאות הגיאופוליטית (בעיקר החשש להסלמה מול איראן) תמכה בייסוף בשקל מסוף חודש אוגוסט עד אמצע חודש אוקטובר בשיעור של 3.9%. בתקופה זו השקל יוסף ב-5.6% מול הדולר וב-2.3% מול האירו על רקע היחלשות הדולר בעולם. התחזקות של המטבע הישראלי נובעת גם מציפייה לשיפור בחשבון השוטף (מעבר מגרעון קטן לעודף קטן) זאת כתוצאה מגידול ביצוא בשל השפעת היצוא הגדל של אינטל, שיפור ברווחיות היצוא (עקב פיחות ריאלי משנת 2011 של כ-6%) וציפייה להפקת גז טבעי החל ממחצית 2013. כבר ברבעון ב' חל שיפור ניכר בחשבון השוטף אשר שיקף גרעון קטן של 90 מיליון דולר לאחר גרעון של 1.4 מיליארד דולר ברבעון א'. בהסתכלות על חשבון הסחר, השיפור נמשך ברבעון ג'. גרעון הסחר הסתכם ב-4.2 מיליארד דולר לעומת גרעון של 4.7 מיליארד ברבעון ב'.

מאמצע חודש אוקטובר ועד תחילת נובמבר שוב מגמה של פיחות השקל מול הדולר, על רקע התחזקות הדולר בעולם והודעת בנק ישראל המפתיעה על הורדת הריבית. עם זאת, בהסתכלות קדימה למגמות הצפויות בשנת 2013, במיוחד בתחום מאזן התשלומים, לא צפוי המשך מגמה זו של פיחות השקל ובסך הכל צפויה יציבות בשער החליפין של השקל.

תקציב המדינה

הגרעון בתקציב המדינה גדל השנה על רקע האטה בקצב גידול ההכנסות ממיסים, המושפעת מההאטה הכלכלית ומאידך, עלייה מהירה יחסית בהוצאות הממשלה, בין השאר בהשפעת המחאה החברתית ויישום חלק מהמלצות ועדת טרכטנברג. על בסיס מגמות אלו בשנת 2012 נדרש קיצוץ של כ- 15 מיליארד ש"ח בהוצאות הממשלה כדי להגביל את הגידול בהוצאות ל- 5% בשנת 2013, כפי שנקבע בחוק, ועוד מהלך של העלאת מסים בהיקף של כ- 4-5 מיליארד ש"ח כדי להגיע ליעד גירעון של 3% תוצר. כנראה שהשנה הגירעון התקציבי צפוי להגיע לכ- 4% תוצר. בתשעת החודשים הראשונים של השנה ההוצאות של משרדי הממשלה עלו בקצב מהיר של 8.7% (לעומת אותה תקופה אשתקד) עקב תוספות במשרדים החברתיים, בביטחון והסכמי שכר. לעומת זאת ההכנסות ממסים עלו בשיעור מתון יותר של 3.3%. סביר להניח שמיד עם הקמת ממשלה חדשה יופעל לחץ משמעותי על המשרדים השונים לקצץ בהוצאות, בפרט התקציב של משרד הביטחון.

אינפלציה וריבית

קצב האינפלציה השנה תואם לתחום יעד האינפלציה, ב-12 החודשים האחרונים (על בסיס ספטמבר) שיעור האינפלציה הוא 2.1% והאינפלציה הצפויה במהלך כל שנת 2012 היא כ-2.3%. ציפיות האינפלציה לשנה הקרובה גם הן נמצאות לאחרונה ברמה של כ-2.0%. האינפלציה השנה הושפעה מעליית מיסוי עקיף (מע"מ, סיגרויות וברירה), עלייה במחירי המזון עקב התייקרות הסחורות החקלאיות בעולם (בשל הבצורת בארה"ב) ועלייה במחירי האנרגיה. לעומת זאת, ביטול תשלומי ההורים לגני ילדים טרום חובה (חלק מהמלצת וועדת טרכטנברג) תרם למדד נמוך בחודש ספטמבר.

במהלך השנה ירדה ריבית בנק ישראל מ-2.75% בתחילת השנה עד ל-2.00% בחודש נובמבר. זאת, בתגובה למגמת ההאטה הכלכלית וסביבת הריבית הנמוכה מאוד השוררת בעולם. הפחתת הריבית האחרונה בסוף אוקטובר כבר מביאה את ריבית בנק ישראל לרמה הריאלית של כ-0%. ההערכות הן, שברמת הפעילות הכלכלית הצפויה בשנה הקרובה במשק הישראלי, לא צפויה הפחתת ריבית נוספת בטווח הנראה לעין. להפחתת ריבית יש השפעה ישירה על שוק המשכנתאות וברבעון השלישי של השנה היה זינוק בלקיחת משכנתאות ובהיקף המכירות של דירות חדשות. בנק ישראל מנסה לבלום את הגידול במשכנתאות, שיש לו השפעה ישירה על מחירי הדירות, על ידי הטלת מגבלות על לקיחת משכנתאות.

שוקי ההון

ברבעון ג' שוקי ההון בעולם אופיינו על ידי עליות שערים, זאת על רקע שילוב של תוכנית הזרמה נוספת בארה"ב וציפייה למעורבות יותר של מנהיגי אירופה וה- ECB בטיפול במשבר החוב. ברבעון ג' מדד ה- S and P עלה ב- 8.4% ומדד מניות אירופה היורו סטוק עלה בשיעור דומה. מדד תל אביב 25 עלה ב- 12.4% ותל אביב 100 עלה ב- 8.7%. מדד מניות הבנקים עלה בשיעור חד של 17.1% (עלייה אשר נמשכת בחודש אוקטובר), זאת לאחר ירידה חדה ברבעון ב'. למעשה, שוק המניות בישראל הושפע ממגמת העליות בחו"ל ומירידה במפלס אי הוודאות הגיאו פוליטי לאחר שישראל מיתנה את הטון בנושא האיראני. מדד האג"ח הקונצרני הצמוד עלה במהלך הרבעון בשיעור של 4.0% לעומת עלייה באג"ח הממשלתי הצמוד בשיעור של 3.3%. ירידה בפרמיית הסיכון באג"ח הקונצרני מתקנת חלק מהעלייה בפרמיית הסיכון מתחילת השנה ומושפעת מהמשך צמיחה יציבה במשק הישראלי, התייצבות בסביבה הגלובלית וירידה בסיכון הגיאו פוליטי. ירידת התשואות באג"ח הממשלתי הישראלי התרחשה למרות היציבות בתשואות ל-10 שנים בארה"ב (סביב 1.6%) ואי שינוי בריבית בנק ישראל. התשואה בשחר המקביל (0122) ירדה במהלך רבעון ב' מ- 4.32% ל- 4.21%, כאשר התשואה על אג"ח הצמודות (גליל) 5903 ירדה בשיעור חד יותר במשך רבעון ג' (מ- 1.96% ל- 1.61%), זאת למרות החשש לעלייה בגירעון הממשלתי ולגידול בהנפקות של הממשלה. מגמת ירידת התשואות נמשכת בחודש אוקטובר כחלק מהאופטימיות הזהירה של שוקי ההון.

פעילות הבנק

להלן סקירת ההתפתחויות שחלו בבנק בסעיפי הרווח וההפסד, בסעיפים המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים, בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

רווח ורווחיות

התוצאות העסקיות של הבנק בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו בעיקר מגידול בהכנסות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית שקוזזו בחלקן מגידול בהוצאות התפעוליות.

הרווח הנקי לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב- 35.0 מיליון ש"ח לעומת 31.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 10.4%.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם ב- 12.6 מיליון ש"ח לעומת 10.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 21.2%.

הרווח לפני מסים בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב- 56.6 מיליון ש"ח, לעומת 51.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 10.3%.

הרווח לפני מסים ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם ב- 19.9 מיליון ש"ח לעומת 17.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 15.7%.

תשואת הרווח הנקי על ההון לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012, בחישוב שנתי, הינה 13.4%, לעומת 14.3% בתקופה המקבילה אשתקד ו- 18.7% בכל שנת 2011. התשואה ברוטו על ההון, בתשעה החודשים הראשונים של שנת 2012, בחישוב שנתי, הינה 21.9% לעומת 23.4% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 28.8% בכל שנת 2011. יובהר כי התוצאות הכספיות של הבנק לכל שנת 2011 כוללות שני ארועים משמעותיים אשר התרחשו ברבעון הרביעי של שנת 2011 (כמפורט בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2011) והשפעתם הכוללת על הרווח הנקי לשנת 2011 הינה בסך של 12 מיליון ש"ח.

תשואת הרווח הנקי על ההון לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012, בחישוב שנתי הינה 14.8%, לעומת 14.1% בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה ברוטו על ההון, ברבעון השלישי של השנה, בחישוב שנתי, הינה 24.2%, לעומת 24.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה למסים על הרווח בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה ב- 21.6 מיליון ש"ח לעומת 19.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 10.2%.

ההפרשה למסים על הרווח ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמה ב- 7.3 מיליון ש"ח לעומת 6.8 מיליון ש"ח בתקופה התקופה המקבילה אשתקד, גידול של 7.4%.

הרווח הנקי למניה בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב- 690.1 ש"ח לעומת 625.0 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי למניה ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכם ב- 248.4 ש"ח לעומת 205.0 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דיבידנד

ביום 6 באוגוסט 2012, הוכרז על דיבידנד בסך 40.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד בוצעו סיווגים מחדש המפורטים להלן בדוחות הכספיים לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 וכן בדוחות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011:

פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר:

- הכנסות (הוצאות) מימון בגין הפרשי שער חליפין של מטבע חוץ שנצברו בגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שלא נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד;

- רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות זמינות למכירה.

פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר:

- רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר;

הכנסות מעמלות מעסקי מימון שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון", למעט עמלות הקצאת אשראי, סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "עמלות" (לשעבר סעיף "עמלות תפעוליות").

ראה באור 1 לדוחות הכספיים.

הכנסות ריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 104.4 מיליון ש"ח לעומת 98.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6.3%. גידול זה נבע בעיקר מגידול בהיקף הנכסים שקוזז בחלקו מהירידה במרווח הפיננסי שנבע משינוי בתמהיל הנכסים.

הכנסות ריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2012 ב- 34.8 מיליון ש"ח לעומת 34.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 0.3%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי, שנעשו על בסיס שמרני, הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 7.3 מיליון ש"ח לעומת 7.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 7.6%.

ברבעון השלישי של שנת 2012 הסתכמו ההוצאות בגין הפסדי אשראי ב- 2.8 מיליון ש"ח לעומת 3.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון של 28.2%.

שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מסך תיק האשראי (כולל מט"ח) בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 (במונחים שנתיים) הינו 0.4% לעומת 0.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי הסתכמה ב-30 בספטמבר 2012 ב- 68.5 מיליון ש"ח לעומת 57.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול של 19.1%.

הכנסות מימון שאינן מריבית בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב- 3.8 מיליון ש"ח לעומת 0.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 660.0%. הגידול נובע בעיקר מרווחים מממוש אגרות חוב.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 83.4 מיליון ש"ח לעומת 82.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.6%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 127.7 מיליון ש"ח לעומת 121.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 5.0%. גידול זה נובע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 66.6 מיליון ש"ח לעומת 61.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 7.8%. הגידול נבע בעיקר בשל עדכוני שכר בהתאם להסכמי עבודה ותוספת כח אדם שנבעה, בין היתר, מהרחבת הפעילות.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 42.4 מיליון ש"ח לעומת 41.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.4%.

שיעור הכיסוי של ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות שאינן מריבית עמד בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 על 68.3% לעומת 67.9% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 78.9% בשנת 2011 כולה.

שיעור ההפרשה למסים מהרווח הסתכם בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 38.2% בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות

המאזן ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב- 3,673.0 מיליון ש"ח לעומת 3,593.3 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011, גידול של 2.2%.

פעילות המט"ח ובכלל זה, האשראי ופקדונות המט"ח של לקוחות הבנק, נרשמת בספרי החברה האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, והבנק נהנה מעמלות בגין פעילות זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב- 2,147.4 מיליון ש"ח לעומת 1,982.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול של 8.3%.

להלן פירוט סיכון האשראי בגין לווים בעייתיים(1):

31 בדצמבר 2011			30 בספטמבר 2012			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
49.6	0.2	49.4	69.4	2.9	66.5	סיכון אשראי פגום
14.6	-	14.6	7.4	0.3	7.1	סיכון אשראי נחות
63.8	4.4	59.4	74.9	0.8	74.1	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
128.0	4.6	123.4	151.7	4.0	147.7	סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות

(1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית וסיכון אשראי מסחרי בעייתי

יתרה	יתרה
ל-31 בדצמבר 2011	ל-30 בספטמבר 2012
סכומים מדווחים	
במיליוני ש"ח	

1. נכסים שאינם מבצעים:

אשראי לציבור פגום ושאינו צובר הכנסות ריבית:
שנבדק על בסיס פרטני

49.4	66.5
49.4	66.5
49.4	66.5

סך הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
סך הכל נכסים שאינם מבצעים

2. סיכון אשראי מסחרי בעייתי

סיכון אשראי לציבור - מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין הציבור

סך הכל סיכון אשראי בעייתי לציבור - מסחרי

סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי

89.7	106.6
4.3	3.8
94.0	110.4
94.0	110.4

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2012 בסך 249.5 מיליון ש"ח לעומת 330.4 מיליון ש"ח ב- 31 בדצמבר 2011, קיטון של 24.5%. הקיטון נובע ממכירת ניירות ערך תוך ניצול הזדמנויות שוק להשגת רווחי מימוש.

תיק ניירות הערך של הבנק מורכב בעיקר מאגרות חוב ממשלתיות ברובן אגרות חוב שקליות לא צמודות בריבית משתנה, ובמקצתו מאגרות חוב קונצרניות. התיק מפוצל לשלושה תיקים: תיק זמין למכירה בסך 181.9 מיליון ש"ח, תיק לפידיון בסך 43.4 מיליון ש"ח ותיק למסחר בסך 24.2 מיליון ש"ח.

שיעור הירידה בשווי הוגן של ההשקעות בניירות ערך זמינים למכירה בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 30 בספטמבר 2012 הינו עד לשיעור של 0.6% בלבד. סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.1 מיליון ש"ח, כולו בטווח זמן של 6 חודשים (ביום 31 בדצמבר 2011 שיעור הירידה בשווי ההוגן הינו עד לשיעור של 8.0%, סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.7 מיליון ש"ח, 0.5 מיליון ש"ח בטווח זמן של 6 חודשים, 0.1 מיליון ש"ח בטווח זמן שבין 6 ל-12 חודשים ו-0.1 מיליון ש"ח מעל שנה).

פקדונות הציבור הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2012 בסך של 2,921.1 מיליון ש"ח לעומת 2,868.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול של 1.8%. הבנק המשיך לשמור על רמת נזילות גבוהה כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים שלו.

הפקדונות מבנקים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 71.3 מיליון ש"ח לעומת 45.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול של 56.0%. השינוי נובע ברובו מגידול ביתרות המסלקה הבינבנקאית ליום 30 בספטמבר 2012.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 199.4 מיליון ש"ח לעומת 199.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 0.1%.

העלות המופחתת של הבניינים והציוד ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה ב- 21.9 מיליון ש"ח לעומת כ- 22.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 4.4%.

הון והלימות הון

ההון ליום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב- 338.6 מיליון ש"ח לעומת 343.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 1.3%. השינוי נובע בעיקר מרווחי התקופה ובניכוי הדיבידנד ששולם.

ביום 6 באוגוסט 2012, הוכרז על דיבידנד בסך 40 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל II" ליום 30 בספטמבר 2012 הינו 16.6% (מזה: 11.7% יחס הון רובד 1).

במהלך חודש דצמבר 2010, החליט דירקטוריון הבנק כי באופן זמני יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 15% וכי יחס ההון הראשוני (הון לביה) לא יפחת משיעור של 10%.

ביום 12 בינואר 2012 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2011 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

דירקטוריון הבנק קבע במסמך ה-ICAAP כי יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 12.5% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת מ-9%. כמו כן, הוחלט שיחס ההון הכולל תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-10% ויחס ההון הראשוני (הון הליבה) תחת אותם תרחישי קיצון לא יפחת מ-7.5%.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

הבנק פנה במכתב אל המפקח על הבנקים, בו ביקש הבנק לקיים דיון עם המפקח על הבנקים, ביחס להתאמת שיעור הלימות ההון המינימלי לבנק, לממצאי ה-ICAAP. בחודש ספטמבר 2012 התקיים דיון ראשוני, ונקבע מועד לדיון נוסף במהלך הרבעון השני של שנת 2013.

מבנה ההון (על פי באזל II)

30 בספטמבר 2012	31 בדצמבר 2011	
סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		
13.0	13.0	הון מניות נפרע
330.2	325.2	עודפים
(0.1)	-	בניכוי הפסדים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה
343.1	338.2	סה"כ הון רובד 1
135.6	142.3	סה"כ הון רובד 2
478.7	480.5	סה"כ הון כולל כשיר

פעילות חוץ מאזנית

שירותים בתחום הפעילות במט"ח (רכישות והמרות מטבע ועסקאות פורקס וכיוצ"ב) ניתנים ללקוחות הבנק על ידי הבנק הבינלאומי באמצעות עובדי בנק פועלי אגודת ישראל או באמצעות חדר העסקאות של הבנק הבינלאומי. ההכנסות מפעילות זו נזקפות לבנק כעמלה שמתקבלת מהבנק הבינלאומי. הסעיפים המאזניים בדוחות הכספיים של הבנק אינם כוללים את הפעילות במטבע חוץ. הנכסים וההתחייבויות שנובעים מהפעילות במטבע חוץ כלולים בדוחות הכספיים של הבנק הבינלאומי.

יתרת פיקדונות פת"ח ופמ"ח של לקוחות הבנק המופקדים בבנק הבינלאומי, הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 207 מיליון \$ (813.7 מיליון ש"ח), לעומת 208 מיליון \$ (794.8 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 0.5% בערכים דולריים. יתרת פיקדונות פת"ח של לקוחות הבנק, הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2012 בכ- 8 מיליון \$ (31.3 מיליון ש"ח), לעומת 9 מיליון \$ (34.4 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2011, קיטון של 11.1% בערכים דולריים.

יתרת אשראי וסיכון אשראי במט"ח של לקוחות הבנק, שניתנו על ידי הבינלאומי בערבות הבנק, הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 55 מיליון \$ (215.7 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 53 מיליון \$ שהיוו 205.5 מיליון ש"ח), לעומת 54 מיליון \$ (213.5 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 51 מיליון \$ שהיוו 194.9 מיליון ש"ח) ביום 31 בדצמבר 2011, גידול של 1.9% בערכים דולריים.

דיווח על מגזרי פעילות

הבנק מחלק את מקורות ההכנסה שלו למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח:

- משקי בית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות של עד 500 אלף ש"ח.
- בנקאות פרטית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות מעל 500 אלף ש"ח.
- עסקים קטנים - לקוחות עסקיים בעלי אובליגו של עד 100 אלף ש"ח.
- בנקאות מסחרית - עסקים בינוניים בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.
- בנקאות עסקית - עסקים גדולים בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.
- ניהול פיננסי - כל ההכנסות וההוצאות של הבנק שאינן נובעות מפעילות מול לקוחות (בעיקר ניהול תיק הנוסטרו של הבנק).

כל מרכז רווח בבנק נמדד על-פי ההכנסות וההוצאות, וזאת באופן הבא:

- **הכנסות מימון** - מרכזי הרווח, המתמקדים בפעילות עם ציבור הלקוחות במסגרת מערך הסניפים של הבנק, מזוכים בגין המרווח הפיננסי על ההלוואות המועמדות ללקוחות והפיקדונות המופקדים על ידי הלקוחות. הרווח מפעולות מימון כולל את המרווח הפיננסי, הן בצד הנכסים והן בצד ההתחייבויות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים. כמו כן, כוללות הכנסות המימון עמלות המיוחסות לסעיף זה, כגון: עמלות ערבות וכו'.
- **הפרשות להפסדי אשראי** - לכל מרכז רווח מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי המתייחסות ללקוחותיו.
- **הכנסות תפעוליות** - לכל מרכז רווח נזקפות ההכנסות מעמלות וההכנסות התפעוליות האחרות הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- **הוצאות תפעוליות** - למרכזי הרווח מיוחסות ההוצאות בסניפים ובהנהלה המרכזית הנובעות ממתן שירותים ללקוחותיו, ובהתחשב בהיקף הפעילות המימונית והתפעולית של הלקוחות בכל מגזר. ההוצאות מועמסות על בסיס פרמטרים ואומדנים שונים, המתבססים בין היתר על חלקו של המגזר בסך הפעילות של הבנק.
- **מסים על הכנסה** - ההפרשה למס על רווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי.

שיטת הקצאת ההון לכל מגזר של הבנק, מתבססת על המשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר, ובהתאם לכך, התשואה על ההון של כל מגזר מחושבת על ידי חלוקת הרווח של המגזר בהון המוקצה לו.

החלוקה למגזרי פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים והיא נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל-פיה פועל הבנק. תוצאות פעילות המגזרים, הממוינים לפי מגזרי הפעילות העיקריים, מפורטות כאמור בבאור 24 לדוחות הכספיים השנתיים. מאחר ואין קריטריונים אחידים במערכת הבנקאית לשיוך הלקוחות למגזרי הפעילות דלעיל, כל בנק משייך את ציבור הלקוחות שלו למגזרי פעילות התואמים את התפיסה הניהולית והאסטרטגיה העסקית שלו.

נתוני תוצאות המגזרים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "מגזרי פעילות עיקריים". במסגרת הגילוי על מגזרי הפעילות מבוצעת, בין היתר, התאמה בין הדיווחים הניהוליים המתייחסים למגזרי הפעילות הני"ל והמבוססים בחלקם על גישה כלכלית ולדיווח התואם את כללי החשבונות המקובלים.

סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד הבנקאי

חלק מהמידע המפורט להלן מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

נתוני החשבונות הלאומיים והאינדיקאטורים הכלכליים השונים אמנם הצביעו על התייצבות בקצב הצמיחה המואט במחצית הראשונה של שנת 2012. עם זאת, החששות להחרפה במגמות הכלכליות השליליות בעולם במחצית השנייה של השנה, עלולים להביא להאטה נוספת בקצב הצמיחה של המשק כבר בשנת 2012, אל מתחת לרמה של כ-3% בשיעור שנתי. מגמות אלו ודאי גם תשפעה על נתוני הצמיחה בשנת 2013 של המשק הישראלי, שבשלב זה נראים כדומים לנתוני שנת 2012.

הוראות ה-FATCA - FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT - כמפורט להלן בפרק עדכוני חקיקה, עלולות להשפיע על פעילות הבנק במגזרי הפעילות השונים.

ביום 15 ביולי 2012 פורסם דוח ביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות בראשותו של המפקח על הבנקים, דוד זקן. ראה התייחסות להלן במגזרי הפעילות השונים.

להלן התפלגות סך ההכנסות לפי מגזרי הפעילות:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
2011		2012		
שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
28.6%	17.7	27.8%	17.9	משקי בית
8.6%	5.3	7.1%	4.6	בנקאות פרטית
9.6%	5.9	9.3%	6.0	עסקים קטנים
46.8%	28.9	44.2%	28.5	סה"כ ממגזרים פרטיים
37.9%	23.4	39.4%	25.3	מסחרי
9.6%	5.9	8.5%	5.5	עסקי
47.5%	29.3	47.9%	30.8	סה"כ מגופים עסקיים
5.7%	3.5	7.9%	5.1	ניהול פיננסי
100.0%	61.7	100.0%	64.4	סך הכל

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
2011		2012		
שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
29.2%	52.9	28.0%	53.7	משקי בית
8.9%	16.1	7.4%	14.2	בנקאות פרטית
8.8%	15.9	8.5%	16.2	עסקים קטנים
46.9%	84.9	43.9%	84.1	סה"כ ממגזרים פרטיים
38.3%	69.2	39.6%	75.9	מסחרי
9.1%	16.4	9.0%	17.2	עסקי
47.4%	85.6	48.6%	93.1	סה"כ מגופים עסקיים
5.7%	10.3	7.5%	14.4	ניהול פיננסי
100.0%	180.8	100.0%	191.6	סך הכל

להלן התפלגות הרווח הנקי לפי מגזרי הפעילות :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
2011		2012		
שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
15.4%	1.6	16.7%	2.1	משקי בית
4.8%	0.5	3.2%	0.4	בנקאות פרטית
1.9%	0.2	10.3%	1.3	עסקים קטנים
22.1%	2.3	30.2%	3.8	סה"כ ממגזרים פרטיים
41.3%	4.3	30.9%	3.9	מסחרי
13.5%	1.4	11.1%	1.4	עסקי
54.8%	5.7	42.0%	5.3	סה"כ מגופים עסקיים
21.2%	2.2	25.4%	3.2	ניהול פיננסי
1.9%	0.2	2.4%	0.3	סכומים שלא הוקצו והתאמות
100.0%	10.4	100.0%	12.6	סך הכל

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
2011		2012		
שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
15.8%	5.0	22.3%	7.8	משקי בית
4.4%	1.4	3.4%	1.2	בנקאות פרטית
4.4%	1.4	7.7%	2.7	עסקים קטנים
24.6%	7.8	33.4%	11.7	סה"כ ממגזרים פרטיים
40.7%	12.9	28.9%	10.1	מסחרי
12.0%	3.8	10.0%	3.5	עסקי
52.7%	16.7	38.9%	13.6	סה"כ מגופים עסקיים
20.2%	6.4	25.4%	8.9	ניהול פיננסי
2.5%	0.8	2.3%	0.8	סכומים שלא הוקצו והתאמות
100.0%	31.7	100.0%	35.0	סך הכל

התפלגות הרווח הנקי בין מגזרי הפעילות שונה מהתפלגות ההכנסות, ונובעת בעיקר מייחוס הוצאות הפסדי אשראי בין המגזרים ומהוצאות תפעוליות גבוהות יחסית למגזר משקי הבית. המגזר בו הרווח הנקי הינו הגבוה ביותר הינו המגזר המסחרי שהניב בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 רווח של 10.1 מיליון ש"ח.

מגזר משקי בית

על מגזר משקי הבית נמנים מרבית הלקוחות הפרטיים של הבנק, למעט לקוחות הבנקאות הפרטית. שירותים ללקוחות המגזר ניתנים בכל סניפי ושלוחות הבנק וכן באמצעות ערוצי הבנקאות הישירה - ובכלל זה המוקד הטלפוני של הבנק ה"פאג'יי קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמעמיד הבנק ללקוחות המגזר הם: ניהול חשבונות עו"ש, אשראי צרכני, כרטיסי אשראי, פעילות במטבע חוץ, פיקדונות ותוכניות חסכון, פעילות בניירות ערך מקומיים וזרים, משכנתאות, השקעות בקרנות נאמנות וייעוץ פנסיוני.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

ביום 15 ביולי 2012 פורסם דוח ביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות, בראשותו של המפקח על הבנקים, דוד זקן. ההמלצות עוסקות בשלושה רבדים של התערבות רגולטורית: צעדים שמטרתם להגדיל את מספר השחקנים המתחרים בענף, צעדים שמטרתם להסיר חסמי מעבר לקוחות בין מתחרים וצעדים בתחום הפיקוח על מחירים ומבנה העמלות, בעיקר בהתייחס לפעילות בשוק ההון ובמגזר העסקים הקטנים. הנהלת הבנק לומדת בימים אלו את פרטי הדוח. בשלב זה, ועל רקע אי הוודאות לגבי היקף וקצב יישום ההמלצות, אין לבנק היכולת לכמת את השפעת הדוח על תוצאותיו הכספיות.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר משקי הבית הסתכם בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 7.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 5.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 56.0%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב- 53.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 52.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.5%.

בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 נרשמה הכנסה בגין הפסדי אשראי בסך של 1.2 מיליון ש"ח, זאת לעומת הוצאה בסך של 2.8 מיליון ש"ח שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע מגביית חובות שהופרשו בשנים קודמות.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

קהל היעד העיקרי של הבנק במגזר משקי הבית הוא המגזר החרדי-דתי. בשנים האחרונות מתעצם וגובר במגזר החרדי תהליך של יציאה לשוק העבודה. במסגרת זו אנו עדים לפתיחתם של מסלולי לימוד במכללות ובמוסדות יעודיים למגזר החרדי ולהקמתם של ארגונים שונים העוסקים ביעוץ, עזרה הכוונה ומימון לציבור החרדי המבקש להשתלם בלימודים גבוהים ולהשתלב בשוק העבודה. כמו כן נפתחים מסלולים מיוחדים לציבור החרדי במוסדות קיימים המכשירים את הלומדים בהם למגוון רחב של תחומי תעסוקה ומקנים להם את הכלים הדרושים להשתלבות בשוק העבודה.

כתוצאה ממגמה זו, מאפייני הצריכה הפרטית של משק בית בו ההורים עובדים גדלים, לאור העלייה ברמת ההכנסה בקרב משפחות אלו. שיעור הילודה הגבוה יחסית המאפיין את המגזר החרדי, הנישואים בגיל צעיר יחסית וההעדפה של ציבור זה להתרכז בערים ובשכונות העונים על הצרכים של אורח החיים החרדי, מצביעים על מגמה של גידול גבוה יחסית של מספר משקי הבית הנמנים על המגזר החרדי באזורים ספציפיים ברחבי הארץ.

הבנק מתאים את היקפי האשראי ושיעורי הריבית על אשראים המועמדים ללקוחותיו וכן את תמהיל הבטחונות הנדרש מהלקוח, כפועל יוצא מההתפתחויות במשק בכלל ומהאיתנות הפיננסית ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הבנק נעזר במערכות טכנולוגיות לצורך ניתוח מצב הלקוחות למטרות בקרה ושיפור אפקטיביות השיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

פיתוח מוצרים פיננסיים פשוטים וקלים להבנה ללקוח, פריסת הסניפים והשלוחות בריכוזי האוכלוסיה החרדית והדתית, מתן מענה לצרכי הלקוחות במוצרי אשראי והשקעות, הטבות והנחות בניהול חשבונות עו"ש ומעורבות קהילתית. כמו כן קיימת חשיבות רבה להכרת אורח החיים של המגזר החרדי והתאמת הפעילות הבנקאית והמוצרים הפיננסיים לאוכלוסיה זו, על צרכיה היחודיים.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

מערכת סינון בפריסה ארצית רחבה, בהתאם לאוכלוסיית המטרה של הבנק. בנוסף לסניפי הבנק, לקוחות בנק פאגיי יכולים לקבל שירותי בנקאות בסיסיים בכל סניפי הבנקים המשתייכים לקבוצת הבנק הבינלאומי (כ- 183 סניפים), וזאת במסגרת הסכם שירותים הדדי בין הבנקים בקבוצה. כמו כן, הכשרת צוות עובדים מיומן המשווך ומתחזק את מגוון המוצרים והפעילויות הבנקאיים הינו תנאי הכרחי למתן שרות מקצועי ואיכותי ללקוח.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

גופים חוץ בנקאיים, כגון חברות ביטוח, חברות כרטיסי אשראי וספקים ונותני שירות במגוון רחב של תחומים, מציעים אשראי ושירותים בתחום המט"ח ושוק ההון ללקוחות המגזר. הבנק פועל באמצעות ספקית שרותי המיכון, מת"ף - חברה בת של הבינלאומי, להכנסת שיפורים טכנולוגיים במערכי התפעול השונים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב ולגוון את סל המוצרים הבנקאיים העומדים לרשות הלקוח. יצויין עוד כי אחד המאפיינים הבולטים במגזר החרדי-דתי הינה התמיכה הקהילתית והעזרה ההדדית אשר בולטת לטובה במגזר החרדי והדתי, בהשוואה למגזרים אחרים במשק. ההיבט הפיננסי של עזרה זו המתבטא בפעילותם של גמ"חים העוסקים בגיוס פקדונות ובמתן הלוואות, מהווה תחליף לחלק מהשירותים שהבנק מספק.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

עיקר פעילות הבנק במגזר משקי הבית הינו בקרב הציבור החרדי והדתי. לאור התמקדות המערכת הבנקאית במגזר הקמעונאי בכללותו, הבנקים ממשיכים בהרחבת פעילותם השיווקית והפריסה הסניפית שלהם גם בקרב לקוחות האוכלוסיה החרדית. נמשכת תחרות חזקה במגזר זה גם מצד בנקים גדולים שלא נתפסו בעבר כמתחרים ישירים במגזר זה. בנוסף, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 432 של בנק ישראל מאפשרות מעבר מהיר וקל מבנק לבנק. צמצום מספר העמלות, חובת הגילוי הנאות והשקיפות הנדרשים על פי חוק העמלות החדש, כל אלה מביאים להגברת התחרות במגזר.

מוצרים חדשים

במסגרת המיזם המשותף עם חברת "ויזה CAL" המשיך הבנק לשווק את כרטיס האשראי "פאגי פלוס". התחרותיות בשוק כרטיסי האשראי למגזר החרדי החריפה בשנים האחרונות עקב הנפקת כרטיסים חוץ בנקאיים במסגרת מועדוני לקוחות וזאת בשיתוף עם רשתות המזון המובילות במגזר החרדי. כרטיסים אלו יחד עם הטבות מפליגות שמעניקים בנקים אחרים, יכול שיגרמו לשחיקה מסוימת במרווחים ובהכנסות מעמלות בגין כרטיסי האשראי וימתנו את הגידול הצפוי במצבת הכרטיסים. בכוונת הבנק להמשיך ולשדרג את מכלול ההטבות והערך המוסף שיש ללקוחותיו המבצעים את רכישותיהם באמצעות כרטיס האשראי "פאגי פלוס". במסגרת זו נבחנת האפשרות לשיתופי פעולה עם גופים נוספים במטרה להשיא את התועלת ללקוחות פאגי מחזיקי כרטיס "פאגי פלוס". במהלך הרבעון השלישי של שנת 2011 חתם הבנק על שיתוף פעולה עם רשת מזון חרדית גדולה הנותנת הטבות בעת מעמד החיוב לכל מחזיקי כרטיס "פאגי פלוס".

הבנק ממשיך במהלך שיווקי-אסטרטגי למגזר הקמעונאי המתמקד בחשבונות מעבירי משכורת תחת השם PSS (PAGI STATIONS SYSTEM) - שיטת השלבים של בנק פאגיי במסגרת זו יצר הבנק שלושה מסלולי קמעונאות פיננסיים שונים המשיקים לשלושה שלבים במעגל החיים החרדי ("התחלה טובה", "אמצע הדרך" ו"סידור מלא").

בתחילת אפריל 2012 החל הבנק במהלך של מתן פטור מעמלת פקיד וישיר לחשבונות אברכים (חדשים וקיימים) וכן תנאים והטבות נוספות. במסגרת זו יצר הבנק בקמפיין נרחב לגיוס חשבונות אברכים חדשים במטרה להרחיב את בסיס הלקוחות בכלל והקמעונאות בפרט, במגזר החרדי.

כמוצר מדף משלים, מבצע הבנק באמצעות מיקור חוץ מחברת האם יעוץ פנסיוני ללקוחותיו על פי דרישה. הבנק משווק אשראי לרוכשי דירות, לזכאי משרד השיכון וללווים פרטיים באמצעות דלפקים יעודיים של הבנק הבינלאומי הפרוסים בחלק מסניפיו. היקפי הביצוע של המשכנתאות בתקופה של תשעת החודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו בכ- 363 מיליון ש"ח לעומת כ- 411 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 11.7%, ולעומת כ- 501 מיליון ש"ח בשנת 2011 כולה.

לקוחות

לקוחות המגזר כוללים בעיקר משקי בית בעלי עושר פיננסי נמוך עד בינוני ותיק השקעות עד לסך של 500 אלפי ש"ח.

שוק והפצה

הבנק נעזר במדיה החרדית לסוגיה וערוצייה השונים לצורך יחסי ציבור ופרסום מוצרים, מבצעים ומהלכים שיווקיים התואמים את צרכי לקוחות המגזר. כמו כן תכנים ומסרים שיווקיים מתבצעים בסניפים - מפגש עם הלקוחות, באמצעות הטלפון וה"פאג"י קול" - ובפנייה יזומה.

הבנק פועל בשיתוף פעולה עם מספר גורמים העוסקים במתן הכוונה והדרכה לציבור החרדי וכן עם גופים העוזרים במציאת פתרונות תעסוקה לגברים ולנשים היוצאים לשוק העבודה.

מסרים שיווקיים והצעות שיווקיות מועברים, בדיוור ישיר ללקוח, בשילוט ועלוני מידע בתוך הסניף. הבנק מעניק חסות ויוזם פורומים שונים בתחומים בהם קיים פוטנציאל כלכלי לבנק וערך מוסף ללקוחותיו. בבנק פועלת מערכת שיווק מתקדמת המאפשרת ניהול ומעקב מכירות ברמה גבוהה כחלק משגרת עבודה הן ברמת המטה והן ברמת הסניפים.

הון אנושי

בסניפי הבנק מועסקים עובדים שרובם מהמגזר החרדי והדתי שהוכשרו לתפקידים שונים, בהתאם למאפייני השירותים הבנקאיים של ציבור הלקוחות. הבנק מסייע לעובדים ללמוד לתואר ראשון, במידת האפשר, וזאת הן באמצעות עזרה במימון הלימודים והן באמצעות מימון ימי חופשה למבחנים, וכן השתתפות בקורסים והכשרות מקצועיות במחלקת ההדרכה של קבוצת הבנק הבינלאומי ובמסגרות אחרות. "בפאג"י קול" מועסקים עובדי הבנק הבינלאומי, אשר עברו הכשרה ייעודית, כולל עמידה במבחני קבלה למוקדן למתן שירות.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק שואף להגדיל את רווחיו על ידי העמקת הפעילות מול לקוחותיו תוך ייעול ושיפור תהליכי עבודה. הבנק מתכנן את הצעדים הבאים לשם מימוש אסטרטגיה זו:

- פתיחת סניפים חדשים ושלוחות של הבנק בריכוזים חרדים ובמקומות בהם קיים פוטנציאל כלכלי מהותי שלהערכת הבנק עדיין לא מוצה.
- פיתוח מוצרים בנקאיים, התואמים בעיקר את הצרכים של הציבור החרדי-דתי (כדוגמת הרחבת פלטפורמת השירותים וההטבות באמצעות כרטיס האשראי "פאג"י פלוס" כמצוין לעיל).
- הרחבת והעמקת הפעילות עם לקוחות קיימים על ידי שיווק "עוגנים" שונים כדוגמת כרטיס אשראי, הרשאות לחיוב חשבון, הוראות קבע, משכנתאות וכדו' וכן גם אשראי צרכני בהתאם לצרכים וליכולות ההחזר של הלקוח.
- שיפור השירות ללקוח, והקצאת המשאבים הדרושים לכך, תוך מדידה ובקרה של הפעילות השוטפת והעמידה ביעדים של מבצעי שיווק ממוקדים.
- המשך והעמקה של פניה לקהלים ותיקים וחדשים באמצעות מתן חסות, ארגון והשתתפות בפורומים לכלייים התואמים את צרכי המגזר ותחומי העניין שלו.

בכוונת הבנק להתמקד, בין היתר, בהפעלת חשבונות קיימים בעלי פוטנציאל להרחבת פעילותם הפיננסית וכן במתן מענה למעגל הצרכים הבנקאיים של הלקוח בהיבטיו השונים: אשראי, פקדונות ושוק ההון, כרטיסי אשראי, משכנתאות, הרשאות לחיוב חשבון, יעוץ פנסיוני, מטבע חוץ ועוד.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

נושאים שיווקיים

- מבצעים מקומיים לגיוס חשבונות חדשים, לשיווק כרטיסי אשראי, להעמקת פעילות עם לקוחות קיימים וכן פרסומים ומבצעי שיווק, לפי העניין.
- הרחבת והעמקת הפעילות בתחום האשראי הצרכני, עקב הצרכים הגדלים והולכים של משקי הבית במגזר החרדי.

נושאים עסקיים ותפעוליים

- רציונליזציה של מדיניות המחירים למגזר משקי הבית בתחומי המימון והשירותים הבנקאיים על רקע התחרות הגוברת במגזר הקמעונאי מחד, והגידול בסיכון האשראי, מאידך.
 - בחינת הרלוונטיות לפתיחת סניפים חדשים ושלוחות באיזורים בהם מתגוררת אוכלוסייה חרדית/דתית. במסגרת זו מתעתד הבנק לפתוח בתחילת שנת 2013 סניף נוסף בירושלים.
- חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר הבנקאות הפרטית

הבנק פועל להרחיב ולהעמיק את הפעילות עם לקוחות הבנקאות הפרטית מכל מגזרי האוכלוסייה מהמגזר החרדי והדתי, תוך בחינה מקצועית של צרכי הלקוחות והתאמת תיק ההשקעות שלהם בהתאם לאפיון הלקוח.

הפעילות תתמקד בעיקרה בנושאים הבאים:

- טיפול אישי וממוקד בלקוחות המגזר, הנמנים על הלקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה יחסית, תוך בחינה והתאמה של פעילות הלקוח, באמצעות מערכות מתוחכמות ומערכות מסחר ממוכנות בשוק ההון, וביצוע מעקב שוטף ומקצועי אחר ביצועי תיק ההשקעות והרכבו, כפועל יוצא מאפיון רמת הסיכון של הלקוח בחשבונו.
- גיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי התואמים את לקוחות המגזר כאמור, תוך מתן דגש על מקצוענות, יחס אישי ותודעת שירות גבוהה.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. כמו כן נכנס לתוקפו ביום 27 בינואר 2011 חוק יעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך.

ביום 15 ביולי 2012 פורסם דוח ביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות, בראשותו של המפקח על הבנקים, דוד זקן. ההמלצות עוסקות בשלושה רבדים של התערבות רגולטורית: צעדים שמטרתם להגדיל את מספר השחקנים המתחרים בענף, צעדים שמטרתם להסיר חסמי מעבר לקוחות בין מתחרים וצעדים בתחום הפיקוח על מחירים ומבנה העמלות, בעיקר בהתייחס לפעילות בשוק ההון ובמגזר העסקים הקטנים. הנהלת הבנק לומדת בימים אלו את פרטי הדוח. בשלב זה, ועל רקע אי הוודאות לגבי היקף וקצב יישום ההמלצות, אין לבנק היכולת לכמת את השפעת הדוח על תוצאותיו הכספיות.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות הפרטית לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב- 1.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 14.3%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב- 14.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 16.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 11.8%.

התפתחות במגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

חלק מלקוחות המגזר מנהלים חשבונות נוספים במספר בנקים. הלקוחות הינם בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה, לקוחות אלו מעוניינים בדרך כלל במגוון רחב של מוצרים בנקאיים מתוחכמים. התנודתיות המאפיינת את שווקי ההון והכספים בעולם הביאו לצמצום פעילות הלקוחות במגזר, למרות שיעורי הריבית הנמוכים יחסית המוצעים על פקדונות בנקאיים במטבע ישראלי ובמט"ח.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

מערכת הייעוץ לשוק ההון משלבת את כל מערכות הייעוץ תומכות החלטה הקיימות כיום בבנק. המערכת משדרגת את שיחת הייעוץ לרמה מקצועית ואיכותית יותר, ומאפשרת העברת הוראות אוטומטית באמצעות קישור למערכות מידע ומסחר, בהתאם ובכפוף לחוק הייעוץ.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- מערכות תפעול ומסחר מתקדמות.
- שירות ממוקד לקוח, תוך שימת דגש רב על יחס אישי, התאמה לצרכים ואפיון מדוייק.
- ייעוץ השקעות מקצועי, הנעזר במערכות תומכות החלטה ובמערכות בקרה מתקדמות.
- מערכת שירותי בנקאות ישירה מתקדמת (אינטרנט, "פאג'י קולי").
- מערך בקרה מתקדם ובעל זמני תגובה מהירים.

- שירות בעל גמישות רבה, בהתאם לתנאי שוק משתנים בארץ ובעולם.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

מערכת סינוף בפריסה ארצית, בהתאם לאוכלוסיית המטרה של הבנק, והכשרת כוח אדם מיומן ומקצועי למתן ייעוץ פיננסי ללקוחות, על-פי הוראות חוק הייעוץ.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

חלק מלקוחות הבנקאות הפרטית הם לקוחות המנהלים חשבון ביותר מבנק אחד כתוצאה מכך, התחרות בין הבנקים על לקוחות אלה אגרסיבית ביותר ובאה לידי ביטוי בהטבות בתנאי ניהול החשבונות, ברמות המחירים, שיפור מערך ייעוץ ההשקעות וחדשנות מתמדת במוצרים. בתי השקעות וכלל מערכת הבנקאות הינם המתחרים הפוטנציאליים על פלח השוק הנ"ל.

מוצרים חדשים

חברת האם מפתחת מכשירים פיננסיים ומוצרים מובנים המיועדים לכל ציבור הלקוחות והבנק משווק את אותם מוצרים באופן ספציפי בהתאם לצרכי הלקוח הבודד ולאור אפיון שבוצע בחשבוננו. כמוצר מדף משלים, מבצע הבנק באמצעות מיקור חוץ מחברת האם יעוץ פנסיוני ללקוחותיו על פי דרישה.

לקוחות

לקוחות הבנקאות הפרטית הינם בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה ותיק השקעות מעל 500 אלפי ש"ח.

שיווק והפצה

שיווק שרותי הבנקאות הפרטית של הבנק נעשה בדרך כלל באופן ממוקד על סמך הכרות אישית ונגישות ללקוחות ולגופים בעלי עושר פיננסי, המעוניינים בניהול ואקטיביזציה של תיק ההשקעות שלהם, על סמך אפיון רמת הסיכון של הלקוח וקריטריונים שונים של סיכון. במקביל, הבנק נעזר במדיה החרדית לסוגיה וערוצייה השונים, לצורך יחסי ציבור ופרסום מוצרים, מבצעים ומהלכים שיווקיים התואמים את צרכי לקוחות המגזר. שרותי הבנקאות הפרטית ניתנים ביחידה לבנקאות הפרטית של הבנק, בסניפי הבנק ובשלוחותיו, על ידי יועצי השקעות מורשים וצוות עוזרים, במפגשי ייעוץ אישיים עם הלקוח, בתקשורת באמצעות הטלפון, האינטרנט, פניה יזומה ובתגובה לפנית הלקוחות.

הון אנושי

את מגזר הבנקאות הפרטית משרתים יועצי השקעות בעלי רישיון יעוץ של הרשות לניירות ערך, וביניהם עובדים בתפקידי עזר, שאינם יועצים, שעברו הכשרה מתאימה למתן שירות המותאם לצרכי לקוחות המגזר.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- מתן פתרונות פיננסיים מותאמים ללקוחות קיימים, במטרה להעמיק את היקף הפעילות עימם.
- גיוס לקוחות חדשים.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר עסקים קטנים

מגזר עסקים קטנים מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ומסחריים קטנים, בעיקר מהמגזר החרדי והדתי. המגזר פועל הן באמצעות סניפים ושלוחות, הפרוסים ברחבי הארץ בריכוזים החרדיים והן באמצעות ערוצים ישירים; אינטרנט ו"פאג'י קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פעילות במט"ח, מימון סחר בינלאומי וכרטיסי אשראי.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

ביום 15 ביולי 2012 פורסם דוח ביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות, בראשותו של המפקח על הבנקים, דוד זקן. ההמלצות עוסקות בשלושה רבדים של התערבות רגולטורית: צעדים שמטרתם להגדיל את מספר השחקנים המתחרים בענף, צעדים שמטרתם להסיר חסמי מעבר לקוחות בין מתחרים וצעדים בתחום הפיקוח על מחירים ומבנה העמלות, בעיקר בהתייחס לפעילות בשוק ההון ובמגזר העסקיים הקטנים. הנהלת הבנק לומדת בימים אלו את פרטי הדוח. בשלב זה, ועל רקע אי הוודאות לגבי היקף וקצב יישום ההמלצות, אין לבנק היכולת לכמת את השפעת הדוח על תוצאותיו הכספיות.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב- 2.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 92.9%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב- 16.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 15.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.9%.

בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 נרשמה הכנסה בגין הפסדי אשראי בסך של 0.8 מיליון ש"ח, זאת לעומת הוצאה בסך של 0.9 מיליון ש"ח שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע מגביית חובות שהופרשו בשנים קודמות.

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

החשיפה של כל מגזר הבנקאות העסקית בישראל לכלכלה העולמית השפיעה על העסקים הקטנים, שרגישותם לירידות בביקושים המקומיים ולשפל כלכלי מקומי גדולה יותר.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הבנק נעזר במערכות טכנולוגיות לצורך ניתוח מצב הלקוחות, בקרה ושיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- זיהוי והתאמת צרכי הלקוחות - איתור נכון של מכלול צרכי הבנקאיים של הלקוח והתאמת מוצרי הבנקאות לצרכים העסקיים שלהם.
- היכולת להעניק שירות כולל ומתאים לכל לקוח - צמצום הפער בין רמת הציפיות של הלקוח מהשירות הניתן לו לבין רמת השירות בפועל. במסגרת זו ניתן לכלול, בין היתר, את זמני התגובה של הבנק לאישור או דחית בקשות של לקוחות למסגרות אשראי, ציטוט מחירים ותנאים, וקביעת סוגי הבטחונות הנדרשים.
- היכולת לנהל ולקיים באופן שוטף בקרת סיכונים ובעיקר סיכון אשראי שהינו גורם הסיכון המשמעותי ביותר בפעילות המגזר. ניהול סיכונים אלה וקיום מערכת בקרה נאותה, חיוניים לצמצום החשיפה של הבנק לכשל אשראי ולנזקים כתוצאה מכשלים תפעוליים ומשפטיים, ולהשגת רווחיות נאותה במגזר זה.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

מערכת סינון רחבה בפריסה ארצית, בהתאם לאוכלוסיית המטרה של הבנק והכשרת כוח אדם מיומן בעיקר בתחום האשראי.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

גופים חוץ בנקאיים וגורמים נוספים ובכלל זה חברות כרטיסי האשראי וחברות המבצעות ניכיון של כרטיסי אשראי, המציעים אשראי ושירותים פיננסיים שונים ללקוחות המגזר.

הבנק פועל באמצעות ספקית שרותי המיכון, מת"ף - חברה בת של הבינלאומי, לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב את סל המוצרים הבנקאיים, המתאימים למגזר לקוחות זה.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

התחרות במגזר זה היא עם כל הבנקים במערכת, והיא מתמקדת במתן תגובה מהירה לצרכי הלקוח, נגישות וזמינות של מוצרים ושירותים פיננסיים, במגוון מסגרות האשראי ותנאיו המאפשרים ללקוח ובתמהיל הבטחונות.

לקוחות

במגזר עסקים קטנים מטופלים לקוחות ממגוון רחב של ענפי משק, בעלי נפח פעילות עסקי נמוך, כאשר האובליגו הינו עד 100,000 ש"ח.

שיווק והפצה

הבנק נעזר במדיה החרדית לסוגיה וערוצייה השונים לצורך יחסי ציבור ופרסום מוצרים, מבצעים ומהלכים שיווקיים התואמים את צרכי לקוחות המגזר. בנוסף, השיווק וההפצה מתבצעים בסניפים - במפגש עם הלקוחות, באמצעות הטלפון ופאג'יי קול, הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות.

הבנק פועל בשיתוף פעולה עם מספר גורמים במתן סיוע והכוונה כלכלית וכן עם גורמים העוסקים במתן פתרונות לעסקים בינוניים וקטנים במגזר החרדי. פעילות זו הינה חלק מתרומתו של הבנק לקהילה ואמצעי לפיתוח פעילות בנקאית עם עסקים הפועלים במסגרת מיזם זה.

מסרים שיווקיים והצעות שיווקיות מועברים באתר האינטרנט של הבנק, בדיוור ישיר ללקוח, בשילוט ועלוני מידע בתוך הסניף.

הון אנושי

במגזר מועסקים עובדים שהוכשרו לתפקידים שונים ובעלי מיומנות בעיקר בתחום האשראי, בהתאם לצרכים הבנקאיים של לקוחות המגזר.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- מתן פתרונות פיננסיים מותאמים ללקוחות קיימים, במטרה להעמיק את היקף הפעילות עימם.
 - גיוס לקוחות חדשים.
 - קיצור זמני תגובה לבקשות אשראי של הלקוח.
- חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני-עתידי כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

הבנק פועל להרחיב את הפעילות במגזר זה והתפתחויות הצפויות בו הינן בהתאם להתפתחות הכלכלית.

שינויים בהיקף הפעילות במגזרים וברוח הנקי שלהם

להלן נתונים עיקריים של המגזרים בעלי מאפיינים קמעונאיים :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
1.0	(3.3)	3.2	1.3	(0.9)	6.1
1.4	5.0	4.8	0.7	2.4	2.6
2.4	1.7	8.0	2.0	1.5	8.7
3.5	3.6	9.7	4.0	3.1	9.2
5.9	5.3	17.7	6.0	4.6	17.9
0.5	-	1.4	(0.4)	-	0.5
0.2	0.5	1.6	1.3	0.4	2.1

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
1.9	(10.7)	7.2	3.4	(4.8)	15.7
4.0	15.6	15.2	2.2	9.7	10.1
5.9	4.9	22.4	5.6	4.9	25.8
10.0	11.2	30.5	10.6	9.3	27.9
15.9	16.1	52.9	16.2	14.2	53.7
0.9	-	2.8	(0.8)	-	(1.2)
1.4	1.4	5.0	2.7	1.2	7.8

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי

מגזר בנקאות מסחרית

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ללקוחות מסחריים בהיקף אשראי בינוני עד גבוה. במגזר הבנקאות המסחרית מוגדרים לקוחות להם אושרו מסגרות אשראי עד לגובה 20 מיליון ש"ח.

המוצרים והשירותים מותאמים לצרכים העסקיים של הלקוחות, וכוללים את מגוון מוצרי האשראי: מסגרות חח"ד, הלוואות, מימון סחר חוץ, ערבויות ומכשירים פיננסיים נגזרים, לצד שירותי השקעות באפיקים השונים: מט"ח, שקלים, ניירות ערך וכו'.

פעילות לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית מושפעת ישירות מהמצב הכלכלי במשק, מקצב הצמיחה, מרמת הביקושים והתפתחות ענפי המשק השונים, וכן מתקציבים ממשלתיים ומקורות מימון מהארץ ומחו"ל. שערי החליפין של המטבעות הזרים ושיעורי הריבית במטבעי ישראל ובמטבע חוץ משפיעים אף הם על לקוחות המגזר.

בין לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית נמנים, בין היתר, גופים ללא כוונת רווח העוסקים בפעולות מגוונות בתחומים שונים של תרומה וסיוע לקהילה.

השלכות המשבר הפיננסי העולמי השנה עלולות לפגוע בנזילותם ובהכנסותיהם של גופים, מוסדות ותורמים שונים בחו"ל ועלול לגרום לצמצום היקף התרומות שלהם למוסדות בארץ. ראה גם פרק רקע כללי לעיל.

הנחיות "באזל II" דורשות מהבנקים, בין היתר, לאמוד בצורה מפורטת את סיכון האשראי אליו הם חשופים, בהתאם לדירוגים חיצוניים או באמצעות מודלים של דירוג סיכון, ולהקצות הון בהתאם, תוך הרחבת הבסיס בפעילות האשראי הדורש מהבנק הקצאת הון, כגון מסגרות אשראי שלא נוצלו. גורמים אלו הינם פרמטרים מהותיים בתמחור ובהקצאת היקפי האשראי שהבנק מעמיד ללקוחותיו, על מנת שהבנק יוכל לעמוד במגבלות ההון הנדרשות בהתאם להוראה זו.

קצב הצמיחה ורמת הביקושים במשק בשנים הקרובות, יחד עם מדיניות התקציב וזמינות של מקורות מימון שונים מהארץ ומחו"ל ושיעורם של שערי החליפין במט"ח ושיעורי הריבית במגזרים השונים ימשיכו להיות גורם משמעותי שישפיע על תוצאות פעילותם של לקוחות המגזר.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

ביום 15 ביולי 2012 פורסם דוח ביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות, בראשותו של המפקח על הבנקים, דוד זקן. ההמלצות עוסקות בשלושה רבדים של התערבות רגולטורית: צעדים שמטרתם להגדיל את מספר השחקנים המתחרים בענף, צעדים שמטרתם להסיר חסמי מעבר לקוחות בין מתחרים וצעדים בתחום הפיקוח על מחירים ומבנה העמלות, בעיקר בהתייחס לפעילות בשוק ההון ובמגזר העסקים הקטנים. הנהלת הבנק לומדת בימים אלו את פרטי הדוח. בשלב זה, ועל רקע אי הוודאות לגבי היקף וקצב יישום ההמלצות, אין לבנק היכולת לכמת את השפעת הדוח על תוצאותיו הכספיות.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברוח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב- 10.1 מיליון ש"ח, לעומת 12.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 21.7%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב- 75.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 69.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 9.7%.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמה ב- 9.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 4.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 121.4%. הגידול מוסבר בחלקו העיקרי בגין עדכון המקדמים הקבוצתיים וכן בהוצאה להפסדי אשראי שבוצעה במספר לקוחות מצומצם.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות מסחרית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים
סכומים מדווחים					
במיליוני ש"ח					
19.1	3.1	16.0	16.5	3.0	13.5
(3.5)	(0.9)	(2.6)	(1.0)	(0.5)	(0.5)
15.6	2.2	13.4	15.5	2.5	13.0
7.8	0.5	7.3	9.8	0.8	9.0
23.4	2.7	20.7	25.3	3.3	22.0
2.0	(3.6)	5.6	2.7	0.8	1.9
4.3	3.1	1.2	3.9	0.6	3.3

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים
סכומים מדווחים					
במיליוני ש"ח					
57.1	9.3	47.8	52.4	9.6	42.8
(12.7)	(2.9)	(9.8)	(5.3)	(2.0)	(3.3)
44.4	6.4	38.0	47.1	7.6	39.5
24.8	2.0	22.8	28.8	2.5	26.3
69.2	8.4	60.8	75.9	10.1	65.8
4.2	(2.1)	6.3	9.3	0.4	8.9
12.9	3.8	9.1	10.1	2.6	7.5

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

פעילותם של מרבית לקוחות המגזר מתבצעת בשוק המקומי. יחד עם זאת, במסגרת מגזר זה פעילים לקוחות המנהלים פעילות ענפה של יבוא ויצוא.

ענפי המשק העיקריים בהם פועל המגזר הינם: מסחר, נדל"ן, תעשייה וכן גופים הנמנים על ה"מגזר השלישי" (מגזר העמותות). תהליכים מאקרו כלכליים הנוגעים לענפים אלו וכן המדיניות התקציבית של הממשלה, משפיעים על פעילותם של לקוחות המגזר, לצד שינויים בשערי המטבעות הזרים, שיעורי הריבית במגזרי ההצמדה השונים, שינויים במחירי חומרי גלם מיובאים, במחירי המזון וכד'.

על רקע ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים בעולם ובארץ, מתאים הבנק את היקפי האשראי, את שיעורי הריבית על אשראים המועמדים ללקוחותיו, את מסגרות האשראי המוקצות להם ואת תמהיל הבטחונות הנדרש מהם, כפועל יוצא מההתפתחויות במשק בכלל ומהאיתנות הפיננסית ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

מרכיב גבוה יחסית של מקורות ההכנסה של לקוחות מגזר העמותות הינו במטבע חוץ.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הבנק נעזר במערכות טכנולוגיות לצורך ניתוח מצב הלקוחות, בקרה ושיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- זיהוי והתאמה לצרכי הלקוחות - איתור נכון של מכלול צרכיו הבנקאיים של הלקוח והתאמת מוצרי הבנקאות לצרכים העסקיים שלהם.
- היכולת להעניק שירות כולל ומתאים לכל לקוח - צמצום הפער בין רמת הציפיות של הלקוח מהשירות הניתן לו לבין רמת השירות בפועל. במסגרת זו ניתן לכלול, בין היתר, את זמני התגובה של הבנק לאישור או דחית בקשות של לקוחות למסגרות אשראי, ציטוט מחירים ותנאים, וקביעת סוגי הבטחונות הנדרשים.
- היכולת לנהל ולקיים באופן שוטף בקרת סיכונים (ובעיקר סיכון אשראי שהינו גורם הסיכון המשמעותי ביותר בפעילות המגזר). ניהול סיכונים אלה וקיום מערכת בקרה נאותה, חיוניים לצמצום החשיפה של הבנק לכשל אשראי ולנזקים כתוצאה מכשלים תפעוליים ומשפטיים, ולהשגת רווחיות נאותה במגזר זה.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

לבנק מערכת סינון בפריסה ארצית רחבה, בהתאם לאוכלוסיית המטרה שלו. בנוסף לסניפי הבנק, לקוחות הבנק יכולים לקבל שירותי בנקאות בסיסיים בכל סניפי הבנקים המשתייכים לקבוצת הבנק הבינלאומי (כ- 183 סניפים), וזאת במסגרת הסכם שירותים הדדי בין הבנקים בקבוצה. כמו כן, רמת המקצועיות הנדרשת במתן שירותים בנקאיים ללקוחות מגזר זה מחייבת הכשרת כח-אדם מיומן במגוון המוצרים והפעילויות הבנקאיים.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

גופים חוץ בנקאיים וגורמים נוספים ובכלל זה חברות כרטיסי האשראי וחברות המבצעות ניכיון של כרטיסי אשראי, המציעים אשראי ושירותים פיננסיים שונים ללקוחות המגזר.

הבנק פועל באמצעות ספקית שרותי המיכון, מת"ף - חברה בת של הבינלאומי, לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב את סל המוצרים הבנקאיים, המתאימים למגזר לקוחות זה.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

המגזר מאופיין בתחרותיות גבוהה במכלול הפעילויות המנוהלות על ידי לקוחות המגזר. התחרות במגזר זה הינה עם כל המערכת הבנקאית.

בתחום האשראי - התחרות מתמקדת בשיעורי הריבית והעמלות המוצעים ללקוחות על ידי שאר הבנקים, מסגרות האשראי המוקצות להם, וברמת החשיפה לסיכונים האשראי שהמתחרים לוקחים על עצמם, בעיקר בהיבט של הבטחונות הנדרשים מהלקוחות.

בתחום ההשקעות - התחרות באה לידי ביטוי ברמת השירות, באיכות הייעוץ ובמדיניות המחירים וההטבות.

לקוחות

הקריטריון העיקרי לסיווג הלקוח במסגרת המגזר המסחרי הינו לקוחות בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.

שיווק והפצה

שיווק מוצרי הבנקאות ושירותי הבנקאות והפצתם ללקוחות, מתבצעים באופן ישיר ושוטף על ידי עובדי הבנק.

הון אנושי

בסניפים מועסקים עובדים שהוכשרו לתפקידים שונים, בהתאם לצרכים הבנקאיים של הלקוחות, תוך התמחות בעיקר בתחום האשראי.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

יעדיו האסטרטגיים של הבנק במגזר מתמקדים במספר נושאים:

- פיתוח הפעילות בתחום זה על ידי גיוס לקוחות חדשים במגוון רחב של תחומי פעילות.
 - הרחבת הפעילות עם לקוחות קיימים ופוטנציאליים תוך התאמת מוצרי הבנק לפעילותם.
- חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר בנקאות עסקית

המגזר העסקי של הבנק מוגדר כלקוחות בעלי אובליגו של מעל 20 מיליון ש"ח. המוצרים והשירותים של מגזר זה מותאמים לצרכי הלקוחות, וכוללים בעיקר מימון פעילות שוטפת כמו גם מימון השקעות, ליווי פרויקטים בענף הבנייה, שירותים פיננסיים במגוון רחב של תחומים, וכן פעולות סחר-חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

על פי הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 312, 313 ו-315 חלות מגבלות על גובה החבות המותרת ללווה בודד, לקבוצת לווים, חבות לווים בעלי חשיפות אשראי גדולות שחבותם נטו לתאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון התאגיד הבנקאי, ללקוחות המוגדרים כ"אנשים קשורים" ומגבלת ריכוזיות ענפית. למגבלות אלו עלולה להיות השלכה על גידול בהיקף פעילות המגזר העסקי בבנק עם אותם לקוחות או עם לקוחות גדולים אחרים.

על מנת לעמוד במגבלות, כאמור לעיל, בין היתר, אושר בוועדות הביקורת והדירקטוריונים של הבנק ושל חברת האם, הסכם מסגרת למכירת סיכון בין הבנק לחברת האם בתחום ליווי פרויקטים.

לפרטים בדבר הוראות חקיקה שונות החלות על הבנק והצעות חוק אשר עשויות להשפיע על הבנק ראה פרק עיקרי שינויי ויוזמות חקיקה ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכם ב- 3.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 3.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 7.9%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 הסתכמו ב- 17.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 16.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 4.9%.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות עסקית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים
סכומים מדווחים					
במיליוני ש"ח					
4.5	2.6	1.9	3.7	2.5	1.2
(0.7)	(1.1)	0.4	(0.1)	(0.5)	0.4
3.8	1.5	2.3	3.6	2.0	1.6
2.1	1.2	0.9	1.9	0.5	1.4
5.9	2.7	3.2	5.5	2.5	3.0
-	-	-	-	-	-
1.4	0.7	0.7	1.4	0.8	0.6

הכנסות ריבית נטו
 - מחיצוניים
 - בין מגזרי
 סה"כ
 הכנסות שאינן מריבית
 סך ההכנסות
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים
סכומים מדווחים					
במיליוני ש"ח					
13.2	9.0	4.2	10.8	7.7	3.1
(2.3)	(3.9)	1.6	(0.5)	(1.8)	1.3
10.9	5.1	5.8	10.3	5.9	4.4
5.5	2.8	2.7	6.9	2.3	4.6
16.4	7.9	8.5	17.2	8.2	9.0
-	-	-	-	-	-
3.8	1.9	1.9	3.5	2.1	1.4

הכנסות ריבית נטו
 - מחיצוניים
 - בין מגזרי
 סה"כ
 הכנסות שאינן מריבית
 סך ההכנסות
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי

התפתחות בשווקים של המגזר או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

על רקע ההתפתחות במגמות הצמיחה בארץ ובעולם, הבנק המשיך להתאים את היקפי האשראי, את שיעורי הריבית על אשראים המועמדים ללקוחותיו, ואת מסגרות האשראי המוקצות להם ותמהיל הבטחונות הנדרש מהם, כפועל יוצא מההתפתחויות במשק בכלל ומהאתגרות הפיננסית ויכולת החזר החוב של הלקוח בפרט.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

מערכות המידע המשמשות את המגזר העסקי מיועדות לסייע בתהליכי ניתוח, בקרה ושיווק.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר העסקי הינם: קשר ושירות טוב ללקוח, היכרות עם מאפייני הפעילות שלו ומענה מהיר יחסית לצרכיו השונים, השקעה בהכשרה מקצועית לעובדים וניהול ובקרת סיכונים (בדגש על סיכוני אשראי).

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

פעילות המגזר העסקי מחייבת, ובכלל זה הנתונים הפיננסיים והביטחונות שהעמידו הלקוחות לרשות הבנק, ניהול מעקב ובקרה על החשיפות והסיכונים השונים, שווי הבטוחות, הקצאת הון מתאימה ועמידה במגבלות הרגולטוריות החלות על מגבלת החשיפה ללווה בודד, לקבוצת לוויים, ללוויים גדולים ולריכוזיות ענפית. באופן יחסי לגודלו של הבנק, מספר הלקוחות במגזר זה הינו מצומצם.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

מקורות המימון האלטרנטיביים המוצעים על ידי גופים פיננסיים חוץ בנקאיים ובפרט גופים מוסדיים, כתחליף לאשראי בנקאי ללקוחות המגזר העסקי, הינם הנפקות ציבוריות ופרטיות של מניות, אגרות חוב וניירות ערך אחרים בשוקי ההון בארץ ובח"ל, וכן אשראי הניתן על ידי גופים אלה ועל ידי חברות כרטיסי אשראי וחברות מימון העוסקות בניכיון שטרות.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

במגזר העסקי קיימת תחרות מצד הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

התחרות בתחום זה גבוהה יחסית ומתבטאת בשירות, במחירים ובמהירות התגובה לבקשות הלקוח להקצאת אשראי וכן ברמת חשיפת האשראי והערכת שווי הבטחונות של הלקוח. הבנק מתמודד בתחום זה מול כל המערכת הבנקאית.

לקוחות

הלוויים המשתייכים למגזר זה הינם בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.

שיווק והפצה

שיווק מוצרי הבנקאות ושירותי הבנקאות והפצתם ללקוחות, מתבצעים באופן ישיר ושוטף על ידי עובדי הבנק.

הון אנושי

העובדים המטפלים בלקוחות המגזר, הינם ברובם בעלי השכלה אקדמאית. העובדים עוברים באופן שוטף הכשרה מקצועית מתאימה בבנק. במסגרת העבודה במגזר נדרשים העובדים ליכולת ניתוח בקשות מימון וחוסן פיננסי של לקוחות, התמודדות עם עסקות מורכבות ותודעת שירות גבוהה מקצועית וזמינה ללקוחות המגזר.

חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

מגזר ניהול פיננסי

פעילות מגזר זה כוללת את ניהול ה"נוסטרו" של הבנק וניהול החשיפות לסיכונים השוק, כחלק ממדיניות ניהול מאזני ההצמדה של הבנק.

מדיניות הבנק בניהול סיכונים השוק והנזילות הינה שמרנית. בתחום הנזילות שומר הבנק על עודפי נזילות גבוהים הבאים לידי ביטוי במודל הפנימי של הבנק ביחס כיסוי גבוה. מגבלת הדירקטוריון בנושא מודל הנזילות מחמירה יותר מאשר המגבלה הסטטוטורית שקבע בנק ישראל. הבנק אינו משקיע כספים בבנקים זרים בחו"ל ולא באג"ח במטבע חוץ. השקעות הבנק בנוסטרו הינן ברובן באגרות חוב ממשלת ישראל, כאשר שארית התיק מושקע באג"ח קונצרני.

שיעור הירידה בשווי ההוגן של ההשקעות בניירות ערך זמינים למכירה בהתייחס לאיגרת חוב בודדת ליום 30 בספטמבר 2012 הינו עד לשיעור של 0.61% בלבד. קרן ההון השלילית בתיק הזמין למכירה מסתכם בסך 0.1 מיליון ש"ח ברוטו לפני מס. ראה באור 2 לדוחות הכספיים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד. לתיאור מקיף יותר ראה פרק עיקרי שינויי ויוזמות חקיקה ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברוח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 8.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 6.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 39.0%.

הכנסות המגזר הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 14.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 10.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 39.8%. עיקר הגידול נובע מגידול ברווח ממימוש ניירות ערך.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

מגזר הניהול הפיננסי עתיר טכנולוגיה. בהתאם לכך, זמינות מידע פיננסי ויכולת לבצע עסקות בזמני תגובה מידיים משפיעים על ניהול השקעות ההון הפנוי של הבנק וניהול מאזני ההצמדה שלו.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

גורמי ההצלחה בתחום הניהול הפיננסי הוא מצב השווקים הפיננסיים ואיכות המשאב האנושי, כאשר המועסקים בתחום הינם בעלי כישורים אנליטיים גבוהים.

כמו כן, יחידת נוסטרו למסחר בחברת האם מיעצת לבנק על אופן השקעות הנוסטרו ומנהלת היחידה משתתפת באופן שוטף בוועדות השבועיות של הבנק הדנות בנושא.

יחידת תחום סיכונים שוק ונזילות השייכת לחטיבת ניהול סיכונים של חברת האם, הנותנת שירותי בקרת סיכונים שוק לבנק, עוקבת ומדווחת באופן שוטף על מצב החשיפות ומצב הנזילות בבנק. היחידה שולחת אחת לרבעון דו"ח להנהלת הבנק אודות חשיפות אלו והיא נעזרת לצורך עבודתה במודלים מתקדמים להערכת הסיכון, כולל VAR בשיטות שונות, ועוקבת אחר איכות תוצאות המודלים באמצעות מבחני Back Testing. בנוסף יחידת תחום סיכונים שוק ונזילות של חברת האם מריצה מבחני קיצון הבוחנים את הנזק שעלול להיגרם לבנק בגין תרחישים קיצוניים בעלי הסתברות נמוכה. היחידה מדווחת באופן שוטף להנהלת הבנק אודות כל חריגה שהיא מאתרת בתחום אחריותה.

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

בשנים האחרונות עולה באופן מתמיד רמת התחכום בשווקים הפיננסיים בישראל. מגמה זו בולטת במיוחד בהרחבת סל המוצרים העומדים לרשות המשקיעים והפעילים בשוק.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

התוכנית האסטרטגית של הבנק לגבי פעילותו בתחום הניהול הפיננסי מיועדת להשיג גידול ברווח מפעילות מימון הנובע מניהול ההון הפנוי ומאזני ההצמדה של הבנק תוך ניהול סיכונים מושכל ומבוקר לכל הקשור לחשיפות לסיכוני שוק.

הבנק בוחן את החלופות האפשריות לשיפור התשואה על עודפי המקורות של הבנק במטבע ישראלי והוא פועל במגבלות החשיפה לסיכוני בסיס, ריבית והשקעות באגרות חוב קונצרניות שנקבעו על ידי הדירקטוריון. חלק מהמידע המפורט לעיל מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כאמור לעיל.

רכוש קבוע

כללי

פריסת הבנק הינה בעיקר בריכוזי האוכלוסייה ה"דתית-חרדית". האוכלוסייה הנ"ל מרוכזת בעיקר בערים הוותיקות ירושלים ובני ברק. בערים החדשות יחסית המאכלסות ציבור זה, כגון: רמת בית שמש, אלעד, מודיעין עילית וביתר עילית, וכן בריכוזי אוכלוסייה גדולים של המגזר: באשדוד, פתח תקוה, חיפה רחובות ונתיבות. ברבעון הראשון של שנת 2013 מתעתד הבנק לפתוח סניף נוסף בירושלים. מרבית הסניפים הינם בשכירות ומיעוטם בבעלות.

הבנק מקבל שרותים, במסגרת הסכם השרותים, בתחום מחשוב ומערכות מידע מחברת מת"ף שהיא חברת בת של הבנק הבינלאומי.

מימון

הבנק מגייס את מרבית מקורותיו ממגוון רחב של לקוחות, פרטיים ועסקיים.

מיסוי

ביום 2 בנובמבר 2011 נתקבל בכנסת חוק לשינוי חברתי כלכלי (תיקוני חקיקה) (מסים) התשע"ב-2011 הכולל שינוי שיעורי מס חברות החל מה-1 בינואר 2012 ל-25%.

ביום 6 באוגוסט 2012 אושר במליאת הכנסת צו על פיו יועלו שיעורי מס שכר ורווח החל מה-1 בספטמבר 2012 לשיעור של 17%. שיעור המס הסטטוטורי החל על הבנק עלה בעקבות שינויים אלה ל-35.53% (בשנת 2011 היה 34.48%) ובשנת 2013 יגיע ל-35.9%.

ביום 9 באוגוסט פורסם החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012 (להלן - "החוק"). במסגרת החוק החל מינואר 2013 שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק יעלה מ-5.9% כיום ויעמוד על 6.5%, כמו כן שיעור זה יעלה בינואר 2014 ובינואר 2015 לשיעור של 7% ו-7.5% בהתאמה.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה וממונים אחרים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל II. בגין סיכונים תפעוליים ויתר הסיכונים אליהם הוא חשוף, הבנק מבצע הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו להגדלת תוחלת הרווח תוך שמירה על רמות הסיכון ותיאבון הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין ובהוראות אחרות מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, הקמת פונקציה ניהול סיכונים ראשית בלתי תלויה קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחילת והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, מנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות - רובן של יחידות אלו כפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית ומבקרים חיצוניים.
- ו. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקציה ניהול סיכונים" מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של חברת האם.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
 - מר בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם - מנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. גבי ליאת יוזפוביץ - מנהלת הסיכונים הראשית בבנק.
 - רו"ח דוד הורביץ, ראש אגף פיננסיים ומשאבים, סמנכ"ל בכיר - מנהל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים. בניהול ומזעור הסיכונים התפעוליים נעזר מנהל הסיכונים ביחידות המתמחות בחברת האם. מר אמיר בירנבוים, ראש אגף אשראי, סמנכ"ל - מנהל סיכוני האשראי;
 - עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי בחברת האם - מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.
- ח. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכון ציות והלבנת הון, סיכונים רגולציה וחקיקה - מנוהלים, מפוקחים ו/או מונחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי כל אחד מחברי ההנהלה בתחום הנתון לאחריותו ועל ידי הגופים המקצועיים בחברת האם.

ט. הנהלת הבנק, וועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ודירקטוריון הבנק מקבלים דיווח לפחות אחת לרבעון, על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים במסגרת הדיווח על מסמך החשיפות הכולל או דיווח מיידי על חריגות מהמגבלות שנקבעו.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

בחודש דצמבר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון המאמצת את עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך דצמבר 2011 אישר דירקטוריון הבנק מסמך תשתיות בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל 2 והנחיות בנק ישראל האחרות. המסמך מבוסס על מסמך חברת האם בהתאמות הנדרשות לבנק. המסמך מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון וההנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון, לנהל את עסקיו השוטפים של הבנק, ולהגן על האינטרסים של המפקידים, בעלי המניות ונוטלי סיכון אחרים. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון וההנהלה, מסמכי המדיניות הרלוונטיים והמעגלים המרכזיים המרכיבים את מארג הממשל התאגידי בבנק - ובראשם הדירקטוריון וההנהלה. הוראות ניהול בנקאי תקין 301 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2012. השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על-ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כשהמרכזיים שבהם:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

- א. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת תוכנית העבודה השנתית, הדירקטוריון מתאים, במידת הצורך, את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשוקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.
- ב. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכוני הפעילות.
- ג. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת דירקטוריון להלוואות וניהול סיכונים, המתכנסת בתדירות של אחת לחודש ועוסקת בתחום ההלוואות וכאחת לרבעון בתחום ניהול הסיכונים. לוועדה מוקנות, בין היתר, סמכויות הדירקטוריון בקשר עם היתר למתן הלוואות, קביעת מסגרות אשראי, קביעת בטוחות, מדרג סמכויות למתן אשראי וכו'. הוועדה מקבלת דיווח על חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. כמו כן, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ודנה בכל החריגות ממדיניות האשראי שאושרה בדירקטוריון.
- ד. אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, הנוסטרו של הבנק, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- ה. מדי רבעון מוגש דוח CRO להנהלה ולדירקטוריון. בדוח מודגשים, בין השאר איתגור מדיניות הבנק בסוגי הסיכון השונים וטיפול בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ברבעון הרלוונטי.
- ו. אחת לחודש בממוצע, מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי, תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות ביקורת ובדיווחים אחרים של המבקר

הפנימי ושל גורמים חיצוניים. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון.

ז. יחידה תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות של חברת האם, היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, יחידת באזל, יחידת בקרת אשראי, יחידת איסור הלבנת הון ויחידת קצין הציות הכפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם נותנות שרותים במסגרת הסכם השרותים של הבנק עם חברת האם למנהל הסיכונים הראשי בבנק באופן שוטף ולפי דרישתו. חלק מיחידות אלה מדווחות לדירקטוריון או לוועדותיו.

ח. נקבעו נהלי דיווח לדירקטוריון ו/או לוועדותיו במקרים בהם זוהתה חריגה מהמגבלות שנקבעו במדיניות.

ט. ראה להלן עדכון הוראות בנק ישראל, נוהל בנקאי תקין, הוראה 301 בפרק עדכוני חקיקה.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

א. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת בדרך כלל פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים. תחום ניהול סיכונים פיננסיים מובא לדיון אחת לשבועיים.

ב. אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשוקים הפיננסיים.

ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בישיבתה כוועדה לניהול סיכונים, במסגרת החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ד. אחת לרבעון מתכנס פורום לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. על חברי הפורום נמנים, מנהל המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם, סמנכ"ל מערך הסניפים, מנהל הסיכונים הראשי ואחרים. הפורום עוקב ומפקח על הפעולות הננקטות למזעור החשיפה, גיבוש ועדכון המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית וידווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון, בהתאם לנוהל.

ה. הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים של הבנק, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.

ו. אחת לשבוע מתקיים דיון בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשוקים הפיננסיים. בדיון משתתפים אחראי היחידה לניהול פיננסי, אחראי תחום הנוסטרו, מנהל הסיכונים הראשי ומנהל יחידת נוסטרו למסחר של חברת האם.

ז. אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכונים אשראי בראשות סמנכ"ל אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל מח' אשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום מקיים מעקב על מצב חשיפות האשראי של הבנק.

ח. הנהלת הבנק לרבות מנהל הסיכונים הראשי בסיוע החטיבה לניהול סיכונים של חברת האם והיחידה לניהול פיננסי בחברת האם ממשיכים לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים להם לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת, על חשיפות הבנק לסיכונים השונים.

ט. היחידות בתחום סיכונים שוק ונזילות ובקרת אשראי בחברת האם הכפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, מבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי והסיכונים הפיננסיים.

י. יחידת יישום הוראות באזל בחברת האם, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית, בין היתר, על יישום והטמעה של הוראות נדבך 2 של באזל II כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה והבנק.

יא. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה והבנק ועל חקירת מודלים.

- יב. בנושא הפיקוח על האשראי, ראה בפרק "ניהול סיכוני אשראי".
- יג. נקבעו נהלי דיווח להנהלה במקרים בהם זוהתה חריגה מהמגבלות שנקבעו במדיניות.

דיווח חודשי לבנק ישראל

על פי הוראת בנק ישראל מיום 13 בספטמבר 2011, הבנק מעביר מדי חודש לבנק ישראל, באמצעות חברת האם, עדכון על מצב החשיפות שלו. בנוסף, הבנק מדווח על יחס ההון, על הצעדים שנקט ועל מידע היכול להצביע על חשש לעליית רמת הסיכון. בדיווח מתוארות ההתפתחויות בחשיפות העיקריות של הבנק לסיכונים הבאים: נוסטרו, התחייבויות לפנסיה ולפיצויים, חשיפה למדינות זרות וחשיפות אשראי ללקוחות גדולים בסיכון גבוה.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

כללי

- א. סיכון השוק הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.
- ב. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחדת הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים הפיננסיים השונים.
- ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך החשיפות לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

- במסגרת יישום הוראות באזל II בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. בגין סיכוני ריבית, מבצע הבנק הקצאת הון נוספת במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההוגית המבוצעת במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה- ICAAP.
- בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון על כלל סיכוני השוק לפי מודל ה-VAR המקסימלי במהלך השנה.

סיכון כללי		באזל II
30 בספטמבר		
2011	2012	
בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח		דרישות ההון בגין
1.3	-	סיכוני מט"ח
1.3	-	דרישות הון בגין סיכוני שוק
14.2	0.1	סיכון שוק

א. החשיפה לסיכוני בסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת במגזר הצמוד למדד המחירים ובמגזר הצמוד למטבע חוץ. על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשוקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות להלן, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (יתר או חסר) של נכסים על התחייבויות:
 - השקעת הבנק במגזר השקלי הלא צמוד לא תעלה על 150% מההון הפנוי, ולא תפחת מ- 0% מההון הפנוי של הבנק.
 - ההשקעה במגזר השקלי צמוד המדד לא תעלה על 100% מההון הפנוי, ולא תפחת מפוזיצית חסר של 50% מההון הפנוי של הבנק.
 - ההשקעה במגזר המט"ח תעמוד על פוזיצית יתר או חסר שלא תחרוג מ- 15% מההון הפנוי של הבנק. ההון הפנוי מוגדר כהון בניכוי נכסים לא כספיים נטו, הכוללים בעיקר השקעות במבנים ובציוד.
- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלית בשווי ההון של ההון בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכוני שוק (סיכוני בסיס וכן סיכוני ריבית). מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים כל רבעון להנהלת הבנק ולדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור השקעות ההון הפנוי בפועל במגזרי ההצמדה השונים בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

תקרת החשיפה המאושרת	החשיפה בפועל (1)				
	% מההון הפנוי		(במליוני ש"ח)		
	31.12.11	30.9.12	31.12.11	30.9.12	
0/+150	83	85	266.1	270.1	מט"י לא צמוד
-50/+100	17	15	54.2	46.7	מט"י צמוד מדד
-15/+15	-	-	(0.1)	(0.1)	מט"י צמוד מט"ח

(1) השיעורים השלייים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בבסיס שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ב. החשיפה בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות.

הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים ריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, תוך התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר הצמוד מדד ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים ריבית באמצעות תחמת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון כנגזרת משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד למדד, במגזר השקלי ובמגזר צמוד המט"ח.

- בנוסף, נקבעו מגבלות חשיפה לסיכון הריבית במונחי ההפסד המקסימאלי על פי אומדן הערך בסיכון (ה- VAR).

- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכונים ריבית. מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון.

תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים כל רבעון להנהלת הבנק ולדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

- חשיפת ריבית נובעת מהעדר מתאם בין משך חיים של הנכסים למשך החיים של ההתחייבויות.

- על פי המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק, במגזר הצמוד למדד החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון הינה בשיעור של 5% מההון העצמי, במגזר השקלי הלא צמוד בשיעור של 4%, ובמגזר המט"ח בשיעור של 1%.

להלן תיאור השפעת שינוי מקביל בשיעור של 1% בעקום הריבית על שחיקת השווי ההוגן של ההון של הבנק כאחוז מההון העצמי:

31 בדצמבר 2011		30 בספטמבר 2012		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(4.00)	(0.05)	(4.00)	(1.07)	מגזר לא צמוד
(5.00)	(0.27)	(5.00)	(0.26)	מגזר צמוד מדד
(1.00)	-	(1.00)	-	מגזר צמוד מט"ח

הגידול בחשיפה במגזר הלא צמוד נובע משינוי המתודולוגיה בהתייחסות למח"מ יתרות העו"ש בזכות. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בריבית שנקבעו על-ידי הדירקטוריון.

להלן פרטים על השפעת שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק :

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק (במליוני ש"ח) :

30 בספטמבר 2012

לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ
3,177.6	415.5	34.6	0.8	3,628.5
0.5	-	-	-	0.5
2,887.4	378.3	34.5	1.1	3,301.3
-	-	-	-	-
290.7	37.2	0.1	(0.3)	327.7

נכסים פיננסיים (1)
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 התחייבויות פיננסיות (1)
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2011

לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ
3,130.9	375.6	30.2	2.5	3,539.2
0.8	-	-	-	0.8
2,827.5	332.8	30.2	2.8	3,193.3
-	-	-	-	-
304.2	42.8	-	(0.3)	346.7

נכסים פיננסיים (1)
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 התחייבויות פיננסיות (1)
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

(1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק :

30 בספטמבר 2012

שינוי בשווי הוגן במליוני ש"ח	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים במליוני ש"ח					השינוי בשיעורי הריבית
	לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	
286.3	38.4	0.2	(0.3)	324.6	(0.95)	גידול של אחוז אחד
290.3	37.3	0.2	(0.3)	327.5	(0.06)	גידול של 0.1 אחוז
295.1	35.8	0.2	(0.3)	330.8	0.95	קיטון של אחוז אחד

31 בדצמבר 2011

שינוי בשווי הוגן במליוני ש"ח	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים במליוני ש"ח					השינוי בשיעורי הריבית
	לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	
303.2	44.0	-	(0.3)	346.9	0.06	גידול של אחוז אחד
304.1	42.9	-	(0.3)	346.7	-	גידול של 0.1 אחוז
305.3	41.5	-	(0.3)	346.5	(0.06)	קיטון של אחוז אחד

ג. אמידת החשיפה לסיכוני השוק, כלי הניהול והבקרה

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק באמצעים ובכלים שונים, כמפורט להלן:

ערך ה-VAR

ה-VAR (הערך הנתון לסיכון), מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמליים.

ה-VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודלים בעת הצורך - לרבות סימולציה היסטורית ומונטה קרלו אחת לתקופה ו/או בהתאם לנדרש.

נתוני ה-VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית.

מערכת ה-VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודתה של היחידה לניהול פיננסי ויחידת תחום סיכוני שוק ונזילות שבחברת האם.

Back Testing - איכות החיזוי של מודל ה-VAR נבחנת על ידי יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות באמצעות מדידה בדיעבד.

ערך ה-VAR הכולל של הבנק מתייחס לכלל מגזרי ההצמדה של הבנק וכולל השפעות מקוזזות ביניהם. מגבלת החשיפה בגובה ערך ה-VAR כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון הינה: ערך ה-VAR הכולל של הבנק לא יעלה על 2% מההון.

בפועל, אומדן ה-VAR הכולל ליום 30 בספטמבר 2012 הינו 1.7 מיליון ש"ח (0.5% מההון) לעומת 0.5 מיליון ש"ח (0.1% מההון) ביום 31 בדצמבר 2011.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 עמד הבנק בכל המגבלות בגין החשיפה בגובה ערך ה-VAR שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן: דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני השוק. מגבלה זו נקבעה עד 10% מהונו של הבנק.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 עמד הבנק בכל המגבלות בגין תרחישי הקיצון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ד. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות יחידות ופורומים ייעודיים, כמפורט להלן:

- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם ואחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.

במסגרת פעילותה מבקרת ובוחרת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחרת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אלו.

- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.

- היחידה לניהול פיננסי בבנק מקבלת דוחות ניהוליים בתדירות יומית המצביעים על חשיפתו של הבנק לסיכוני בסיס ולסיכוני ריבית במגזרי ההצמדה השונים. הדוחות מופקים בתדירות יומית ותקופתית לפי העניין. הבנק נשען על מערכת ALGO, שפותחה בחברת האם, לניהול ולבקרת חשיפות אלו לסיכוני שוק.
- הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה השנתיות שלה ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק.
- פורום CRO קבוצתי בתחום סיכוני שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה.
- פורום תרחישי קיצון בראשותו של מנהל תחום סיכוני השוק והנזילות, מתכנס לפחות אחת לחצי שנה ובוחן אפקטיביות תרחישים קיימים ותרחישים נדרשים

ה. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. קיים נוהל המגדיר באלו מקרים יקבל הדירקטוריון או אחד מוועדותיו "דיווח מיידי" על החריגות.

בנוסף, החשיפות לסיכוני השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהול מרוכזות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני, כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות של חברת האם הנדון אחת לרבעון בהנהלה, ואחת לחצי שנה בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שבו הבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לניצול מסגרות אשראי, העדר סחירות בשוק ההון ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכוני הנזילות, וקבע מגבלות לפער ויחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות.
- הבנק מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על הנזילות, המבוססים, בין היתר, על מודל פנימי שפותח כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342.
- בספטמבר 2008 הוציאה וועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחייה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהם: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד. בעקבות הנ"ל נערך סקר פערים לבחינת עמידה של חברת האם בהוראה. הסקר הושלם בחברת האם והבנק התאים את מסקנות הסקר הנ"ל ויפעל לסגירת הפערים שזוהו כחלק מיישום הוראת נדבך 2 של באזל II.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

- התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף בשקלים ויישום תרחישי קיצון: לצורך ניהול הנזילות הכולל ולצורך עמידה בהוראה 342 להוראות ניהול בנקאי תקין, שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים של הבנק בתרחישים שונים, מתבסס הבנק על מודל פנימי לניהול הנזילות שפותח בחברת האם והותאם לבנק. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות ברמה היומית השוטפת ולתקופות ארוכות יותר.
- המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כברי מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוץ מאזניות בבנק.
- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה השבועית לניהול פיננסי ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות, בחברת האם.
- מודל הנזילות תוקף על ידי היחידה האנליטית בחטיבה לניהול סיכונים של חברת האם. במסגרת התיקוף, נבחנים המתודולוגיה שבבסיסו כמו גם נכונות הנתונים ושלמותם, ברמת הקלט, הפלט ומשוואות המודל.
- בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב - RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות במסגרת זו.
- תרחישי קיצון - לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון ולחץ, נבנה תרחיש יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי של הבנק. התרחיש משקף את מצב הנזילות בתרחישי קיצון על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו על פני נתוני 24 החודשים האחרונים בכל אחד מהסעיפים המאזניים והחוץ מאזניים.

על פי מודל הנזילות הפנימי שפותח בחברת האם והותאם לנתוני הבנק, יחס הכיסוי בין הנכסים הנזילים לבין ההתחייבויות במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2012, היה גבוה מהמגבלות שנקבעו על-ידי הדירקטוריון ומהמינימום הנדרש על פי נוהלי בנק ישראל.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים, באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים.

ניהול החשיפה לסיכוני הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות, יחידות ופורומים ייעודיים, ובהם:

- ועדה שבועית לניהול פיננסי, בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים, העוסקת בנושאי סיכוני נזילות.
- יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת על פי נוהל בנקאי תקין 339, ו-342.
- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- מחלקת הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה השנתיות שלה ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ד. דיווח על החשיפה לסיכוני נזילות

- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, נעשה אחת לשבוע במסגרת הוועדה לניהול פיננסי.
- דיווח על החשיפות מרוכז ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- במסגרת הדוח הרבעוני של היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מדווחת גם החשיפה לסיכון נזילות.
- דיווח רבעוני להנהלה ולדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון. בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכוני נזילות.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכוני שוק וחסות

תיק ההשקעות של הבנק בניירות ערך נכון ליום 30 בספטמבר 2012 הושקע ברובו באגרות חוב ממשלתיות שקליות בריבית קבועה ומשתנה. בנוסף, בתמהיל התיק, נמצאים אג"ח ממשלתיות צמודות למדד ואגרות חוב קונצרניות.

כ- 73% מהתיק מסווג כתיק זמין למכירה, 17% מהתיק מסווג כתיק לפדיון ו-10% מהתיק הינו למסחר. שווי התיק ליום 30 בספטמבר 2012 עמד על סך של 249.5 מיליון ש"ח.

תיק ניירות ערך למסחר בבנק מוגבל בסכום ומיועד להשקעה באגרות חוב ממשלתיות לטווחים שונים בריבית קבועה ומשתנה.

תיק ניירות ערך הקונצרני, הזמין למכירה, מנוהל בהתאם למגבלות השקעה וקווים מנחים שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק המותאמים למגבלות השקעה קבוצתיות שנקבעו על ידי חברת האם. הבנק משקיע באגרות חוב סחירות שהונפקו על ידי חברות בקבוצות דירוג A ומעלה, וזאת לאחר ניתוח איכות האשראי של המנפיק, סיכוני השוק הגלומים בהשקעה וניילות אגרות החוב. הבנק אינו משקיע באגרות חוב בחו"ל.

לאחר מועד ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק, כחלק מניהול הסיכונים בתיק ניירות הערך, מעקב שוטף אחר השקעותיו באג"ח הקונצרני. בנוסף, אחת לרבעון מתבצע ניתוח הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה, תוצאות כספיות ופרמטרים אחרים, מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה.

בבנק יש מערכי בקרה ותמיכה בלתי תלויים, חלקם באמצעות חברת האם, המגבים את פעילות ההשקעה: מערך אחורי והיחידה לתחום סיכוני שוק וניילות. יחידות אלו מבקרות את פעילות ההשקעה, את העמידה בנוהלי ובמגבלות ההשקעה ואת ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך.

בתיק לפדיון השקיע הבנק באגרות חוב לא סחירות. בהתאם להערכת שווי ובהתאם למדיניות שנקבעה ואושרה בדירקטוריון בנושא "נוהל הפרשות בתיק הנוסטרו", הנהלת הבנק קובעת את ההצגה המאזנית של ניירות ערך אלו בתיק הנ"ל.

כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי החלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:

- דיווח מיידי לגורמי הבקרה והניהול השונים בהנהלת הבנק ובדירקטוריון בהתאם לאופי וגודל החריגה, עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים ועל אירועים חריגים בתיק.
 - ישיבות השקעה שבועיות.
 - דיון אחת לחודש בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים.
 - דיווח רבעוני במסגרת מסמך החשיפות הכולל להנהלה ולדירקטוריון הבנק.
- לפירוט תיק ניירות הערך ראה פרק נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי

סך סיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, שוק ותפעולי, הנובעים מהחשיפות הבאות:				
31 בדצמבר 2011		30 בספטמבר 2012		סוג החשיפה
נכסי סיכון	דרישות הון (9%)	נכסי סיכון	דרישות הון (9%)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	ריבונות
0.3	3.8	0.3	3.4	ישויות סקטור ציבורי
18.1	201.5	20.7	230.0	תאגידים בנקאיים
132.9	1,475.8	132.1	1,467.3	תאגידים
51.9	576.5	59.4	660.5	קמעונאים
3.3	36.1	3.6	39.9	עסקים קטנים
4.5	50.3	4.8	53.5	נכסים אחרים
211.0	2,344.0	220.9	2,454.6	סה"כ בגין סיכוני אשראי
-	0.1	-	0.1	סיכוני שוק
37.5	416.9	39.9	443.4	סיכון תפעולי
248.5	2,761.0	260.8	2,898.1	סה"כ נכסי סיכון ודרישת ההון
	9.0%		9.0%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים
	12.4%		11.7%	יחס ההון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	17.3%		16.6%	יחס ההון לרכיבי הסיכון

ראה פירוט בסעיף יי להלן על התפלגות הקצאת ההון בחתכי הסיכון השונים.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

מדיניות ניהול סיכוני האשראי של הבנק נבחנת על ידי מנהל הסיכונים הראשי ונדונה ומאושרת לפחות אחת לשנה על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. מדיניות ניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר החוזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

מדיניות ניהול סיכוני האשראי נסקרת על ידי מנהל הסיכונים הראשי ועל ידי החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם ונדונה ומאושרת אחת לשנה בהנהלה, בועדת ההלוואות של הדירקטוריון ובדירקטוריון הבנק.

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים, לרבות שווקי יעד, וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן.

- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפישת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה הועמקה מדיניות האשראי שלו. במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק.
- כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיוצא ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל ולסיכון האשראי הגלום בו.
- סיכון האשראי לציבור כולל: אשראי לציבור, וסיכון אשראי חוץ מאזני הכולל מסגרות והתחייבויות להעמדת אשראי שלא נוצלו, ערבויות ומכשירים פיננסיים נגזרים. סיכון האשראי הכולל ברוטו, הסתכם ביום 30 בספטמבר 2012 ב- 3,327.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 3,164.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011, גידול בשיעור של 5.1%.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדי פיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים. תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני בהשוואה למגבלות הרגולטוריות. במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפותחו בחברת האם והותאמו לבנק לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים ונתונים רלוונטיים אחרים). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילות, קבע הבנק רף תשואה מינימאלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהלי סיכונים האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי ורמת ביטחונות. המערכת מאפשרת להעניק ללקוחות את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של גליונות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. במסגרת זו:
 - א. הורחב הדיווח במסגרת מסמך חשיפות האשראי המוצג אחת לרבעון בדירקטוריון, והתווסף לו דוח על התפתחות האשראי בבנק, הכולל סקירה איכותית וכמותית.
 - ב. נוספו דוחות בקרה חדשים, בדגש על אשראי שבסמכות מנהלי סניפים ועד ל-1 מיליון ש"ח.
- בנוסף בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווה/קבוצות לוויים או חשיפה לענפי משק.

- בניהול האשראי הקמעונאי, נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית, שפותחה בחברת האם והותאמה לבנק.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן ההסתמכות עליהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג. עיקרי המדיניות נדונים אחת לשנה בהנהלת הבנק ובוועדת ההלוואות ומאושרים אחת לשנה על ידי דירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך, המחאות מעותדות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, שעבודי רכב וציוד, ערבויות בנקאיות וערבויות צד ג'.
- הבנק קבע נהלים ומערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.

פיקוח ובקרה

- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.
- חבוינות לקוחות הבנק שסכומם עולה על 50 אלפי ש"ח לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצעת בסניפים באמצעות דוח יומי בו מפורטות כל חבוינות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במחלקת הפיקוח בחברת האם וגם במחלקת אשראי בהנהלת הבנק.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
30 בספטמבר 2012					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
ריבונות	777.6	-	42.1	-	819.7
ישויות סקטור ציבורי	51.9	42.1	-	-	9.8
תאגידים בנקאיים	521.9	-	101.2	-	623.1
תאגידים	1,820.2	101.0	-	128.2	1,591.0
קמעונאים	1,394.6	0.2	-	167.9	1,226.5
עסקים קטנים	82.6	-	-	5.5	77.1
נכסים אחרים	115.2	-	-	-	115.2
סך הכל	4,764.0	143.3	143.3	301.6	4,462.4

חשיפה לאחר ביטחונות	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	סכומים שנוספו	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	חשיפה	סוג החשיפה
31 בדצמבר 2011					
סכומים מדווחים במליוני ש"ח					
1,021.3	-	-	-	1,021.3	ריבונות
10.5	0.1	-	-	10.6	ישויות סקטור ציבורי
546.9	-	127.4	-	419.5	תאגידים בנקאיים
1,636.6	106.3	-	127.4	1,870.3	תאגידים
1,120.2	150.7	-	-	1,270.9	קמעונאים
72.5	6.6	-	-	79.1	עסקים קטנים
106.4	-	-	-	106.4	נכסים אחרים
4,514.4	263.7	127.4	127.4	4,778.1	סך הכל

ו. מדיניות חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- מחלקת אשראי בבנק מטפלת בחובות בעייתיים. בנוסף, פועלת מחלקת הגביה של החברה האם, המטפלת בחבויות של הבנק שהועברו לטיפול משפטי.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ-1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי.

ניהול סיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, בין היתר, על ידי היחידות שלהלן:

ניהול האשראי בבנק (ה-Credit Administration)

הגורם המופקד בבנק על נושא זה כפוף ארגונית למנהלת הסיכונים הראשית החל מ-1 ביולי 2012, ומקצועית ליחידה לניהול אשראי בחברת האם. הוא מספק חוות דעת כוללת עצמאית בדבר ניהול סיכוני אשראי בחשבונות הנמצאים בסמכותו, בחתך פרמטרים שהוגדרו ופורטו בנוהל פנימי.

החל מרבעון רביעי 2011 חוות דעתו בנושא שלמות תיק הלקוח (כולל עמידה בהתניות) הינה חלק אינטגרלי מהתהליך של מתן האשראי.

היחידה לפיקוח אשראי בחטיבת העסקים של חברת האם

תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. היחידה היא בלתי תלויה ואינה מעורבת בפעילות העסקית.

המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתיכים שונים. איתור החובות הבעייתיים נעשה בעקבות גילויים של חוסר ביטחונות או ליקויים בביטחונות, חריגות ממסגרות האשראי שאושרו, פעילות בלתי מוסברת, וכד'.

בנוסף, גם מחלקת האשראי בבנק מפקחת אחר חוסר בטחונות, חריגה ממסגרות, פעולות חריגות בחשבונות ובחינת טיב ואיכות הביטחונות.

היחידה לבקרת אשראי של החברה האם

היחידה לבקרת אשראי הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית על בקרת סיכונים האשראי של הלווים הספציפיים המהותיים בבנק. על פי מדגם מבוסס סיכון של תיק האשראי של הבנק.

היחידה פועלת באופן בלתי תלוי על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי").

מערך הביקורת הפנימית

מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריכה את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.

הביקורת אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים האשראי.

ח. מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף הינו אשראי הניתן לרכישת אמצעי שליטה בהן שיעור המימון גבוה מהמקובל בבנק בתחום זה. נכון ליום 30 בספטמבר 2012 אין בבנק מימון ממונף.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

במחצית השנייה של שנת 2009 הפיץ המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. מובהר כי מצופה מתאגידים בנקאיים לקיים מערך ניהול סיכונים ביחס לסיכונים אלה שיכלול נהלים וכלים לזיהוי סיכונים אלה בעת מתן האשראי ולאורך חיי האשראי.

הנהלת ודירקטוריון הבנק אישרו ביום 19 באפריל 2012 קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור בהוראת המפקח על הבנקים. במסגרת היערכותו של הבנק ליישום הנחיית המפקח בנושא, הבנק נשען על הבנק הבינלאומי - חברת האם, אשר מסתייע ביועצים חיצוניים ובכוונתו בעתיד להטמיע מתודולוגיה קבוצתית כוללת לניהול סיכונים סביבתיים שתכלול אפיון ענפי וקביעת מדיניות למתן אשראי ללקוחות.

י. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי, ובחתיכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכונים אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים ובדירקטוריון. בנוסף, אחת לרבעון, מוצג להנהלה ולדירקטוריון דיווח רבעוני על התפתחות האשראי בבנק הכוללת: סקירה על האשראי הבעייתיים, הלוויים הגדולים בבנק, התפלגות דירוג הלקוחות בבנק וכו'.

הבנק מגבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת ייבחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, תבחן השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

יא. התפלגות הקצאת ההון על סיכוני אשראי בחתכי הסיכון השונים

סך כל חשיפות סיכון אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי, וחשיפה לפני הפרשות להפסדי אשראי ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו ממוצעות במשך התקופה לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי				
סכומים מדווחים במליוני ש"ח				
31 בדצמבר 2011		30 בספטמבר 2012		סוג החשיפה
חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות [2]	חשיפה	חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות [1]	חשיפה	
2,915.6	3,215.5	3,196.6	3,378.3	אשראי
261.5	322.8	329.4	225.4	אגרות חוב
1.8	1.7	1.6	1.0	נגזרים
1,137.6	1,197.1	1,149.0	1,119.2	חשיפות חוץ מאזניות
97.7	106.4	108.2	115.2	נכסים אחרים
<u>4,414.2</u>	<u>4,843.5</u>	<u>4,784.8</u>	<u>4,839.1</u>	סך הכל חשיפות אשראי ברוטו

[1] הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 4 רבעונים אחרונים.

[2] הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 5 רבעונים אחרונים.

התפלגות החשיפה לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						
30 בספטמבר 2012						
ריבונות	662.2	115.4	-	-	-	777.6
סקטור ציבורי	6.0	42.1	-	3.8	-	51.9
תאגידים בנקאיים	498.2	22.7	1.0	-	-	521.9
חובות של תאגידים	1,241.7	45.2	-	574.5	-	1,861.4
קמעונאים	918.8	-	-	506.6	-	1,425.4
אשראי לעסקים קטנים	51.4	-	-	34.3	-	85.7
אחרים	-	-	-	-	115.2	115.2
סך הכל	3,378.3	225.4	1.0	1,119.2	115.2	4,839.1

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						
31 בדצמבר 2011						
ריבונות	775.7	245.6	-	-	-	1,021.3
סקטור ציבורי	6.9	-	-	3.8	-	10.7
תאגידים בנקאיים	397.5	20.3	1.7	-	-	419.5
חובות של תאגידים	1,196.0	56.9	-	655.6	-	1,908.5
קמעונאים	792.0	-	-	503.4	-	1,295.4
אשראי לעסקים קטנים	47.4	-	-	34.3	-	81.7
אחרים	-	-	-	-	106.4	106.4
סך הכל	3,215.5	322.8	1.7	1,197.1	106.4	4,843.5

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי:

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
30 בספטמבר 2012					
נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים	אגרות חוב	אשראי לציבור (1)	סוג החשיפה
114.2	601.3	0.8	46.9	2,429.6	עם דרישה ועד שנה
1.0	80.7	0.2	105.0	528.1	מעל שנה ועד חמש שנים
-	199.4	-	73.5	261.7	מעל חמש שנים
115.2	881.4	1.0	225.4	3,219.4	סך הכל תזרימי המזומנים
-	237.8	-	-	158.9	ללא תקופת פרעון
115.2	1,119.2	1.0	225.4	3,378.3	סך הכל

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2011					
נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים	אגרות חוב	אשראי לציבור (1)	סוג החשיפה
105.6	795.7	1.0	109.7	2,368.8	עם דרישה ועד שנה
0.8	77.9	0.7	131.8	455.6	מעל שנה ועד חמש שנים
-	19.1	-	81.3	243.5	מעל חמש שנים
106.4	892.7	1.7	322.8	3,067.9	סך הכל תזרימי המזומנים
-	304.4	-	-	147.6	ללא תקופת פרעון
106.4	1,197.1	1.7	322.8	3,215.5	סך הכל

(1) כולל פיקדונות בבנקים.

התפלגות הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי:

31 בדצמבר 2011				30 בספטמבר 2012				
יתרת הפרשות קבוצתיות	יתרת הפרשות פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות	יתרת הפרשות קבוצתיות	יתרת הפרשות פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות	
27.7	10.7	3.5	28.6	24.7	10.3	8.0	37.5	תאגידים
11.4	12.9	13.1	18.3	10.1	20.3	20.3	25.7	קמעונאים
0.7	2.0	1.9	2.7	0.6	2.4	2.4	3.3	עסקים קטנים
39.8	25.6	18.5	49.6	35.4	33.0	30.7	66.5	סך הכל

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי, לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון:

30 בספטמבר 2012							סוג החשיפה
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						חשיפה	
150%	100%	75%	50%	20%	0%		
-	-	-	-	-	777.6	777.6	ישויות ריבוניות
-	-	-	51.9	-	-	51.9	סקטור ציבורי
-	-	-	339.7	182.2	-	521.9	תאגידים בנקאיים
4.1	1,816.1	-	-	-	-	1,820.2	חובות של תאגידים
4.4	1.7	1,388.6	-	-	-	1,394.6	קמעונאים
0.3	-	82.3	-	-	-	82.6	הלוואות לעסקים קטנים
-	53.5	-	-	-	61.7	115.2	נכסים אחרים
8.8	1,871.3	1,470.9	391.6	182.2	839.3	4,764.0	סך הכל

31 בדצמבר 2011							סוג החשיפה
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						חשיפה	
150%	100%	75%	50%	20%	0%		
-	-	-	-	-	1,021.3	1,021.3	ישויות ריבוניות
-	-	-	10.6	-	-	10.6	סקטור ציבורי
-	-	-	285.4	134.1	-	419.5	תאגידים בנקאיים
2.7	1,867.6	-	-	-	-	1,870.3	חובות של תאגידים
2.1	2.5	1,266.3	-	-	-	1,270.9	קמעונאים
0.5	-	78.6	-	-	-	79.1	הלוואות לעסקים קטנים
-	50.3	-	-	-	56.1	106.4	נכסים אחרים
5.3	1,920.4	1,344.9	296.0	134.1	1,077.4	4,778.1	סך הכל

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון

30 בספטמבר 2012							סוג החשיפה
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח							
150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	
-	-	-	-	-	819.7	819.7	ישויות ריבוניות
-	-	-	9.8	-	-	9.8	סקטור ציבורי
-	-	-	440.9	182.2	-	623.1	תאגידים בנקאיים
3.8	1,587.2	-	-	-	-	1591.0	חובות של תאגידים
3.9	1.0	1,221.6	-	-	-	1,226.5	קמעונאים
0.3	-	76.8	-	-	-	77.1	הלוואות לעסקים קטנים
-	53.4	-	-	-	61.8	115.2	נכסים אחרים
8.0	1,641.6	1,298.4	450.7	182.2	881.5	4,462.2	סך הכל

31 בדצמבר 2011							סוג החשיפה
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח							
150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	
-	-	-	-	-	1,021.3	1,021.3	ישויות ריבוניות
-	-	-	10.5	-	-	10.5	סקטור ציבורי
-	-	-	412.8	134.1	-	546.9	תאגידים בנקאיים
2.7	1,633.9	-	-	-	-	1,636.6	חובות של תאגידים
1.9	2.5	1,115.8	-	-	-	1,120.2	קמעונאים
0.5	-	72.0	-	-	-	72.5	הלוואות לעסקים קטנים
-	50.3	-	-	-	56.1	106.4	נכסים אחרים
5.1	1,686.7	1,187.8	423.3	134.1	1,077.4	4,514.4	סך הכל

חשיפות לסיכון אשראי צד ג'

לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.5	7.6	1.0	-	1.0

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.8	13.5	1.7	-	1.7

ניהול סיכונים תפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקרות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול ופעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית. לאור הנ"ל הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. בין חברי הפורום נמנה גם מנהל מחלקת הסיכונים התפעוליים של חברת האם ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק. פורום זה מתכנס אחת לרבעון, למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים. בנוסף, מתקיימות התייעצויות שוטפות עם המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם במידת הצורך.
- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.
- הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם ל-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים.
- הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מס' 350 בנושא "ניהול הסיכון התפעולי", ומבצע סקר פערים באמצעות יועץ חיצוני.

ב. מדיניות

- נקבעה מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות מתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 350, על ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל פרקטיקות מקובלות בתחום ניהול הסיכון התפעולי.
- מונה מנהל סיכונים תפעוליים, האחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, שאושרה על-ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בבנק, לעגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה.
- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים הנגזרת ממדיניות קבוצת הבינלאומי בהתאמות הנדרשות, המתווה את דרכי הפעולה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שפועלות לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- תאבון הסיכון - תיעודף בביצוע ההמלצות למזעור הסיכונים התפעוליים (על פי סעיפים שנקבעו על ידי הדירקטוריון) על פני 3 שנים וכפוף לשיקולי עלות תועלת.

- דרישות ההון בגין סיכון תפעולי בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים :
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2011		30 בספטמבר 2012		גישה
דרישות הון	הכנסה גולמית	דרישות הון	הכנסה גולמית	
38.7	257.7	39.6	263.9	שנה אחרונה
32.6	217.7	35.6	237.4	שנה (-2)
28.7	191.6	31.2	208.2	שנה (-3)
33.3	222.3	35.5	236.5	ממוצע
	416.9		443.4	סה"כ סיכון תפעולי

- לבנק יש הסכם מסגרת למתן שירותים מהבנק הבינלאומי - חברת האם. במסגרת ההסכם נשען הבנק על מערכות המידע, המיחשוב והתשתית ובכל נושא הביקורת והבקרה. במסגרת זו, מקבל הבנק שירותים מהיחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידה למזעור הסיכונים כמפורט להלן. בנושא סיכונים אבטחת המידע, מעדכן הבנק הבינלאומי באופן שוטף את אמצעי ההגנה באמצעים ומוצרי תוכנה מתקדמים, אשר פותחו במיוחד למטרת הגנה על מערכות המיחשוב והתקשורת.

התהליכים השונים למזעור הסיכונים התפעוליים המרוכזים בחברת האם ובבנק מפורטים להלן (בסעיפים ג-ו).

ג. ניהול החשיפות

1. איתור, מיפוי, מזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בחברת האם ובבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות. במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן, ממופות הבקורות הקיימות.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכונים הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים, נוספו בקורות חדשות לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- חברת האם והבנק מבצעים באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות ויחידות חדשות.
- בימים אלה מתבצע סקר סיכונים תפעוליים תלת שנתי.
- בחברת האם ובבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים, Key Risk Indicators (KRI), על ידי מנהלי התהליכים.

2. מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי, מונה מנהל תהליך האחראי לקיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

3. איסוף אירועי כשל

הבנק בשיתוף המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), כבסיס נתונים לאימות ההערכות של מומחי התוכן, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות, ולשמירת היסטוריית

כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים. איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו בנוהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את : אופן תיעוד האירועים שהתרחשו בבנק, בדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך החשיפות ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם לנוהל, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניים להנהלה, לדירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנוהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

4. הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מיישום הוראת ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה, הוגדרו KRI לכל התהליכים היחודיים לבנק והוגדרו KRI לכל התהליכים העסקיים המשותפים עם חברת האם, קויימו הדרכות בנושא ומתקיים מעקב בפורום קבוצתי לניהול סיכונים תפעוליים, וכן על ידי היחידה לניהול סיכונים בבנק ועל ידי המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם.

5. שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי עבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי עבודה ותהליכי העבודה.

חברת האם והבנק נערכים להשלמת צמצום פערים בין המצב הקיים בניהול הסיכון התפעולי לבין הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא הסיכון התפעולי, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות בנושא, נערך הבנק בסיוע חברת האם להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק, ראש אגף פיננסים ומשאבים הממונה על המשכיות עסקית אחראי לריכוז הנושא באמצעות המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. בבנק מתבצעת היערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בחברת האם קיים חדר מצב קבוצתי ופורום היערכות לשעת חירום בראשות ראש חטיבת המשאבים בחברת האם אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום הקבוצתי והפורום בבנק מופקדים על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות חברת האם והבנק למצבי חירום שונים ומתכנסים לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח שנתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.

הבנק השלים מהלך לשיפור ההערכות להמשכיות עסקית במסגרתו בוצע מיפוי מקיף של הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, עדכון תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם. הבנק ממשיך כל העת בסגירת פערים ושיפור מוכנותו על פי תוכניות העבודה ותוך סיוע בגורמים מקצועיים חיצוניים בנושא. כמו כן, הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מס' 355 בנושא "ניהול המשכיות העסקית", ביצע סקר פערים בנושא וקבע תוכנית עבודה לסגירת הפערים.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע. הבנק מסתמך על חברת האם בביצוע הסקרים והמיפויים הנדרשים ועומד בהוראות ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות והתקפות קיברנטיות. הבנק מינה את מנהל אבטחת המידע כאחראי על ניהול סיכוני אבטחת מידע.

ו. סיכוי מעילות והונאות

מנהל הסיכונים התפעוליים אחראי גם על נושא מניעת סיכוי מעילות והונאות.

ז. כיסוי ביטוחי

הבנק במסגרת קבוצת הבנק הבינלאומי מחזיק נכון ליום הדוח שלושה כיסויי ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי פוליסה כמפורט:

1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוי העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.

1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.

2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה, חבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר.

3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי הינם: ביטוח נכסים, ביטוח תביעות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ח. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

הביקורת הפנימית

- הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה הרב שנתית שלה ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק, לרבות לניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית ובכלל זה, מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק, ומחווה דעתה בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים. כמו כן, המבקרת הפנימית הראשית משתתפת בפורום לניהול סיכונים תפעוליים קבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם המתכנס לפחות אחת לרבעון.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
- הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. בין חברי הפורום נמנים גם מנהל מחלקת הסיכונים התפעוליים של חברת האם ומנהל הסיכונים הראשי פורום זה יתכנס לפחות אחת לרבעון למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה קבוצתיים

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל הבנק הבינלאומי - החברה האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים, מקיים מעקב שוטף לגבי מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, באמצעות המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם כפי שעולה מסקרי הסיכונים השונים, וכן אחר הפעולות הננקטות על-ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.
- פורום אבטחת מידע - קבוצתי, בראשות מנהל מערך טכנולוגיות המידע.
- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום - קבוצתי, בראשות ראש חטיבת משאבים בחברת האם ובהשתתפות מנהל הסיכונים התפעוליים של הבנק, המתכנס לפחות אחת לרבעון.
- המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידת, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון, וכן לאכיפת הציות למדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים.

ט. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

- החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- במסגרת מסמך החשיפות מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל II והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך החשיפות מפרט גם אירועי כשל ופערים קיימים מול ה-Sound Practices של וועדת באזל והדרכים לצמצומם.

ניהול הסיכונים המשפטיים

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברת האם, מקבל הבנק שירותים מהמחלקה המשפטית של חברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידה למזעור הסיכונים המשפטיים כמפורט להלן:

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מאושרת מידי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון של הבנק.

במסמך המדיניות מתוארים הסיכונים המשפטיים, הדרכים לאיתורם, מיפויים ומיזעורם.

תאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים. הבנק ינקוט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות או צרכניות.

מערך הייעוץ המשפטי של הבנק הבינלאומי (להלן: "מערך הייעוץ המשפטי") מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קווים מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים חדשים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, והסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למניעתם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי, הביקורת הפנימית וקצין הציות בהתאם לצורך. אירועים מהותיים, כאמור, מדווחים מיידית למנכ"ל הבנק.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

בנושא היערכות הבנק לאימוץ תוכנית אכיפה פנימית, ראה להלן ב"חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011" בפרק חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים ממחלקת הציות של חברת האם כמפורט להלן. קצין הציות של חברת האם מכהן אף כקצין הציות של הבנק.

ב. מדיניות

במהלך הרבעון השלישי, אושרה לראשונה מדיניות ציות בדירקטוריון הבנק אשר התקבלה מחברת האם והותאמה לבנק.

בנוסף, דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את תוכנית העבודה של קצין הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הימנעות מוחלטת מלקיחת סיכון ציות ואיסור הלבנת הון - הבנק ימלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הבנק.

כל עסקה של הבנק, תבוצע למטרות חוקיות ואתיות ובהתאם לכל החוקים והתקנות.

הבנק הגדיר כי אין לשקול שיקולים עסקיים ככל שהדבר נוגע ליישום ההוראות והנהלים בתחום הציות.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בחברת האם מחלקת ציות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. בראש המחלקה עומד קצין ציות ראשי, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור.

- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים למנכ"ל הבנק ולדירקטוריון על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות, לגבי התאמתם להוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת הון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.

- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המערך המשפטי, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.

- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. הבנק הבינלאומי ביצע עדכון מקיף לסקר התשתיות אשר הסתיים בסוף שנת 2009. היות והבנק מבצע את פעילותו באמצעות הנהלים והמערכות של הבנק הבינלאומי, הסקר תקף גם לבנק.

- לצד קצין הציות הראשי פועלים:

- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.

- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק הבינלאומי השונות (מעריך הייעוץ המשפטי, מחלקת ארגון ושיטות, חברת מת"ף, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפירום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- פירום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פירום זה מתכנס בדרך כלל בראשות ראש אגף משאבים בבנק הבינלאומי, וכאשר דנים במסגרת הפירום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה ביחידות השונות בהנהלת הבינלאומי, במחלקת הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים, במעריך המשפטי, במת"ף ובמחלקת ההדרכה של חברת האם.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- אחת לשנה לפחות מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק, באותה המתכונת.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.
- בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. בחודש יולי האחרון התקיימה פגישה בנידון עם בנק ישראל. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.
- מסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים מהיחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור כמפורט להלן.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק מאשר וקובע את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק.
- עקב חשיבות הנושא משקיע דירקטוריון הבנק בהכוונה, בקרה ופיקוח בניהול סיכון זה ובמידת הצורך קבלת חוות דעת משפטיות חיצוניות כדי לפרש ולמצמם סיכונים וחשיפות אפשריות בתחום.

ג. ניהול החשיפה

- בחברת האם פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. היחידה כפופה למנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי של חברת האם. בראש היחידה עומד, כאמור, הממונה על איסור הלבנת הון של הבנק, המכהן אף כקצין הציות הראשי של הבנק. כמו כן מונה רפרנט בכיר ביחידה על מנת לשדרג את הפיקוח והבקרה בתחום זה, בשל היכרות טובה יותר של מאפייני המגזר החרדי.
- תפקידי האחראי על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקרות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקרות אחר איכות הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ויודא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום המדיניות בבנק.
- לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים מתוך אוכלוסיית מורשי החתימה בבנק וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון. במקביל, מינה המנכ"ל את חבר ההנהלה הממונה על מערך הסניפים לשמש כגורם העומד בקשר עם נאמני הציות ואיסור הלבנת ההון במערך הסניפים לצורך סיוע, הכוונה ובקרה.
- הבנק עורך, מפעם לפעם, ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים אחת לתקופה, ועל כל העובדים הרלבנטיים לבצע את המבדק בציון עובר. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקרות לאיתור פעולות בלתי רגילות.

- בהתאם לבקשת בנק ישראל, נערך בשנת 2012 סקר פערים בתחום איסור הלבנת הון. הסקר הסתיים, אותרו מספר פערים בין דרישות החקיקה השונות לתמיכה המיכונית הקיימת ולנהלי הבנק. הסקר הוצג ונדון בדירקטוריון ונקבעו תוכנית פעולה ולוחות זמנים לסגירת הפערים.
- המחלקה המשפטית מבצעת מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכונים איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- ועדה מייעצת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי על תחום זה אשר עיקרי תפקידה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתם לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבונות בהם קיימת פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד.

ד. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק ולדירקטוריון על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם. בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. בחודש יולי האחרון התקיימה פגישה בנידון עם בנק ישראל. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא.

דיון בגורמי סיכון

בדוחות הכספיים לשנת 2011 נכלל מידע לגבי הערכת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון שונים. על מנת לכמת את גורמי הסיכון השונים העלולים להשפיע על הבנק, נבחנו תרחישי סיכון שונים אפשריים אשר עלולים לקרות, כאשר לגבי כל תרחיש בוצע אומדן סובייקטיבי של מידת ההשפעה שעלולה להיות לו על יציבות הבנק ורווחיותו. כל גורם סיכון נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים.

בכלל גורמי הסיכון אין שינוי ברמת הסיכון בהשוואה לדוחות הכספיים לשנת 2011 למעט רמת הסיכון של ריכוזיות לווים וקבוצת לווים שהועלתה ברבעון השני של שנת 2012 מרמת סיכון נמוכה לנמוכה-בינונית וזאת לאור התנודות וחוסר הוודאות בכלכלת גוש היורו והשפעתם על כלכלת ישראל, עובדה העלולה להשפיע על הפעילות והתוצאות העסקיות של מספר לקוחות גדולים בבנק.

בנוסף לסיכונים כאמור לעיל, התוצאות העסקיות של הבנק וביצועיו מושפעים באופן ישיר ממצב המשק בישראל. הרעה בתנאים הכלכליים במשק הישראלי, ו/או הרעה בתנאים הפוליטיים ו/או הבטחוניים עלולים להביא לפגיעה בהכנסות והון הבנק. עיקר פעילותו של הבנק הינה במדינת ישראל. לפיכך, מיתון במשק, האטה כלכלית מהותית ו/או ירידה ברמת החיים בישראל עלולים להשפיע באופן משמעותי על תוצאות הבנק. מיתון במשק עשוי להגדיל את היקף החובות הבעייתיים, להקטין את מחזורי הפעילות בשוק ההון, להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים שצורכים משקי הבית, להביא לירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי ועוד.

באזל II

רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - "באזל II") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשופה הקבוצה, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

יישום ההוראות הוחל מיום 31 בדצמבר 2009.

בשנת 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל II השונות במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון.

להלן הוראות נוספות שפורסמו במהלך שנת 2012 ועד לפרסום דוח זה:

1. ניהול בנקאי תקין 350 בנושא "ניהול סיכון תפעולי".
2. טיוטות לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין בנושאים הבאים:
 - א. הוראה 301 בנושא "דירקטוריון".
 - ב. הוראה חדשה בנושא "עקרונות לניהול סיכון אשראי".
 - ג. הוראה 314 בנושא "הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות".
 - ד. הוראה 315 בנושא "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".
 - ה. הוראה 319 בנושא "בקרת אשראי".
 - ו. הוראה חדשה בנושא "ניהול סיכונים".
 - ז. הוראה 339 בנושא "ניהול סיכוני שוק וריבית".
 - ח. הוראה 350 בנושא "ניהול סיכונים תפעוליים".

הוראות באזל 3

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניות, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7%, עד סוף שנת 2018, ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף שנת 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010. ביום 28 במרס 2012 שלח המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים מכתב בנושא: "מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים. על פי מכתב זה, כל התאגידים הבנקאיים יידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015.

בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

הבנק לומד דרישות אלו של המפקח על הבנקים ובכוונתו להיערך כנדרש כדי לעמוד בהן. לאור אי בהירות ההוראות בשלב זה, לא ניתן לאמוד את השפעת יישומן על הבנק.

יחס הון הליבה של הבנק ליום 30 בספטמבר 2012 הוא 11.7%.

כמו כן, חברת האם הגישה לבנק ישראל, לפי דרישתו, סקר הערכה כמותית (QIS) להוראות באזל 3, על בסיס מאוחד על נתוני 31 בדצמבר 2011.

היערכות הבנק

הבנק נשען בתחומים רבים על המערכות התפעוליות ויחידות המטה המתמחות של חברת האם, הבנק הבינלאומי, ולכן יישום ההוראות בבנק נעשה בד בבד עם יישומן בחברת האם, תוך ביצוע התאמות במידה ונדרש. בהתאם לכך, להלן פירוט יישום ההוראות בבנק, במסגרת היערכות חברת האם:

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראות באזל II, מדי רבעון, החל מיום 31 בדצמבר 2009.

סיכוני אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים - הבנק החליט ליישם את הגישה הבסיסית (BIA).

הבנק נערך ליישום הנדרש בנושא ניהול הסיכונים התפעוליים כנדרש בהוראה, לרבות היערכות ליישום בעתיד של הגישה הסטנדרטית. מידע נוסף בנושא מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכוני השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא. בנוסף, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק מדיניות להגדרת התיק הסחיר על פי הפרמטרים ותנאי הכשירות של באזל II.

הנדבך השני - יישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות וזאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים העלולים להתרחש ולהשפיע עליו (Stress Tests and Stress Scenarios)

כחלק מתהליך הערכת הנאותות ההונית וכחלק משיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק.

דוח ה-ICAAP ליום 30 ביוני 2011:

על פי הוראות בנק ישראל מסמך ה-ICAAP ל-30 ביוני 2011 אושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק ביום 12 בינואר 2012. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) ליום 30 ביוני 2011. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להתאים את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית לזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק ליום 30 ביוני 2011 מצביעות על כך שלבנק יש מספיק הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות.

הבנק החל בתהליך ה-ICAAP ליום 30 ביוני 2012, האמור להסתיים עד תום השנה.

עריכת סקרי פערים ובניית מפת הפערים של הבנק שנערכו באמצעות חברת האם:

- ביצועם של סקרי פערים ביחס ל-14 עקרונות ה-BIS (Bank for International Settlements), כפי שנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- ביצועם של ארבעה סקרי פערים חדשים בחברת האם בהתאם להוראות של ה-BIS שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכונים אשראי בדגש על מדידה נאותה של חובות פגומים, ניהול סיכון הנזילות, תרחישי קיצון ועבודת קצין הציות. חברת האם והבנק בוחנים דרכים לסגירה וצמצום הפערים שזוהו.
- הדירקטוריון והנהלת הבנק אישרו תוכניות עבודה לסגירת הפערים. העקרונות המרכזיים שעמדו בבסיס תוכנית העבודה היו תיעדוף גבוה לסגירת פערי ממשל תאגידי ופערי מדיניות, וכן תיעדוף גבוה לפערים בהם זוהתה חשיפה גבוהה ואיכות ניהול נמוכה באופן יחסי.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון מוצג בטבלה להלן:

מספר טבלה	נושא	גילוי איכותי	גילוי כמותי
1	תחולת היישום	פרק פעילות הבנק - עמוד 6 פרק באזל II - עמוד 6	
2	מבנה ההון	פרק הון - עמוד 6	טבלת מבנה ההון בעמוד 6
3	הלימות ההון	פרק באזל II - עמוד 6	באור 4 - ראה עמוד 6 טבלת סך סיכון ודרישות הון - עמוד 6
4	סיכון אשראי	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 6	א) טבלת סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו לפי סוגים - עמוד 6 ב) טבלת התפלגות החשיפה לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי - עמוד 6 ג) טבלת פיצול התיק לפי יתרת תקופות לפירעון - עמוד 6
5	סיכון אשראי לפי סוגי חשיפות	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 6	א) טבלת חשיפות לפני הפחתת סיכון - עמוד 6 ב) טבלת חשיפות לאחר הפחתת סיכון - עמוד 6
6	הפחתת סיכון אשראי	פרק ניהול סיכונים אשראי - עמוד 6 פרק מדיניות ניהול מערך הביטחונות - עמוד 6	טבלת בטחונות - עמוד 6
7	גילוי לגבי חשיפות סיכון אשראי של צד ג'	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 6	א) טבלת חשיפות אשראי של צד ג' - עמוד 6 ב) באור 16 - ראה עמוד 6
8	סיכון שוק	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 6	א) טבלת סיכונים שוק - עמוד 6 ב) באור 4 - ראה עמוד 6
9	סיכון תפעולי	פרק ניהול סיכונים תפעוליים - עמוד 6	באור 4 - ראה עמוד 6

עיקרי חקיקה, שינויים ויוזמות ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית

עמלות

על שולחן הכנסת מונחות כיום הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסוימים של עמלות וכיוב'. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

תשלום ריבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת מונחות מספר הצעות חוק פרטיות זהות, המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום ריבית על יתרות הזכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם, כאשר שיעורה המזערי של הריבית כאמור יקבע על ידי נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור של האוצר. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות, המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

חוק החוזים האחידים (תיקון מס' 4), התשע"ב-2012

ביום 12 ביולי 2012 פורסם חוק החוזים האחידים (תיקון מס' 4) התשע"ב-2012. בתיקון נקבע כי תנאי בחוזה אחיד הקובע הצמדה של מחיר או תשלום אחר לפי החוזה למדד כלשהו, כך שירידה של המדד או עלייה שלו לא תזכה את הלקוח חזקה שהנו תנאי מקפח. תחילתו של התיקון היא ארבעה חודשים מיום פרסומו. הבנק נערך ליישום החוק.

שוק ההון

א. ייעוץ פנסיוני

החל מיום 1 באפריל 2009 רשאים כל הבנקים שקיבלו רישיון יועץ פנסיוני לעסוק בייעוץ פנסיוני, לגבי כל סוגי המוצרים הפנסיוניים, ולכלל האוכלוסייה.

נכון למועד פרסום דוחות אלה, טרם פורסם התיקון הדרוש בתקנות ההפצה כדי לאפשר ליועצים פנסיוניים לגבות עמלת הפצה בגין מוצרי ביטוח.

ביום 17 במרס 2010 הוגשה הצעת חוק פרטית לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, המבקשת לבטל את האפשרות של יועץ פנסיוני לגבות עמלת הפצה מהגופים המוסדיים. יצויין כי על שולחן הכנסת מונחת, מאז חודש יוני 2008, הצעת חוק פרטית קודמת שעיקרה שלילת עמלת ההפצה מיועץ פנסיוני במקרה בו לא בוצעה פעולה כלשהי בהמשך לייעוץ, לרבות במקרה שתוצאת הייעוץ הייתה הפסקת החיסכון בסוג מסוים של מוצר פנסיוני או העברת החיסכון למוצר פנסיוני אחר אך מאותו סוג.

בחודש ינואר 2012 פורסם נוסח חדש של טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הקמת מסלולי ברירת מחדל), התש"ע-2010 ושל חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן "הממונה") בנושא התאמת מסלול ההשקעה למאפייני העמית החוסך (המודל הידוע בכינויו "המודל הצ'יליאני"). על פי הטיוטות האמורות על כל גוף מוסדי לקבוע מודל לסיווג העמיתים בקופות הגמל שבניהולו בהתאם למאפיינים רלוונטיים שיקבע, בהתחשב לפחות בגילו של העמית, ולשייך, בהתאם לאותו מודל, את העמיתים למסלולי השקעה אשר יהיו מסלולי ברירת מחדל. כל עמית חדש שיצטרף לקופת הגמל, החל מיום 1 בינואר 2013 ואילך, יצורף על ידי הגוף המוסדי, אלא אם בקש אחרת, למסלול ברירת המחדל המתאים לו בהתאם למודל סיווג העמיתים. עמיתים קיימים בקופת הגמל יועברו על ידי הגוף המוסדי, אלא אם יבקשו אחרת, למסלולי ברירת המחדל המתאימים להם, באופן הדרגתי, כאשר העמיתים הראשונים שיועברו, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2013, הינם מקבלי הקצבאות, והעמיתים האחרונים שיועברו, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2016, הינם אלה שטרם מלאו להם 60 שנים. על גוף מוסדי שקבע מודל לסיווג עמיתים שאינו מבוסס על גילם של העמיתים בלבד, להמשיך ולבחון, אחת לשנתיים, כי מסלול ברירת המחדל בו חוסך העמית אכן מתאים

למאפייניו. ביום 18 באפריל 2012 הודיע משרד האוצר על כוונתו לדחות את תחילת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב-2012, ליום 1 בינואר 2014, בכפוף לאישור הכנסת.

ביום 10 במרס 2011 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני) (תיקון מס' 3), התשע"א-2011. החוק מסדיר את הליך הרישוי של חברה להפעלת מסלוקה פנסיונית ואת הפיקוח עליה, וכן את השימוש במערכת הסליקה הפנסיונית ואופן הפעלתה. בחודש מרס 2012 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר מכרז להקמת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית והפעלתה.

בחודש מאי 2010 הוקמה חברת המסלוקה לחיסכון לטווח ארוך בע"מ (להלן: "חברת המסלוקה"), אשר מטרתה היתה להקים ולהפעיל מסלוקה פנסיונית שאמורה היתה לספק שירותי העברת מידע וסליקה כספית לגופים השונים בתחום החיסכון הפנסיוני ולמעסיקים. למיטב ידיעת הבנק, חברת המסלוקה בחרה שלא בהליך המיון המוקדם להקמת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית והפעלתה, שהיה השלב הראשון במכרז האמור והיא בוחנת את האפשרויות לפירוקה.

ביום 14 במרס 2011 פרסם הממונה חוזר הקובע הנחיות בנוגע לאיסור מתן טובות הנאה ליועץ פנסיוני, לרבות לגורם אשר לו השפעה על מערך הייעוץ הפנסיוני של תאגיד שקיבל רישיון יועץ פנסיוני. בחוזר נקבעו, בין היתר, התנאים למתן הנחה בדמי ניהול ליועץ פנסיוני, ולהשתתפות יועץ פנסיוני בפעילות המאורגנת על-ידי גוף מוסדי ולקבלת חומר שיווקי או מוצר פרסומי.

בחודש יוני 2012 פרסם הממונה חוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, המתיר לגוף מוסדי להציע לעמית שיעור דמי ניהול הנמוך משיעור דמי הניהול המרבי, ובלבד שההצעה תהיה תקפה במהלך שנתיים או יותר מהיום שבו החלו להיגבות דמי הניהול בשיעור המוצע. בנוסף, החוזר קובע מספר מקרים בהם ניתן להעלות את דמי הניהול לפני השלמת התקופה האמורה, בתנאי שהוסכם על כך עם העמית מראש ובכתב, וביניהם הוספת גורם הפצה המקבל עמלה מהגוף המוסדי (לרבות יועץ פנסיוני), ובלבד ששיעור העלאת דמי הניהול במהלך התקופה האמורה לא יעלה על שיעור עמלת ההפצה שהתווספה. תחילתו של החוזר נקבעה ליום 1 בינואר 2013.

התוכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש נובמבר 2010 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר תכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני (להלן: "התכנית"), בה פירט שורה של צעדים שבכוונתו לנקוט על מנת להגביר את התחרות והשקיפות בשוק החיסכון הפנסיוני. במסגרת התכנית הודיע האגף, בין היתר, כי יפעל לקביעת עמלת הפצה אחידה ליועץ פנסיוני בגין כלל מוצרי החיסכון הפנסיוני (קופות גמל, קרנות פנסיה וביטוחי מנהלים). לפי התכנית, עמלת ההפצה תגבה הן בגין הפקדות שוטפות (הן למרכיב החיסכון והן למרכיב הכיסוי הביטוחי הנלווה) והן בגין היתרה הצבורה. שיעור העמלה המרבי יהיה 0.2% מהיתרה הצבורה ו-2% מההפקדות השוטפות. עוד הודיע האגף כי בכוונתו לקבוע כללים אחידים להסדרי מעבר של לקוחות בין המפיצים הפנסיוניים השונים, ובכוונתו לאסור על הגופים המוסדיים תשלום כפל עמלות לשני מפיצים שונים, ולהתיר תשלום עמלה רק למפיץ האחרון שמונה על ידי הלקוח. בחודש מרץ 2011, במסגרת התכנית, פרסם האגף תזכיר חוק אשר, בין היתר, מעניק סמכות לממונה לקבוע קריטריונים לעניין התקשרות יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי עם מעביד או עם ארגון מעבידים. ביום 24 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 5), התשע"ב-2012, ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לענין בחירת בעל רשיון על ידי עובד; וכן הצעה להחיל על בעלי רשיון את החובות החלות על מבטח בענין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים. יצויין כי בהצעת החוק אין בסופו של דבר התייחסות להצעה, שהופיעה בתזכיר החוק שפורסם בחודש מרס 2011 במסגרת התוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני, להעניק סמכות לממונה לקבוע קריטריונים לענין התקשרות יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי עם מעביד או עם ארגון מעבידים.

בחודש מאי 2012, פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התכנית לגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, טיוטא שניה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) התשע"ב-2012, אשר, בין היתר, קובעות שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיוטא שיעור עמלות ההפצה המרבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות

השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דמי עמילות), התשע"ב-2012, אשר קובעת, בין היתר, כי לא ישולמו דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) ליותר מבעל רישיון אחד בשל אותה תקופה, אלא לפי הסכם בכתב שבו הוסכם על חלוקת דמי עמילות בין שני סוכני ביטוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבוטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטיטה.

ביום 24 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים)(תיקון מס' 5), התשע"ב-2012, ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לענין בחירת בעל רישיון על ידי עובד; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבוטח בענין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים. יצוין כי בהצעת החוק אין בסופו של דבר התייחסות להצעה, שהופיעה בתזכיר החוק שפורסם בחודש מרס 2011 במסגרת התוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני, להעניק סמכות לממונה לקבוע קריטריונים לענין התקשרות יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי עם מעביד או עם ארגון מעבידים.

ב. חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011

ביום 27 בינואר 2011 פורסם ברשומות חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011. בהתאם לדברי ההסבר לחוק, מטרת החוק הינה לייעל את האכיפה של הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק נייעוץ"), חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ("חוק הייעוץ") וחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע ההפרה לבין הטלת העונש ולהתאים את הענישה לחומרת ההפרה.

הבנק נערך להטמעת עיקרי החוק, ובכלל זה לאימוץ תוכנית אכיפה פנימית באחריות הממונה על האכיפה אשר מונה על ידי הבנק. במסגרת זו מבצע הבנק, בשיתוף עם החברה האם, ובסיוע יועצים חיצוניים, מיפוי של הוראות דיני ניירות ערך הרלוונטיות לפעילות הבנק לשם סקירת נהלי ותהליכי הבנק לרבות הבקורות הקיימות, לצורך איתור חשיפות ופערים, והסדרתם במסגרת נהלי ותהליכי הבנק לצד תוכנית אכיפה פנימית מתמשכת.

ג. ייעוץ השקעות

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012

ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012.

הצעת החוק באה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו.

העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי.

בנוסף, מוצע לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי ועדת אכיפה מנהלית בגין הפרות שעניינן ייעוץ או שיווק השקעות כללי גם על ידי מי שאינו בעל רישיון לפי החוק וכן לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי רשות ניירות ערך גם על יחיד שאינו בעל רישיון.

התיקון לחוק ככל שיתקבל יכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

הבנק מתעדיכן בהצעת החוק.

ד.תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (זוחות), התשע"ב-2012

ביום 14 ביוני 2012, פורסמו תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (זוחות), התשע"ב-2012.

התקנות קובעת חובות דיווח שונות על בעלי רישיון, וביניהן חובת מתן דוח רבעוני על ידי מנהלי תיקים ללקוחותיהם, חובת הגשת דוחות מידיים, דוחות רבעוניים ודוחות שנתיים וכן דוח חודשי של תאגיד בנקאי, לרשות ניירות ערך. חובת הדיווח המידי לרשות ניירות ערך חלה הן על בעל הרישיון והן על התאגיד המורשה או התאגיד הבנקאי שבו הוא עובד או משמש כבעל שליטה או נושא משרה.

בין הנושאים לגביהם חלה חובת דיווח מידי גם חובת דיווח על חשד סביר למעילה (היינו עבירת גניבה, מרמה, סחיטה, עושק או הונאה, כמפורט בחוק העונשין) של בעל רישיון בתאגיד בנקאי בכספי התאגיד או בכספי לקוחות התאגיד. יצויין כי חובת הדיווח לרשות ניירות ערך חלה על אותן עבירות המחייבות דיווח של הבנק למפקח על הבנקים, אולם ללא קביעת סכום מינימום לדיווח.

לעניין חובת הדיווח החודשי של התאגידים הבנקאיים, חובה זו תחול על כל העסקאות שבוצעו בניירות ערך ובכספים פיננסיים באמצעות יועצי השקעות, בחשבונות לקוחות מיועצים.

תקנות אלו ייכנסו לתוקף 6 חודשים ממועד פרסומן ברשומות. הבנק נערך ליישום התקנות במועדן.

חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012

ביום 19 במרץ 2012 פורסם חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012. במסגרת תיקון זה נקבעו, בין היתר, כללים והסדרים בענין מינוי והפסקת כהונה של דירקטורים בתאגידים בנקאיים שהינם חברות ציבוריות ובענין תאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה; הסדרה נרחבת של הועדה למינוי דירקטורים בתאגיד בנקאי (בעיקר בענין תאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה); וכן הרחבת ההסדרה של סמכויות המפקח בעת בחינת מועמד לכהן כנושא משרה בתאגיד בנקאי, לרבות הוראה כי החלטת המפקח בענין תהיה מנומקת בכתב. בנוסף, נקבע כי בין בעלי התפקידים שיהיו כפופים להליך בחינה של המפקח יכלל היועץ המשפטי ועד שבעה בעלי תפקידים נוספים שיהיה ראוי המפקח להורות גם בתאגידים בנקאיים עם גרעין שליטה (בעבר הסמכות היתה עד ארבעה). כמו כן, נקבע כי המפקח מוסמך, בתנאים שנקבעו, לאשר חריגה מהדרישה לנסיון קודם בעת מינוי מבקר פנימי וכן הובהר כי הממונה על המבקר הפנימי הוא הדירקטוריון ולא רק יו"ר הדירקטוריון.

יצויין כי בתיקון לא נכללה, בסופו של דבר, דרישה להליך בחינה מחדש על ידי המפקח לפחות מידי שלוש שנים לגבי המשך כהונה של דירקטורים. בהתאם לכך נמסר כי בכוונת בנק ישראל לערוך את ההתאמות הדרושות גם בנוהל.

הבנק נערך להתאמות הדרושות בהתאם לתיקון.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב-2012

ביום 14 במאי 2012 פורסם חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13) התשע"ב-2012. התיקון מוסיף לחוק ההגבלים העסקיים ("החוק") מנגנון של עיצומים כספיים, ומאפשר לממונה על ההגבלים העסקיים להטיל על תאגידים עיצומים כספיים בסכום של עד 24 מיליון ש"ח בגין הפרות שונות של החוק. על דרישה להטלת עיצום כספי יהיה ניתן להגיש ערר לבית הדין להגבלים עסקיים. אין בתשלום עיצום כספי שהוטל כדי לגרוע מהאחריות הפלילית בגין הפרת החוק, אולם מי שהוגש נגדו כתב אישום בשל הפרה לא יחוייב בתשלום עיצום כספי בגינה. התיקון אוסר על עריכת הסדרים לשיפוי וביטוח בגין עיצומים כספיים שיוטלו על פיו, למעט הוצאות עבור הליכים.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

פורסם ביום 5 באוגוסט 2012. מטרת החוק להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

החוק מסמיך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחינים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי

נשיאה לנשק כאמור וכן מסמיך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק.

הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז.

הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד כלהלן:

- מוסד פיננסי יהיה מנוע מהשקעה בתאגיד זה לרבות מהשקעה בדרך של הלוואה שסכומה עולה על 5% מהון התאגיד.

- אדם פרטי יהיה מנוע מהשקעה בתאגיד זה בסכום העולה על 100,000 ש"ח מצטבר כל 6 חודשים.

בנוסף ההכרזות האמורות מטילות סנקציות כלכליות על גורמים הקשורים לאותו גורם מוכרז (מי ששולט בגורם ששמו התפרסם, מי שנשלט על ידו ומי שבעל עניין בו).

עבירות על החוק - דהיינו ביצוע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינם מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק.

חוק זה מבטל את חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008.

טרם פורסמו התקנות הנדרשות בהתאם לחוק. הבנק בוחן את משמעויות החוק החדש וייערך ליישומו.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

ביום 14 במאי 2012 פורסם חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 10), התשע"ב-2012. בהתאם לתיקון, בין היתר, הוטלו חובות דיווח על סוחרים באבנים יקרות, הורחבה ההגדרה של נותן שירותי מטבע, הוטלה על נותני שירותים פיננסיים החובה לדווח על פעולות ברכוש שטרם הושלם ביצוען וכן חובת הדרכה של עובדיהם והוענקה סמכות לנגיד בנק ישראל לקבוע תנאי כשירות למינוי אחראי על איסור הלבנת הון בתאגידים הבנקאיים.

ביום 12 ביולי 2009 התקבלה במליאת הכנסת החלטה על החלת דין רציפות להצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 7) התשס"ז-2007. בין עיקרי התיקונים המוצעים - הרחבת הגדרת "שליטה" לצורך סעיף 7 לחוק, הרחבת המגזר של "נותני שירותי מטבע" גם על מי שעיסוקו אינו למטרת רווח, שינוי הוראות החוק הנוגעות להגבלות על גילוי ודיווח והרחבת העבירות לפי חוק מע"מ שיקבעו כעבירות מקור. עוד מוצע לערוך מספר תיקונים הנוגעים להיבטים הפליליים של החוק בעקבות ביקורת של בית המשפט העליון, וכן לקבוע את בית המשפט לעניינים מנהליים כערכאה אליה מוגשות עתירות על החלטות ועדת עיצומים.

כמו כן התקיימו דיונים בענין הוספת עבירת מס לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה כעבירת מקור בחוק איסור הלבנת הון.

ביום 13 בדצמבר 2011 עברה בקריאה ראשונה הצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 10), התשע"ב-2011. בהתאם להצעה, בין היתר, יתוקן סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון כך שכל סוגי הרכוש, ובלבד ששוויו של הרכוש הוא 50,000 ש"ח ומעלה, יוכלו להוות "רכוש אסור" לצורך העבירה של איסור עשיית פעולה ברכוש אסור. כן מוצע לבטל את חריג כלל "עצימת העיניים" לסעיף 4 הנ"ל.

ביום 14 באוקטובר 2012 אושרה ע"י ועדת השרים לענייני חקיקה טיוטת חוק העמקת גביית המיסים והגברת האכיפה (תיקוני חקיקה), התשע"ג-2012, אשר מוסיפה את סעיף 220 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 לרשימת עבירות המקור שבתוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 וכן מוצע לאפשר, בתנאים מסויימים, העברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון לרשות המיסים.

הצעת חוק איסור הלבנת הון (הוצאת כספים מישראל בעבור מסתנן- עבירת מקור) (הוראת שעה), התשע"ב-2012

הוצעת חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (איסור הוצאה מישראל של כספי מסתנן- הוראת שעה), התשע"ב-2012

ביום 23 ביולי 2012 התפרסמה הצעת חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (איסור הוצאה מישראל של כספי מסתנן- הוראת שעה), התשע"ב-2012, שמטרתה לסייע בהתמודדות עם תופעת ההסתננות לישראל,

באמצעות קביעת איסור פלילי על העברת כספים של מסתנן מחוץ לישראל. הצעת החוק קובעת כעבירה הוצאת כספים מחוץ לישראל, על ידי המסתנן עצמו או באמצעות אחר ("הצעת חוק מניעת הסתננות").

בהמשך להצעת חוק מניעת הסתננות, פורסמה ביום 6 באוגוסט 2012 הצעת חוק איסור הלבנת הון (הוצאת כספים מישראל בעבור מסתנן- עבירת מקור) (הוראת שעה), התשע"ב-2012, הקובעת כי העבירה, שנקבעה בהצעת חוק מניעת הסתננות, מהווה עבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

חוק החברות (תיקון מס' 19) הבראת חברות, התשע"ב-2012

ביום 17 ביולי 2012 פורסם חוק החברות (תיקון מס' 19) התשע"ב-2012.

מטרת התיקון להסדיר באופן מפורט את תחום הבראת החברות, המבוסס כיום בעיקר על סעיף 350 לחוק החברות ועל תקנות שהותקנו מכוחו.

התיקון כולל, בין היתר, הקלה לחברות לקבל צו הקפאת הליכים לתקופה ארוכה מהאפשרי היום, אפשרות למנות נושא משרה בחברה כבעל תפקיד ליישום הליכי הבראה, צמצום ההגנות הקיימות לבעלי שעבודים כנגד "הגנה הולמת", שאינה ברורה די הצורך, לשמירת זכויות נושים מובטחים, מתן אפשרות לחברה בהבראה לגייס מימון ואשראי חדש תוך שימוש בנכסים משועבדים הן ע"י מכירת הנכס והן ע"י שעבוד הנכס בדרגה גבוהה יותר ואף זאת כנגד "הגנה הולמת" שטיבה אינו ברור ועוד.

תחילתו של התיקון לחוק שישה חודשים מיום פרסומו, עם זאת בסמכותו של בהמ"ש להורות לאחר ששוכנע כי הדבר מוצדק והוגן כי הוראות החוק כולן או חלקן יחולו גם על הליך תלוי ועומד שהוגש לבית המשפט לפני יום התחילה.

הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון- החזקה בגופים המנפיקים כרטיסי אשראי)

ביום 1 באפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון - החזקה בגופים המנפיקים כרטיסי אשראי), התשס"ט-2009, אשר מטרתה להפריד בין הנפקת כרטיסי האשראי לבין התאגידים הבנקאיים. על פי ההצעה - לא ישלוט תאגיד בנקאי ולא יחזיק באמצעי שליטה בחברה המנפיקה כרטיסי אשראי, במישרין או בעקיפין.

הצעת חוק הגבלות על מנפיקי כרטיסי חיוב (תיקוני חקיקה - עידוד התחרות ושמירת זכויות הלקוח), התשע"ב-2011

ביום 31 באוקטובר 2011 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק הגבלות על מנפיקי כרטיסי חיוב (תיקוני חקיקה - עידוד התחרות ושמירת זכויות הלקוח), התשע"ב-2011, לפיה תאגיד בנקאי לא יחזיק ביותר מ- 26% מאמצעי שליטה במנפיק של כרטיס חיוב. כמו כן ההצעה מבקשת לקבוע מגבלות על שימוש שיעשה מנפיק במידע הקשור לכרטיסי חיוב.

הוראת המפקח על הבנקים בעניין סיכונים סביבתיים לתאגידים בנקאיים

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה חדשה בנושא סיכונים סביבתיים לתאגידים בנקאיים (להלן: "ההוראה").

ההוראה מגדירה סיכון סביבתי כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, וקובעת שהחשיפה לסיכונים אלו קיימת במספר היבטים של פעילות התאגידים הבנקאיים והיא נכללת במסגרת הסיכונים האחרים (סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות).

ההוראה דורשת מהתאגיד הבנקאי להכיר בכך שזיהוי והערכת הסיכון הסביבתי הנם חלק מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בתאגיד הבנקאי, ולפעול להטמעת ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים בקבוצה הבנקאית, לרבות נהלים לזיהוי סיכון מהותי בעת מתן אשראי ולשילוב הערכת הסיכון בהערכה התקופתית של איכות האשראי שהועמד.

בהתאם להוראה, אישר הדירקטוריון של הבנק קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור בהוראת המפקח על הבנקים.

הוראת המפקח על הבנקים בענין דו"ח על אחריות תאגידית

ביום 3 באוקטובר 2011 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דו"ח על אחריות תאגידית. בהתאם להוראה, ידרשו התאגידים הבנקאיים לפרסם לציבור דו"ח לתקופה של עד שנתיים על אחריות תאגידית, כמפורט בהוראה. הדו"ח יפורסם לגבי התקופה המתחילה ביום 1 בינואר 2012. הבנק נערך ליישום ההוראה בשיתוף עם חברת האם.

FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT - FATCA

בהתאם להוראות ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), במטרה להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ידרשו מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם ע"י אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

בתחילת אוגוסט 2012 הוקם ע"י משרד האוצר צוות בראשות הממונה על הכנסות המדינה ובשיתוף נציגי בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ומשרד המשפטים. הצוות הוקם במטרה להגיע להסכם בילטרלי בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם כאמור עשוי להפוך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הוועדה בחנה את תחום שירותי הקסטודי בישראל ובשווקים מפותחים אחרים, וקבעה בדוח כי נדרשת מסגרת רגולטורית מקיפה להסדרת שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל. הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית כאמור, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. ביום 2 בספטמבר 2012 פרסם המפקח על הבנקים טיוטה עדכנית של חוזר לפיה, בין היתר, תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום ההמלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". על פי טיוטת חוזר המפקח הנ"ל, התאגידים הבנקאיים נדרשים ליישם את המלצות הוועדה החל מיום 1 באוקטובר 2013, כאשר יישום מוקדם מומלץ, אך נקבע כי דרישות מסוימות הכלולות בהמלצות הוועדה ביחס לאספקת שירותי משמורת באופן ישיר (קסטודיאן) וכן כל הדרישות החלות בנוגע לאספקת שירותי משמורת כמתווך, יחולו רק החל מיום 1 ביולי 2014. בשלב זה, הבנק לומד את המלצות הוועדה ואת טיוטת חוזר המפקח על מנת לבחון את השלכותיהן על השירותים המוענקים על ידו בתחום זה ללקוחותיו.

הוועדה להגברת התחרותיות במשק והצעת החוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ב-2012

בחודש אוקטובר 2010 מונתה הוועדה להגברת התחרותיות במשק במטרה לבחון את השפעות המבנה הנוכחי של המשק הישראלי המאופיין בריכוזיות גבוהה, ולהמליץ על צעדי המדיניות הרצויים. בד בבד עם קבלת ניירות עמדה שמעה הוועדה גורמים שפנו אליה. פ.י.ב.י. אחזקות בע"מ ("פיבי"), בעלת השליטה בבנילאומי, מציינת בדוחותיה כי הגישה יחד עם קבוצת השליטה בה ועם ופז חברת נפט בע"מ ("פז"), חברה בשליטת בעלי השליטה בבנק, ניירות עמדה לוועדה וטענו בפניה.

המלצות הוועדה אומצו על ידי הממשלה ועוגנו בעיקרן בהצעת החוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ב-2012, אשר ביום 16 ביולי 2012 אושרה בכנסת בקריאה ראשונה. בהצעת החוק הוצע, בין היתר, כי תאגיד ריאלי משמעותי או מי ששולט בו לא ישלוט בגוף פיננסי משמעותי ולא יחזיק בו מעבר לשיעור שייקבע על ידי הרגולטורים שיוסמכו לכך (ובלבד ששיעור זה לא יעלה על 10% או 5% לגבי גוף פיננסי משמעותי בלא גרעין שליטה). לצורך כך הוצע כי תאגיד בנקאי יחשב גוף פיננסי משמעותי אם סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 40 מיליארד ש"ח, וכי תאגיד ריאלי משמעותי הינו תאגיד שאינו גוף פיננסי ועומד באופן עקרוני באחד מהתנאים הבאים: מחזור המכירות השנתי האחרון של כל התאגידים מקבוצתו בישראל או שהיקף האשראי המאזני של כל התאגידים מקבוצתו עולים על 6 מיליארד ש"ח. ביחס לאיסור האמור נכללו בהצעת החוק חריגים והוראות מעבר בתנאים מסוימים, ובכלל זה תקופת מעבר של 6 שנים ליישום ההצעה האמורה על גופים משמעותיים, אשר במועד פרסום החוק (אם הצעת החוק תאושר), יעברו את הקריטריונים האמורים בשיעורים שנקבעו (להלן: "הוראת המעבר"). כן הוצע כי לא יכהן כדירקטור בגוף פיננסי משמעותי אדם השולט בתאגיד ריאלי משמעותי, קרובו, שותפו, אדם בעל זיקה אליו או נושא משרה בתאגיד ריאלי משמעותי. במסגרת הצעת החוק הוצע כי תקופת המעבר ליישום הוראה זו תהיה של שנתיים ובמקרים מסוימים תינתן ארכה כל עוד יהיה רשאי התאגיד הריאלי המשמעותי או השולט בו להמשיך ולהחזיק או לשלוט בגוף הפיננסי המשמעותי לפי הוראת המעבר. בנוסף, הוצע כי בעל שליטה בגוף פיננסי משמעותי שהוא תאגיד בנקאי לא יוכל לשלוט בגוף פיננסי משמעותי שאינו בנק (כמו מבטח) למעט גוף פיננסי משמעותי בשליטת התאגיד הבנקאי הנשלט.

במסגרת הצעת החוק נכללו, בין היתר, גם הוראות נוספות, שעיקרן מגבלות על מבני החזקה פירמידלי בתאגידים מדווחים; הוראות נוספות בקשר לממשל תאגידי בחברות כאמור; מנגנון לאכיפת מכירת החזקות שתאסרנה על פי הצעת החוק והוראות בנושא בחינת התנאים להקצאת נכסים ציבוריים, כולל רשיונות על פי דין, בהתחשב בשיקולי ריכוזיות ותחרותיות.

יצוין כי על פי הצעת החוק, אם תתקבל, הבנק יענה לכאורה על הגדרת גוף פיננסי משמעותי, שכן קביעת "גוף פיננסי משמעותי" נעשית גם בהתחשב בהיקף הנכסים של גופים פיננסיים השולטים בבנק, דהיינו, היקף נכסי חברת האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. כמו כן פיבי ציינה בדוחותיה כי פז תענה לכאורה על הגדרת תאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת על פי הצעת החוק, אם תתקבל, לאחר תום תקופת מעבר של 6 שנים, בעלי השליטה בבנק (מעבר לבנק הבינלאומי) לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק ובפז.

פיבי מציינת בדוחותיה כי לדעתה המלצות הוועדה, כפי שהן באות לידי ביטוי בהצעת החוק, ובפרט ככל שהדבר נוגע לתחולתן על פיבי וצדדים קשורים לה, אינן מוצדקות פוגעות בזכויות יסוד של פיבי ושל בעלי מניותיה באופן שאינו מידתי, וכי היא תשקול נקיטת צעדים כנגד פגיעה זו, בין השאר באמצעות פניה לערכאות משפטיות.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים, שלדעת הנהלת הבנק קיימת בהם מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים, מפורטת בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2011 ולא חל בהם שינוי.

מערכת יחסי העבודה בבנק

עובדי הבנק חברים בארגוני עובדים המייצגים הן את עובדי הבנק והן את עובדי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי") ועדי העובדים בבנק הבינלאומי (הן המנהלים ומורשי החתימה והן הפקידים) משותפים לעובדי הבנק הבינלאומי ולעובדי הבנק. שיעור עובדי פאג'יי מתוך סה"כ חברי הארגון עומד על כ- 9%.

בבנק ובבנק הבינלאומי קיים הסכם קיבוצי הכולל הצמדה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - בל"ל) לבין ארגוני העובדים.

אשתקד, הכריזה ההסתדרות (וועדי העובדים בבנק - ועד המנהלים וועד הפקידים) על סכסוך עבודה בבנק.

בסיום סכסוך העבודה בשנת 2010 נקבע בין היתר כי:

1. יחול שקט תעשייתי מלא על נושאים שהוסדרו בהסכם עד ליום 30 ביוני 2013.
2. נקבעה נוסחת מענק לשלוש שנים 2010-2012.
3. הסכמות בנושאים מסוימים המאפשרים גמישות ניהולית שתאפשר התייעלות בבנק בתמורה לתשלום מיוחד של חצי משכורת.

בהמשך לדיווח בדוח השנתי לשנת 2011 בנוגע לסכסוך העבודה עם ארגון המנהלים ומורשי החתימה בנושא יישום הסכם בל"ל מפברואר 2011 בבנק:

הבנק וועד המנהלים הגיעו להבנות על אופן יישום הסכם בל"ל המצוין לעיל. הצדדים נמצאים בהליך של העברת טיוטות הסכם קיבוצי לגבי ההבנות שהושגו. העיון בתיק שבית הדין לעבודה קבע לעצמו ליום 1 בנובמבר 2012 נדחה ליום 11 בדצמבר 2012.

מדיניות התגמול

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מחודש אפריל 2009, קיים דירקטוריון חברת האם של הבנק דיון במדיניות תגמול קבוצתית, וטיוטת מסמך המדיניות הקבוצתית, הוצגה בפני דירקטוריון הבנק בדצמבר 2009. דירקטוריון הבנק דן במדיניות התגמול ובמתודולוגיה ליישומה שמטרתן לאזן בין הרצון לעודד מוטיבציה, ליצור זהות אינטרסים של העובדים והמנהלים עם הבנק לטווח הארוך, לשמר ולתגמל מנהלים ועובדים כפונקציה של הישגים ועמידה ביעדים לבין הצורך למנוע לקיחת סיכונים מופרזת.

המדיניות מתייחסת לכלל עובדי הבנק, והיא כאמור, חלק מטיטות המדיניות הקבוצתית שמגובשת בשיתוף חברת האם, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

לאור הערות שהתקבלו מבנק ישראל, עודכנה המדיניות ואושרה בחברת האם. המדיניות תועבר לבחינה ואישור של דירקטוריון הבנק עד סוף שנת 2012.

קוד אתי

דירקטוריון הבנק אישר את הקוד האתי של הבנק בחודש אוגוסט 2012, במטרה לקדם אתיקה ולהטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב מנהלי הבנק ועובדיו. הקוד האתי מפורסם בפורטל הבנק ומחולק במעמד קבלת עובד חדש לבנק. בחברת האם יש ועדת אתיקה אשר חבר ההנהלה, ראש אגף פיננסים ומשאבים, הינו חבר בוועדה.

מבנה ארגוני ומערך סניפים

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, מונה הבנק 21 סניפים ושלוחות, הכוללים שלוחה המשמשת בלעדית כמשווקת משכנתאות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורף דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 בדצמבר 2011 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

הגילוי בדבר המבקר הפנימי בבנק הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2011.

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר ינון שויקה והחשבונאי הראשי, ד"ר רו"ח אליה חבה, האחראי על הדיווח הכספי בבנק.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל, ובהשתתפות החשבונאי הראשי, האחראי על ניהול הסיכונים בבנק, האחראי על האשראי בבנק, מנהלי המערכים מחברת האם שכפופים לדירקטוריון ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

מדי רבעון מקיימת ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי והפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. כמו כן, במסגרת ועדה זו ניתנת סקירה על החובות הבעייתיים לסיווגים השונים.

ועדת הביקורת של הדירקטוריון מתכנסת לדיון מקדמי מפורט בטיטת הדוחות הכספיים. הדיון נערך בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי, ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונות גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בנוסף, דנה ועדת הביקורת מדי רבעון בממצאי ועדות הגילוי לפי הוראות SOX 302. בסיום הדיון ועדת הביקורת ממליצה בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי לפחות שני דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת. כיום בפועל 3 מתוך 8 חברי הדירקטוריון ו- 2 מתוך 4 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים של הבנק, משתתפים חברי הנהלת הבנק, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי ורואה החשבון המבקר. במסגרת הדיון במליאה, מציג המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות כולל השוואת תקציב מול ביצוע. במעמד זה מתקיים דיון במהלכו משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

החלטות בדבר התחייבויות שיפוי ופטור לנושאי משרה

ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

תיקון תקנות ההתאגדות של הבנק ועדכון ההתחייבויות לשיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה בבנק

ביום 1 בנובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון לכך, את ההחלטות הבאות:

- לתקן את תקנון ההתאגדות של הבנק בנושאים הבאים:
 1. הרחבת החבויות ו/או ההוצאות אשר בגיןן רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "תיקוני החקיקה").
 2. נקבע כי כל עוד לבנק בעל מניות יחיד, מינוי יו"ר דירקטוריון והעברתו מתפקידו ייעשו בהודעה בכתב של בעל המניות.
 3. מינוי מנכ"ל יהיה מותנה בקבלת המלצת בעל המניות למנותו, כל עוד לחברה בעל מניות יחיד שהינו תאגיד בנקאי.
- מתן התחייבויות שיפוי לדירקטורים בבנק בנוסח מתוקן המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבויות השיפוי שנתן ו/או שיתן הבנק לדירקטורים בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 7 באפריל 2010, והכל בהתאם לתיקוני החקיקה ולחוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן").

יצויין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר. בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

פעילות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 17 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-ספטמבר 2012 ו-30 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

ינון שויקה
מנהל כללי

תאריך אישור הדוח:
ח' בכסלו התשע"ג
22 בנובמבר 2012

עמוד לבן

סקירת ההנהלה

תוכן

עמוד

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה

6 לשלושה חודשים

6 לתשעה חודשים

6 במגזר צמודי מטבע חוץ בערכים דולריים

6 תוספת ב' - החשיפה לשינויים בשערי הריבית

6 תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה

סכומים מדווחים

תוספת א'

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר

2011			2012		
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
6.76	44.2	2,680.4	5.56	42.2	3,096.2
(1.79)	(10.4)	2,334.7	(1.26)	(8.6)	2,738.4
4.97			4.30		
5.03	4.7	380.8	5.50	5.9	438.2
(4.81)	(4.1)	347.1	(6.03)	(5.0)	339.2
0.22			(0.53)		
36.70	3.3	40.6	(1.26)	(0.1)	31.6
(38.72)	(3.3)	38.7	3.78	0.3	31.3
(2.02)			2.52		
6.90	52.2	3,101.8	5.49	48.0	3,566.0
(2.64)	(17.8)	2,720.5	(1.72)	(13.3)	3,108.9
4.26			3.77		

מטבע ישראלי לא צמוד:

נכסים (3)

התחייבויות

פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד:

נכסים (3)

התחייבויות

פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד

למטבע חוץ:

נכסים (3)

התחייבויות

פער ריבית

סך כל הנכסים הכספיים

שהניבו הכנסות מימון (3)

סך כל ההתחייבויות הכספיות

שגרמו הוצאות מימון

פער הריבית

לאור השינויים שחלו בעקבות יישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של רווח והפסד (ראה באור ד'1 לדוחות הכספיים), הנתונים בסקירה זו לעומת דוח רווח והפסד והבאורים שצורפו אליו אינם מסווגים באותם כללים.

(1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.

(2) שיעור התשואה על בסיס שנתי.

(3) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 0 ו- 0.2 מיליוני ש"ח (2011 - 0.1 ו- (0.6) מיליוני ש"ח) במגזרים לא צמוד וצמוד למדד, בהתאמה.

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך)

סכומים מדווחים

תוספת א' (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2011		2012	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
2.4		4.0	
36.8		38.7	
(3.9)		(2.8)	
32.9		35.9	
3,101.8		3,566.0	
25.7		32.8	
(46.9)		(67.2)	
3,080.6		3,531.6	
2,720.5		3,108.9	
70.7		86.8	
2,791.2		3,195.7	
289.4		335.9	
21.3		22.0	
310.7		357.9	

עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות

רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי

הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי
אשראי

סך הכל:

נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון

נכסים כספיים אחרים

הפרשה להפסדי אשראי

סך כל הנכסים הכספיים

סך הכל:

התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון

התחייבויות כספיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הכספיות

סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות

נכסים לא כספיים

סך כל האמצעים ההוניים

(1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבעי ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשות להפסדי אשראי.

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך)

סכומים מדווחים

תוספת א' (המשך)

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון (1)	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון (1)	יתרה ממוצעת (1)
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
6.33	121.8	2,584.1	5.65	127.6	3,034.7
(1.56)	(26.0)	2,227.5	(1.34)	(26.8)	2,664.5
<u>4.77</u>			<u>4.31</u>		
6.38	16.6	349.8	5.05	15.5	411.8
(6.08)	(15.4)	340.4	(5.47)	(13.5)	331.1
<u>0.30</u>			<u>(0.42)</u>		
6.49	2.3	47.6	3.43	0.8	31.2
(5.84)	(2.0)	46.0	(2.15)	(0.5)	31.1
<u>0.65</u>			<u>1.28</u>		
6.34	140.7	2,981.5	5.55	143.9	3,477.7
(2.22)	(43.4)	2,613.9	(1.80)	(40.8)	3,026.7
<u>4.12</u>			<u>3.75</u>		

מטבע ישראלי לא צמוד:

נכסים (3)

התחייבויות

פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד:

נכסים (3)

התחייבויות

פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ:

נכסים (3)

התחייבויות

פער ריבית

סך כל הנכסים הכספיים שהניבו

הכנסות מימון (3)

סך כל ההתחייבויות הכספיות שגרמו

הוצאות מימון

פער הריבית

לאור השינויים שחלו בעקבות יישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של רווח והפסד (ראה באור ד1' לדוחות הכספיים), הנתונים בסקירה זו לעומת דוח רווח והפסד והבאורים שצורפו אליו אינם מסווגים באותם כללים.

(1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.

(2) שיעור התשואה על בסיס שנתי.

(3) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 0.2 ו- 0.1 מיליוני ש"ח (2011- (0.8) ו- (0.3) מיליוני ש"ח) במגזרים לא צמוד וצמוד למדד, בהתאמה.

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך)

סכומים מדווחים

תוספת א' (המשך)

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2011		2012	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
6.7		11.4	
104.0		114.5	
(7.9)		(7.3)	
<u>96.1</u>		<u>107.2</u>	
2,981.5		3,477.7	
23.6		31.1	
(43.9)		(63.9)	
<u>2,961.2</u>		<u>3,444.9</u>	
2,613.9		3,026.7	
67.4		88.2	
<u>2,681.3</u>		<u>3,114.9</u>	
279.9		330.0	
21.7		22.6	
<u>301.6</u>		<u>352.6</u>	

עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי

סך הכל:
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
נכסים כספיים אחרים
הפרשה להפסדי אשראי
סך כל הנכסים הכספיים
סך הכל:
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
התחייבויות כספיות אחרות
סך כל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
נכסים לא כספיים
סך כל האמצעים ההוניים

(1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך)

סכומים מדווחים

להלן נתונים לגבי שיעורי ההכנסה וההוצאה במגזר צמודי מטבע חוץ בערכים דולריים נומינליים.

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה שנתית ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה שנתית ממוצעת (1)
אחוזים	נומינלי במיליוני \$ ארה"ב		אחוזים	נומינלי במיליוני \$ ארה"ב	
-	-	11.7	-	-	8.0
-	-	11.2	-	-	7.9
-	-		-	-	

מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ

סך כל הנכסים	8.0	-	-	11.7	-
סך כל ההתחייבויות	7.9	-	-	11.2	-
פער הריבית		-	-		-

(1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשות להפסדי אשראי.

(2) שיעור התשואה על בסיס שנתי.

תוספת א' (המשך)

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2011			2012		
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה שנתית ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה שנתית ממוצעת (1)
אחוזים	נומינלי במיליוני \$ ארה"ב		אחוזים	נומינלי במיליוני \$ ארה"ב	

מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ						
1.15	0.1	11.6	(1.64)	(0.1)	8.1	סך כל הנכסים
-	-	11.2	1.64	0.1	8.1	סך כל ההתחייבויות
<u>1.15</u>			<u>-</u>			פער הריבית

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2012

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2012

מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
18.6	15.9	5.9	21.3	141.5	510.0	2,435.4
-	-	-	0.1	0.2	0.1	0.1
18.6	15.9	5.9	21.4	141.7	510.1	2,435.5
-	0.1	4.4	28.6	243.6	93.7	2,517.0
-	-	-	-	-	-	-
-	0.1	4.4	28.6	243.6	93.7	2,517.0
18.6	15.8	1.5	(7.2)	(101.9)	416.4	(81.5)
261.7	243.1	227.3	225.8	233.0	334.9	(81.5)

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות כלליות:

- (1) פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- (2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בבאור 16 א' בדוח הכספי השנתי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 16 א' בדוח הכספי השנתי.
- (3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו באור 16 א' בדוח הכספי השנתי.
- (4) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

- (5) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (6) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

תוספת ב'

31 בדצמבר 2011			30 בספטמבר 2011			30 בספטמבר 2012				
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1) מיליוני ש"ח	מעל 20 שנים
0.1	3.80	3,130.9	0.1	4.16	2,751.4	0.2	4.51	3,177.6	22.6	6.4
0.8		0.8	1.0		0.7	0.6		0.5	-	-
⁽⁶⁾ 0.8		3,131.7	⁽⁶⁾ 0.1		2,752.1	⁽⁶⁾ 0.2		3,178.1	22.6	6.4
0.1	2.51	2,827.5	0.1	2.88	2,447.3	0.1	2.08	2,887.4	-	-
-		-	0.1		0.1	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		2,827.5	⁽⁶⁾ 0.1		2,447.4	⁽⁶⁾ 0.1		2,887.4	-	-

6.4
268.1

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2012 (המשך)

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2012						
מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
1.0	128.5	36.1	130.0	93.9	5.3	16.7
-	-	-	-	-	-	-
1.0	128.5	36.1	130.0	93.9	5.3	16.7
7.7	144.3	30.3	81.6	59.8	10.5	44.1
-	-	-	-	-	-	-
7.7	144.3	30.3	81.6	59.8	10.5	44.1
(6.7)	(15.8)	5.8	48.4	34.1	(5.2)	(27.4)
33.2	39.9	55.7	49.9	1.5	(32.6)	(27.4)
-	-	-	-	0.3	12.1	23.0
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	0.3	12.1	23.0
-	-	-	1.3	0.6	0.4	33.3
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1.3	0.6	0.4	33.3
-	-	-	(1.3)	(0.3)	11.7	(10.3)
0.2	(0.2)	(0.2)	(0.2)	1.1	1.4	(10.3)

מטבע ישראלי צמוד למדד נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים נכסים פיננסיים (5)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים התחייבויות פיננסיות (5)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים נכסים פיננסיים (5)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים התחייבויות פיננסיות (5)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ב'

2011 בדצמבר 31			2011 בספטמבר 30			2012 בספטמבר 30				
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1) מיליוני ש"ח	מעל 20 שנים
4.1	3.07	375.6	4.2	3.15	380.8	3.8	2.26	415.5	4.0	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
⁽⁶⁾ 4.1		375.6	⁽⁶⁾ 4.2		380.8	⁽⁶⁾ 3.8		415.5	4.0	-
5.0	3.07	332.8	4.8	3.09	357.1	4.5	2.52	378.3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
⁽⁶⁾ 5.0		332.8	⁽⁶⁾ 4.8		357.1	⁽⁶⁾ 4.5		378.3	-	-
										-
										33.2
0.1	2.18	32.7	-	1.57	36.1	0.1	1.19	35.4	-	-
-	-	-	0.1	-	0.1	-	-	-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		32.7	⁽⁶⁾ -		36.2	⁽⁶⁾ 0.1		35.4	-	-
-	-	33.0	0.1	1.16	52.7	0.1	0.32	35.6	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	33.0	⁽⁶⁾ 0.1		52.7	⁽⁶⁾ 0.1		35.6	-	-
										-
										(0.2)

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2012 (המשך)

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2012

מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
19.6	144.4	42.0	151.3	235.7	527.4	2,475.1
-	-	-	0.1	0.2	0.1	0.1
<u>19.6</u>	<u>144.4</u>	<u>42.0</u>	<u>151.4</u>	<u>235.9</u>	<u>527.5</u>	<u>2,475.2</u>
7.7	144.4	34.7	111.5	304.0	104.6	2,594.4
-	-	-	-	-	-	-
<u>7.7</u>	<u>144.4</u>	<u>34.7</u>	<u>111.5</u>	<u>304.0</u>	<u>104.6</u>	<u>2,594.4</u>
11.9	-	7.3	39.9	(68.1)	422.9	(119.2)
<u>294.7</u>	<u>282.8</u>	<u>282.8</u>	<u>275.5</u>	<u>235.6</u>	<u>303.7</u>	<u>(119.2)</u>

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ב'

2011 בדצמבר 31			2011 בספטמבר 30			2012 בספטמבר 30				
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1) מיליוני ש"ח	מעל 20 שנים
0.5	3.20	3,539.2	0.6	3.33	3,168.3	0.6	2.92	3,628.5	26.6	6.4
0.8		0.8	0.9		0.8	0.6		0.5	-	-
⁽⁶⁾ 0.5		3,540.0	⁽⁶⁾ 0.6		3,169.1	⁽⁶⁾ 0.6		3,629.0	26.6	6.4
0.6	2.99	3,193.3	0.7	3.06	2,857.1	0.6	2.46	3,301.3	-	-
-		-	0.1		0.1	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.6		3,193.3	⁽⁶⁾ 0.7		2,857.2	⁽⁶⁾ 0.6		3,301.3	-	-

6.4
301.1

סקירת ההנהלה

תוספת ג'

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)								
הפסדי אשראי (4)			סיכון אשראי לציבור (5)					
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	בסיכון אשראי לציבור נכלל		סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני (2)	סיכון אשראי מאזני (1)	
			אשראי לציבור פגום	סיכון אשראי בעייתי (3)				
סכומים מדווחים								
מיליוני ש"ח								
-	(0.1)	-	-	-	6.9	0.6	6.3	חקלאות
14.1	0.6	1.1	14.7	25.4	212.1	37.4	174.7	תעשייה
17.4	(0.6)	(0.1)	13.6	32.7	621.4	169.9	451.5	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	42.1	-	42.1	חשמל ומים
13.1	(0.1)	4.8	15.3	26.7	493.1	147.5	345.6	מסחר
2.0	0.1	1.8	2.0	2.6	54.5	6.7	47.8	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.8	0.1	0.3	0.9	2.2	41.1	16.5	24.6	תחבורה ואחסנה
0.3	0.1	(0.1)	0.2	0.5	16.2	4.0	12.2	תקשורת ושירותי מחשב
0.2	(0.1)	-	1.4	1.4	172.3	31.1	141.2	שירותים פיננסיים
2.1	0.2	-	0.8	6.0	161.6	25.9	135.7	שירותים עסקיים ואחרים
3.1	0.2	0.9	2.4	12.9	571.9	181.7	390.2	שירותים ציבוריים וקהילתיים
22.0	2.0	(1.4)	15.2	41.3	934.1	380.1	554.0	אנשים פרטיים
75.1	2.4	7.3	66.5	151.7	3,327.3	1,001.4	2,325.9	סך הכל
-	-	-	-	-	9.9	3.8	6.1	בניכוי אגרות חוב של הציבור המוצגות בסעיף השקעות בניירות ערך
-	-	-	-	-	-	-	(110.0)	סך הכל
-	-	-	-	-	9.9	3.8	6.1	רשויות מקומיות

(1) אשראי לציבור והשקעות באגרות חוב של הציבור.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה כולל מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין אנשים פרטיים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

הפסדי אשראי (4)			סיכון אשראי לציבור (5)					
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	בסיכון אשראי לציבור נכלל		סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני (2)	סיכון אשראי מאזני (1)	
			אשראי לציבור פגום	סיכון אשראי מסחרי בעייתי (3)				
סכומים מדווחים								
מיליוני ש"ח								
0.1	-	-	-	0.2	7.8	0.2	7.6	חקלאות
6.5	3.6	1.5	9.6	23.3	273.8	65.2	208.6	תעשייה
15.3	2.3	(2.1)	11.1	29.9	608.0	200.4	407.6	בינוי ונדל"ן
7.4	2.6	1.6	9.5	13.1	311.2	88.1	223.1	מסחר
0.1	-	(0.2)	-	0.2	56.5	5.6	50.9	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.4	(0.6)	(0.1)	0.7	2.1	43.2	8.4	34.8	תחבורה ואחסנה
0.6	-	0.2	0.2	0.5	45.6	37.0	8.6	תקשורת ושירותי מחשב
1.4	0.3	0.2	1.3	1.4	205.4	48.1	157.3	שירותים פיננסיים
1.3	0.2	0.1	0.9	1.6	143.5	23.6	119.9	שירותים עסקיים ואחרים
2.2	0.2	1.2	6.2	19.4	594.8	160.8	434.0	שירותים ציבוריים וקהילתיים
24.7	0.9	5.5	11.0	38.5	833.5	348.1	485.4	אנשים פרטיים
60.0	9.5	7.9	50.5	130.2	3,123.3	985.5	2,137.8	סך הכל
-	-	-	-	-	11.0	3.8	7.2	בניכוי אגרות חוב של הציבור המוצגות בסעיף השקעות בניירות ערך
							(78.3)	
							2,059.5	סך הכל
								רשויות מקומיות

- (1) אשראי לציבור והשקעות באגרות חוב של הציבור.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה כולל מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות.
- (3) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין אנשים פרטיים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

סקירת ההנהלה

תוספת ג' (המשך)

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2011								
(4) הפסדי אשראי			(5) סיכון אשראי לציבור					
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	בסיכון אשראי לציבור נכלל		סיכון אשראי חוץ מאזני (2)	סיכון אשראי מאזני (1)		
			אשראי לציבור פגום	סיכון אשראי בעייתי (3)				
סכומים מדווחים מיליוני ש"ח								
0.1	-	-	-	0.2	8.5	0.3	8.2	חקלאות
12.4	6.1	4.6	11.4	23.9	193.6	28.5	165.1	תעשייה
18.1	5.0	(0.9)	10.8	30.2	657.4	219.9	437.5	בינוי ונדל"ן
8.4	3.0	2.4	8.8	17.1	421.6	137.3	284.3	מסחר
0.1	-	(0.2)	0.1	0.4	55.9	5.6	50.3	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.5	(0.6)	(0.4)	0.4	2.2	41.2	8.2	33.0	תחבורה ואחסנה
0.3	(0.1)	-	0.2	0.3	16.9	4.5	12.4	תקשורת ושירותי מחשב
0.3	0.3	0.2	1.2	1.4	205.6	53.6	152.0	שירותים פיננסיים
1.9	0.8	0.7	0.9	3.5	158.8	27.0	131.8	שירותים עסקיים ואחרים
1.9	(0.5)	0.5	3.3	15.0	557.2	211.9	345.3	שירותים ציבוריים וקהילתיים
21.4	(2.0)	3.9	12.3	33.8	847.9	350.5	497.4	אנשים פרטיים
65.4	12.0	10.8	49.4	128.0	3,164.6	1,047.3	2,117.3	סך הכל
								בניכוי אגרות חוב של הציבור המוצגות בסעיף השקעות בניירות ערך
							(77.2)	
							2,040.1	סך הכל
-	-	-	-	-	10.7	3.8	6.9	מזה: רשויות מקומיות

הצהרה (Certification)

אני, ינון שויקה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
י. שויקה

מנהל כללי

ח' בכסלו התשע"ג
22 בנובמבר 2012

הצהרה (Certification)

אני, ד"ר אליה חבה, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
ד"ר א. חבה

חשבונאי ראשי

ח' בכסלו התשע"ג
22 בנובמבר 2012

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2012

תוכן העניינים

עמוד

6	דוח סקירה של רואה החשבון
	תמצית דוחות כספיים ביניים (בלתי מבוקרים)
6	תמצית מאזן
6	תמצית דוח רווח והפסד
6	תמצית דוח על השינויים בהון
6	תמצית דוח על תזרימי מזומנים
6	באורים לתמצית הדוחות הכספיים

עמוד לבן

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי ליום 30 בספטמבר 2012 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידי בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

ח' בכסלו התשע"ג
22 בנובמבר 2012

תמצית מאזן ליום 30 בספטמבר 2012

סכומים מדווחים

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
	2011	2012
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
1,229.2	943.7	1,222.0
330.4	220.4	249.5
2,040.1	2,059.5	2,215.9
(57.5)	(51.0)	(68.5)
1,982.6	2,008.5	2,147.4
22.9	21.0	21.9
28.2	25.6	32.2
3,593.3	3,219.2	3,673.0
2,868.5	2,524.3	2,921.1
45.7	56.2	71.3
2.9	2.6	2.7
133.4	137.3	139.9
199.7	181.1	199.4
3,250.2	2,901.5	3,334.4
343.1	317.7	338.6
3,593.3	3,219.2	3,673.0

נכסים

מזומנים ופיקדונות בבנקים
 ניירות ערך (מזה: 206.1, 173.7 ו-283.4 מיליון ש"ח ב-30.9.12,
 30.9.11 וב-31.12.11 בהתאמה, מוצגים בשווי הוגן)

אשראי לציבור

הפרשה להפסדי אשראי

אשראי לציבור, נטו

בניינים וציוד

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות והון

פיקדונות הציבור

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הממשלה

כתבי התחייבות נדחים

התחייבויות אחרות (מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין
 מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 6.6, 9.0 ו-7.9 מיליון ש"ח
 ב-30.9.12, 30.9.11 וב-31.12.11 בהתאמה)

סך כל ההתחייבויות

סך כל ההון

סך כל ההתחייבויות וההון

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

ד"ר א. חבה
 חשבונאי ראשי

י. שויקה
 מנהל כללי

א. חפץ
 יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
 ח' בכסלו התשע"ג
 22 בנובמבר 2012

תמצית דוח רווח והפסד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2012

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 ^[1]	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012		
	2011 ^[1]	2012	2011 ^[1]	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר				
במיליוני ש"ח					
186.2	139.6	144.6	49.4	48.4	הכנסות ריבית
(53.2)	(41.4)	(40.2)	(14.5)	(13.6)	הוצאות ריבית
133.0	98.2	104.4	34.9	34.8	הכנסות ריבית, נטו
(10.8)	(7.9)	(7.3)	(3.9)	(2.8)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
122.2	90.3	97.1	31.0	32.0	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
1.4	0.5	3.8	(0.1)	1.6	הכנסות שאינן מריבית
111.2	82.1	83.4	26.9	28.0	הכנסות מימון שאינן מריבית
15.3	-	-	-	-	עמלות
127.9	82.6	87.2	26.8	29.6	הכנסות אחרות
					סך כל ההכנסות שאינן מריבית
83.9	61.8	66.6	19.9	21.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
24.0	18.0	18.7	5.8	6.3	משכורות והוצאות נלוות
54.2	41.8	42.4	14.9	13.8	אחזקה ופחת בנינים וציוד
162.1	121.6	127.7	40.6	41.7	הוצאות אחרות
					סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
88.0	51.3	56.6	17.2	19.9	רווח לפני מיסים
30.9	19.6	21.6	6.8	7.3	הפרשה למיסים על הרווח
57.1	31.7	35.0	10.4	12.6	רווח נקי
1,125.8	625.0	690.1	205.0	248.4	רווח למניה בש"ח
					רווח נקי למניה

(1) ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי, לרבות ההגדרה החדשה של ריבית, כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד ולשנת 2011 סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה באור 1 להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוחות על השינויים בהון

סכומים מדווחים

א. דוח על השינויים בהון לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2012 ולשנת 2011

סך הכל הון עצמי	עודפים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון המניות הנפרע	
		מיליוני ש"ח		
365.4	352.6	(0.2)	13.0	יתרה ליום 30 יוני 2012 (בלתי מבוקר)
12.6	12.6	-	-	רווח נקי
(40.0)	(40.0)	-	-	דיבדנד ששולם
(0.1)	-	(0.1)	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
1.2	-	1.2	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(0.5)	-	(0.5)	-	השפעת המס המתייחס
<u>338.6</u>	<u>325.2</u>	<u>0.4</u>	<u>13.0</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)
305.8	294.4	(1.6)	13.0	יתרה ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)
10.4	10.4	-	-	רווח נקי
2.2	-	2.2	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(0.7)	-	(0.7)	-	השפעת המס המתייחס
<u>317.7</u>	<u>304.8</u>	<u>(0.1)</u>	<u>13.0</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)

לכספים מדווחים

ב. דוח על השינויים בהון לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2012 ולשנת 2011

סך הכל הון עצמי	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר - התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון המניות הנפרע	
		במיליוני ש"ח		
343.1	330.2	(0.1)	13.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)
35.0	35.0	-	-	רווח נקי בתקופה
(40.0)	(40.0)	-	-	דיבידנד ששולם
(2.4)	-	(2.4)	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
3.2	-	3.2	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(0.3)	-	(0.3)	-	השפעת המס המתייחס
<u>338.6</u>	<u>325.2</u>	<u>0.4</u>	<u>13.0</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)
311.3	298.4	(0.1)	13.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)
(25.3)	(25.3)	-	-	השפעה מצטברת, נטו ממס, של יישום לראשונה ביום 1 בינואר 2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי
286.0	273.1	(0.1)	13.0	יתרה לאחר התיאומים מיישום של תקנים והוראות חדשות
31.7	31.7	-	-	רווח נקי בתקופה
(0.5)	-	(0.5)	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
0.5	-	0.5	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
<u>317.7</u>	<u>304.8</u>	<u>(0.1)</u>	<u>13.0</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)

סכומים מדווחים

ג. דוח על השינויים בהון לשנת 2011 (מבוקר)

סך הכל הון עצמי	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר - התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	הון המניות הנפרע
311.3	298.4	(0.1)	13.0
(25.3)	(25.3)	-	-
286.0	273.1	(0.1)	13.0
57.1	57.1	-	-
(1.5)	-	(1.5)	-
1.5	-	1.5	-
-	-	-	-
<u>343.1</u>	<u>330.2</u>	<u>(0.1)</u>	<u>13.0</u>

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)
השפעה מצטברת, נטו ממס, של יישום לראשונה
ביום 1 בינואר 2011 של ההוראה בנושא מדידת
חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי
יתרה לאחר התיאומים מיישום של תקנים
והוראות חדשות
רווח נקי בתקופה
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
לפי שווי הוגן
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
השפעת המס המתייחס
יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2011 ^[1]	2012	2011 ^[1]	2012	
	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
	מיליוני ש"ח				
	57.1	31.7	35.0	10.4	12.6
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת					
רווח נקי לתקופה					
התאמות:					
פחת על בניינים וציוד	2.0	1.6	1.6	0.6	0.6
הפסד ממימוש בניינים וציוד	0.2	-	-	-	-
הוצאות בגין הפסדי אשראי	10.8	7.9	7.3	3.9	2.8
פיצויי פרישה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה	4.5	4.2	1.1	2.3	(0.5)
מיסים נדחים נטו	(6.0)	(2.4)	(2.7)	(1.3)	0.3
רווח משינוי ערך ניירות ערך לפדיון ומשינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה	(4.2)	(2.6)	(4.5)	(0.8)	(3.2)
רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר	(0.1)	(0.1)	(0.6)	-	(0.4)
שינוי נטו בנכסים שוטפים					
פקדונות בבנקים	(56.6)	(62.8)	(82.9)	(41.0)	(73.8)
אשראי לציבור	(187.8)	(210.8)	(172.1)	(50.0)	(22.2)
ניירות ערך למסחר	23.8	19.2	(17.7)	(4.6)	(20.7)
נכסים אחרים	5.7	4.7	(1.6)	0.1	0.3
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות					
פיקדונות מבנקים	(11.7)	(1.2)	25.6	(52.8)	34.8
פיקדונות הציבור	470.9	126.7	52.6	(42.6)	32.0
פיקדונות הממשלה	2.9	2.6	(0.2)	0.1	(0.2)
התחייבויות אחרות	17.3	0.7	0.3	5.6	7.6
שערוך כתבי התחייבות נדחים	3.4	7.3	6.5	2.0	2.4
מזומנים נטו מפעילות שוטפת (לפעילות שוטפת)	332.2	(73.3)	(152.3)	(168.1)	(27.6)

(1) ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסויימים מיום 30 בנובמבר 2011. מספרי ההשוואה לשנים קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה באור 1 להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	[1]2011	2012	[1]2011	2012	
מבוקר	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
מיליוני ש"ח					
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
					תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
-	-	4.2	-	-	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
(320.3)	(176.7)	(959.9)	(54.7)	(255.0)	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
273.0	244.1	486.1	104.4	179.0	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
7.9	6.2	574.1	0.5	203.5	רכישת בניינים וציוד
(1.9)	(1.1)	(2.3)	(0.2)	(0.5)	
(41.3)	72.5	102.2	50.0	127.0	מזומנים נטו מפעילות השקעה (לפעילות השקעה)
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון
					דיבידנד ששולם לבעלי מניות
-	-	(40.0)	-	(40.0)	מזומנים נטו מפעילות מימון (לפעילות מימון)
					גידול (קיטון) במזומנים
290.9	(0.8)	(90.1)	(118.1)	59.4	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
705.1	705.1	996.0	822.4	846.5	יתרת מזומנים לסוף התקופה
996.0	704.3	905.9	704.3	905.9	
					ריבית ומיסים ששולמו /או התקבלו
209.6	158.5	163.9	57.8	53.8	ריבית שהתקבלה
61.8	43.2	46.7	12.4	17.2	ריבית ששולמה
22.9	18.4	41.8	6.9	10.8	מיסים על הכנסה ששולמו
4.7	4.7	3.9	-	-	מיסים על הכנסה שהתקבלו
					פעולות שלא במזומן
1.7	-	(1.7)	-	-	רכישת בניינים וציוד

באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

באור 1 - עיקרי מדיניות חשבונאית

א. כללי

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (להלן: "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיפים ה' ו-ו' להלן.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים אושרה לפרסום ע"י דירקטוריון הבנק ביום 22 בנובמבר 2012.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתאייכות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
- במקרים בהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הקבוצה מטפלת בסוגיה בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הקבוצה פועלת לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ה להלן), סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. בפרט סווגו מחדש:

פריטים שנכללו בתמצית דוח רווח והפסד:

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד (ראה ביאור 1.ה.1 להלן) בוצעו סיווגים מחדש המפורטים להלן בדוחות הכספיים לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 וכן בדוחות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011:

- פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר:
- הכנסות (הוצאות) מימון בגין הפרשי שער חליפין של מטבע חוץ שנצברו בגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שלא נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד;
- רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה.

כתוצאה משינויי הסיווגים כאמור, הכנסות שנכללו ברווח מפעילות מימון בסך של 0.1 (0.5 מיליון ש"ח בתקופה של שלושה ותשעה חודשים (בהתאמה) שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2011, בהתאמה, סווגו מחדש לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית". כמו כן, סכום של 1.4 מיליון ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

- פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר:
- רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר;
- הכנסות מעמלות מעסקי מימון שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון", למעט עמלות הקצאת אשראי, סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "עמלות" (לשעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
- כתוצאה משינויי הסיווגים כאמור, הכנסות שנכללו ברווח מפעילות מימון בסך של 2.0 ו-5.3 מיליון ש"ח בתקופה של שלושה ותשעה חודשים (בהתאמה) שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2011, בהתאמה, סווגו מחדש לסעיף "עמלות". כמו כן, סכום של 7.6 מיליון ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

פריטים שנכללו בתמצית דוח על תזרימי מזומנים:

בעקבות יישום לראשונה של IAS 7 בנושא דוח על תזרימי מזומנים (ראה ביאור 1.ה.1 (2.1) להלן), אשר קובע כללי סיווג של הפריטים השונים במסגרת הדוח בהתאם למהות הפעילות, בוצע סיווג מחדש המפורט להלן:

שינויים נטו בתזרים בגין נכסים שוטפים (כגון: פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך למסחר ונכסים אחרים) שנכללו בעבר במסגרת פעילות השקעה (לשעבר פעילות בנכסים), סווגו לפעילות שוטפת.

שינויים נטו בתזרים בגין התחייבויות שוטפות (כגון: פיקדונות מבנקים, פיקדונות מהציבור, פיקדונות הממשלה והתחייבויות אחרות) שנכללו בעבר במסגרת פעילות מימון (לשעבר פעילות בהתחייבויות ובהון) סווגו לפעילות שוטפת.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות ליישום תקנים אלו, כמפורט להלן:
IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים;
IAS 12, מסים על ההכנסה;
IAS 23, עלויות אשראי;
IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור.

3. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ולבין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי.

4. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S GAAP וב-IFRS.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, מיישם הבנק את ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד.

בהתאם להוראות, התאים הבנק את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובביאורים הנלווים באופן המפורט להלן:

- סעיף "רווח מימוני לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" פוצל לשלושה סעיפים נפרדים "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית" וכן "הכנסות מימון שאינן מריבית" שהוצגו בשורות נפרדות.
- מרכיבי הרווח המימוני שאינם מריבית וכן מרכיבי רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות סווגו במסגרת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית תוך אבחנה בין פעילויות למטרות מסחר לבין פעילויות שאינן למטרות מסחר.
- עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מריבית).
- בוטלה האבחנה בין עמלות מעסקי מימון שבעבר נכללו במסגרת הרווח המימוני לבין עמלות תפעוליות. לאור זאת, כל ההכנסות מעמלות, למעט עמלות הקצאת אשראי, נכללו בסעיף "עמלות" בדוח רווח והפסד (בעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
- בוטל הסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ואומצה הגישה הנהוגה בארה"ב לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים". לאור זאת, הסיווג של אירוע כלשהו כפריט מיוחד (בלתי רגיל) בדוח רווח והפסד יבוצע רק באישור מראש של המפקח על הבנקים.

יישום לראשונה של ההוראות בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד לתאגידים בנקאיים:

הבנק יישם את ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה ביאור 1.D.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות ליישום תקנים אלו

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק את תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) המפורטים להלן:

IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה (בעבר - פעילות בנכסים) ומפעילות מימון (בעבר - פעילות בהתחייבויות ובהון). תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של הבנק מסווגים לפעילות שוטפת. סעיף המזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים, פיקדונות בבנקים, תעודות פיקדון סחירות ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

יישום לראשונה של IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים:

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה ביאור T.1.

IAS 12, מסים על ההכנסה

מסים על ההכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המסים נובעים מצירוף עסקים, או נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס שכר המוטל על מוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

מסים נדחים

הבנק מכיר במסים נדחים בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. אולם, הבנק לא מכיר במסים נדחים לגבי ההפרשים הזמניים הבאים: ההכרה לראשונה במוניטין, ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס, וכן הפרשים הנובעים מהשקעה בחברות בנות, בישויות בשליטה משותפת ובחברות כלולות, במידה ולא צפוי שהם יתהפכו בעתיד הנראה לעין.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן.

נכס מס נדחה בגין הפסדים מועברים ובגין זכות מועברת לקיזוז מס וכן נכס מס נדחה בגין הפרשים זמניים הניתנים לניכוי מוכר כאשר צפוי (more likely than not) שיווצר בגינם חיסכון במס בעת ההיפוך ו/או תהיה הכנסה חייבת שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם.

לצורך הקביעה כי צפוי שתהיה הכנסה חייבת מספיקה שכנגדה ניתן יהיה לנצל את החיסכון במס בגין הפרשים זמניים הניתנים לניכוי, הבנק מביא בחשבון את כל הראיות הזמינות - הן הראיות החיוביות, התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות השוללות הכרה בנכס מס נדחה.

במידה ואין זה צפוי שלבנק תהיה הכנסה חייבת מספיקה, נכסי מסים נדחים נטו לא יעלו על סכום הפרשים זמניים החייבים במס.

קיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק מקיזז נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיזוז של נכסים והתחייבויות מסים נדחים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה

רשות מס בגין אותה ישות נישומה, אשר בכוננתו לסלק נכסי והתחייבויות מסים נדחים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו זמנית.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשות עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

יישום לראשונה של IAS 12, מסים על ההכנסה

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012, לרבות ההוראות בנוגע לטיפול במצבים בהם קיימות פוזיציות מס לא וודאיות ומסים נדחים המתייחסים לקרקע ולנכסים בני פחת מסוימים באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על דוחות הבנק.

• IAS 23, עלויות אשראי

התקן קובע כי על הישות להוון עלויות אשראי אשר מתייחסות ישירות לרכישה ולהקמה או לייצור של נכס כשיר. נכס כשיר הוא נכס שנדרשת תקופת זמן משמעותית להכנתו לשימוש המיועד או מכירתו והוא כולל, בין היתר, נכסי רכוש קבוע, נכסי תוכנה ונכסים אחרים הדורשים פרק זמן ממושך כדי להביאם למצב בו יוכלו לשרת בשימוש המיועד או למכירתם. עם זאת, במסגרת הוראות הפיקוח על הבנקים הובהר כי תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות אשראי, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים, באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות האשראי שהונו.

יישום לראשונה של IAS 23, עלויות אשראי

ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה על דוחות הבנק.

• IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

התקן קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור.

בנוסף נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו.

במסגרת האימוץ של התקן על ידי הפיקוח על הבנקים, הותאמה מתכונת הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים על מנת לענות הן על דרישות הגילוי של IAS 24 והן על הגילויים הנוספים הנדרשים מכח תקנות ניירות ערך התשי"ע-2010.

יישום לראשונה של IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

הבנק מיישם את התקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. לצורך יישום התקן לראשונה, הבנק ערך מיפוי של יחסי הצדדים הקשורים. בהתאם להגדרה החדשה וכתוצאה מהמיפוי, זוהו צדדים קשורים חדשים.

3. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ולבין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2012 את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, זאת בעקביות לעקרונות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי.

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת הקבוצה את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

נטילת התחייבות שיפוי או ויתור

סכום ההתחייבות, השיפוי או הויתור נזקף לקרן הון.

הלוואות, לרבות פיקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון.

בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפיקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן.

יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול חשבונאי בעסקאות בין הישות לבין בעל שליטה בה

הבנק יישם את ההנחיות שנקבעו בהוראות באופן של מכאן ולהבא לגבי כל העסקאות בין הבנק לבין בעל שליטה בו שבוצעו לאחר 1 בינואר 2012 וכן לגבי הלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה לפני מועד תחילת יישום ההוראות, החל ממועד תחילתן. ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה מהותית.

4. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S GAAP וב-IFRS

העדכון קובע תיקונים ל-ASC 820 FAS 157 הנדרשים לקביעת הגדרה אחידה של מדידת השווי ההוגן בתקני חשבונאות מקובלים בארה"ב (U.S GAAP) ובתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

בהתאם לעדכון, לא מיושמת הנחת היסוד "בשימוש" (in-use) לגבי מכשירים פיננסיים. עם זאת, בתנאים מסוימים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המוחזקים והמנוהלים במסגרת פורטפוליו נמדדים לפי שווי הוגן תוך שימוש במחיר שהיה מתקבל או משולם אילו פוזיציה נטו בקבוצות של נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות כאמור הייתה נמכרת או מועברת.

בנוסף, בהתאם לעדכון, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1.

בנוסף, בעקביות למדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, נמדד השווי ההוגן של הפריטים המסווגים בהון תוך שימוש במחירים מצוטטים של הפריטים כאמור (או של מכשירים דומים) אשר נסחרים כנכסים.

כמו כן, העדכון קובע דרישות גילוי משמעותיות נוספות בנוגע למפורט להלן:

- סיווג לרמות במסגרת היררכיית השווי ההוגן לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן, אך במסגרת הביאורים נדרש גילוי לגבי שוויים ההוגן.
- לגבי מדידות שווי הוגן אשר סווגו במסגרת היררכיית השווי ההוגן לרמה 3:
 - תהליך הערכה שמיושם על ידי הישות המדווחת;
 - גילוי איכותי בדבר ניתוח רגישות של מדידת השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים משמעותיים ויחסים הדדיים בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים.
- מעברים כלשהם של מדידת שווי הוגן מרמה 2 לרמה 1 או להיפך, לרבות פירוט הסיבות למעברים.
- שימוש בנכס לא פיננסי באופן השונה מהשימוש המיטבי (highest and best use), כאשר הנכס נמדד לפי שווי הוגן במאזן או כאשר שווי ההוגן נכלל במסגרת הגילויים בהתאם להנחת השימוש המיטבי.

ישום לראשונה של ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב- U.S GAAP וב- IFRS

בנק מיישם את התיקונים שנקבעו ב- ASU 2011-04 החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא. לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי החדשות לגבי הדוחות לתקופות שהוצגו לפני היישום לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים.

ביום 23 באוגוסט 2012 פורסמה טיוטה חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן. התיקונים המפורטים בטיטה זו נועדו להתאים את הוראות הדיווח לציבור בנושא מדידות שווי הוגן לנוסח המעודכן של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זה. בפרט, התיקון משלב בהוראות הדיווח לציבור את כללי מדידת שווי הוגן כפי שנקבעו ב-ASU 2011-04 אשר מיושמים על ידי הבנק החל מ-1 בינואר 2012. בנוסף, בטיטת החוזר נקבעה מתכונת גילוי אחידה חדשה בנוגע לדרישות גילוי מסוימות בנושא שווי הוגן שנכללו ב-ASU 2011-04. לאור זאת, החל מהרבעון הנוכחי הבנק התאים את הביאורים בנושא שווי הוגן במטרה להתאימם למתכונת הגילוי החדשה.

ליישום לראשונה של ASU 2011-04 לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט שינוי הצגתי בשל דרישות הגילוי החדשות.

5. עדכון ההתחייבויות בגין זכויות עובדים

בחודש יולי 2012, פורסמה על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, טיוטת נייר עמדה שעניינה עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה ובביטוח חיים, אשר כוללת עדכון אפשרי לדוחות התמורתה. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, במדידת ההתחייבויות בגין זכויות עובדים יש לעדכן את ההנחות לגבי תמותה ונכות בדוחות לרבעון השני של שנת 2012 לפי המידע הטוב ביותר שקיים בידי התאגיד הבנקאי.

הבנק כלל את השפעת הטיטה של דוחות התמורתה החדשים, אין השפעה מהותית על דוחות הבנק.

6. עליית מס שכר ומס רווח

ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס ערך מוסף, בגין מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים יעלה בשנת 2012 משיעור של 35.34% לשיעור של 35.53%, ובשנת 2013 ואילך יעלה לשיעור של 35.9%. כמו כן, שיעור מס השכר אשר חל על מוסדות כספיים יעלה לשיעור של 17% לגבי השכר המשתלם בעד עבודה בחודש ספטמבר 2012 ואילך, וזאת במקום שיעור של 16% לשנת 2012 ו-15.5% לשנת 2013 ואילך.

כמו כן, ביום 13 באוגוסט פורסם החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב-2012 (להלן - "החוק"). במסגרת החוק החל מינואר 2013 שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה מהמעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק יעלה מ-5.9% כיום ויעמוד על 6.5%. כמו כן, שיעור זה יעלה בינואר 2014 ובינואר 2015 לשיעור של 7% ו-7.5% בהתאמה.

השינויים המפורטים לעיל אינם מהותיים ונכללו בהוצאות הבנק. אין השפעה מהותית על דוחות הבנק.

1. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

ב-29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה.

אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסויימים

ביום 25 ביולי 2012 התפרסם חוזר בנושא מועד אימוץ נושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. בחוזר הוחלט כי מועד התחילה הינו יום 1 בינואר 2014 ואילך.

2. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים.

בנוסף, הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה- IFRS הינו:

- תקנים בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.
- תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - אימוץ בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012. יחד עם זאת, IAS 19, הטבות עובדים, טרם נכנס לתוקף והוא יאומץ בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומו לראשונה.

3. טיוטה הוראה בנושא דוח על הרווח הכולל

ביום 26 באוגוסט 2012 פורסמה טיוטה חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר רווח כולל. מטרת הטיוטה הינה התאמת אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב (ASU 2011-05 ו- ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארה"ב. הטיוטה משנה את אופן ההצגה של פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים, כך שפריטי רווח כולל אחר ידווחו בדוח נפרד שיקרא "דוח על הרווח הכולל" אשר יוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד. כמו כן, פירוט ההרכב והתנועה של "רווח כולל אחר מצטבר" יוצג בביאור חדש על רווח כולל אחר מצטבר.

התיקונים בטיטת הוראה זו יחולו על הדוחות לרבעון הראשון של שנת 2013 ואילך ויושמו בדרך של יישום למפרע. מיישום התקן לראשונה לא צפויה השפעה למעט שינוי הצגתי.

4. טיטת הוראה בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות

ב-2 באוגוסט 2012 פורסמה טיטת חוזר לתיקון להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בטיטת זו נועדו להתאים את סעיף 15 א. בהוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.

בפרט, בנוגע לקיזוז מכשירים נגזרים נקבע כי תאגיד בנקאי יקזוז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותן צד נגדי ויצג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים: (1) בגין אותן ההתחייבויות, יש לו זכות חוקית בת אכיפה לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים, (2) בכוונתו לפרוע את ההתחייבויות ולממשן את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית, (3) גם התאגיד הבנקאי וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה.

כמו כן, נקבע כי בתנאים מסוימים תאגיד בנקאי רשאי לקזוז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה ביטחון במזומן (חייבים) או המחויבות להשיב ביטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר להתחשבות נטו (master netting arrangement), גם אם תנאי הכוונה לפרוע על בסיס נטו או בו זמנית אינו מתקיים. תאגיד בנקאי נדרש לקבוע מדיניות חשבונאית אשר תיושם בעקביות לגבי קיזוז סכומי שווי הוגן כאמור.

בנוגע לעסקאות רכש חוזר נקבע כי תאגיד בנקאי רשאי לקזוז בין "ניירות ערך שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר" לבין "ניירות ערך שנמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר", אם מתקיימים התנאים מסוימים שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זה.

בטיטת החוזר הובהרו שיקולים מסוימים שהבנקים נדרשים להביא בחשבון בכדי לקבוע האם קיים ספק לגבי קיום התנאים לקיזוז. בין היתר, לעניין זכות הקיזוז, נוספה דרישה כי רואה החשבון המבקר של תאגיד בנקאי יבחן אם קיימת זכות קיזוז חוזית בת אכיפה (לצורך קיזוז), בשינויים המתחייבים, באותו אופן שבו הוא בוחן כיום האם נכסים פיננסיים שהועברו בודדו מעבר להישג ידו של המעביר ושל נושיו (לצורך גריעת נכסים פיננסיים).

בנוסף, בטיטת החוזר נכללו דרישות גילוי רחבות, לרבות מתן גילוי לגבי מדיניות התאגיד הבנקאי שקובעת האם לקזוז או לא לקזוז מכשירים נגזרים כאמור.

התיקונים בטיטת הוראה זו יחולו על דוחות כספיים לתקופות דיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ויושמו בדרך של יישום למפרע. הבנק בוחן השלכות אפשריות מהיישום של טיטת החוזר.

באור 2 - ניירות ערך (1)

שווי הוגן (2)	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן
סכומים מדווחים מיליוני ש"ח				
45.6	-	2.2	43.4	43.4
115.3	-	0.4	114.9	115.3
22.7	-	0.1	22.6	22.7
43.9	(0.1)	-	44.0	43.9
181.9	(0.1) (5)	0.5 (5)	181.5	181.9
24.2	-	0.2 (6)	24.0	24.2
251.7	(0.1)	2.9	248.9	249.5
48.4	-	1.7	46.7	46.7
136.8	(0.7)	0.8	136.7	136.8
21.2	(0.2)	-	21.4	21.2
10.4	(0.2)	-	10.6	10.4
168.4	(1.1) (5)	0.8 (5)	168.7	168.4
5.3	(0.1) (6)	- (6)	5.4	5.3
222.1	(1.2)	2.5	220.8	220.4
49.0	-	2.0	47.0	47.0
245.6	(0.6)	0.4	245.8	245.6
20.3	(0.1)	-	20.4	20.3
9.9	-	-	9.9	9.9
275.8	(0.7) (5)	0.4 (5)	276.1	275.8
7.6	-	-	7.6	7.6
332.4	(0.7)	2.4	330.7	330.4

30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)

- א. אגרת חוב של אחרים המוחזקת לפדיון (3)
 ב. אגרות חוב זמינות למכירה ממשלתיות (4)
 מוסדות פיננסיים אחרים
 סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
 ג. אגרות חוב למסחר
 סך הכל

30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

- א. אגרת חוב של אחרים המוחזקת לפדיון (3)
 ב. אגרות חוב זמינות למכירה ממשלתיות (4)
 מוסדות פיננסיים אחרים
 סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
 ג. אגרות חוב למסחר
 סך הכל

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

- א. אגרת חוב של אחרים המוחזקת לפדיון (3)
 ב. אגרות חוב זמינות למכירה ממשלתיות (4)
 מוסדות פיננסיים אחרים
 סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
 ג. אגרות חוב למסחר
 סך הכל

- (1) פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה באור 10.
 (2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (3) כתב התחייבות נדחה לא סחיר. נתוני השווי הוגן מבוססים על הערכה כלכלית.
 (4) ראה גם באור 6.
 (5) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
 (6) נזקפו לדוח רווח והפסד.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. האשראי לציבור

30 בספטמבר (בלתי מבוקר)			30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח					
1,268.0	(36.5)	1,304.5	1,307.3	(54.2)	1,361.5
740.4	(14.5)	754.9	840.1	(14.3)	854.4
<u>2,008.4</u>	<u>(51.0)</u>	<u>2,059.4</u>	<u>2,147.4</u>	<u>(68.5)</u>	<u>2,215.9</u>

אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני(1)
אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי(2)
סך הכל אשראי לציבור

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח		
1,243.8	(43.9)	1,287.7
738.8	(13.6)	752.4
<u>1,982.6</u>	<u>(57.5)</u>	<u>2,040.1</u>

אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני(1)
אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי(2)
סך הכל אשראי לציבור

- (1) לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני, ראה באור 3ב'.
- (2) אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. ראה פירוט נוסף בבאור 3ג'.
- (3) לפירוט בדבר סוגי האשראי שנבדקים על בסיס פרטני וסוגי האשראי שנבדקים על בסיס קבוצתי, ראה באור 1 בדוח השנתי לשנת 2011.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:

30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)			30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח					
32.0	(18.6)	50.6	33.5	(33.0)	66.5
9.2	(2.0)	11.2	2.5	(0.5)	3.0
1,226.8	(15.9)	1,242.7	1,271.3	(20.7)	1,292.0
1,236.0	(17.9)	1,253.9	1,273.8	(21.2)	1,295.0
1,268.0	(36.5)	1,304.5	1,307.3	(54.2)	1,361.5

אשראי לציבור פגום (1)
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ועד 89 ימים (2)
אשראי לציבור אחר שאינו פגום (2)
סה"כ אשראי לציבור שאינו פגום (2)
סה"כ אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח		
25.2	(24.2)	49.4
9.4	(2.0)	11.4
1,209.2	(17.7)	1,226.9
1,218.6	(19.7)	1,238.3
1,243.8	(43.9)	1,287.7

אשראי לציבור פגום (1)
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ועד 89 ימים (2)
אשראי לציבור אחר שאינו פגום (2)
סה"כ אשראי לציבור שאינו פגום (2)
סה"כ אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

(1) אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסוים בארגון מחדש כמצוין בסעיף קטן 4 להלן.

(2) אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני

2011 בדצמבר 31 (מבוקר)	2011 בספטמבר 30 (בלתי מבוקר)	2012 בספטמבר 30 (בלתי מבוקר)	
במיליוני ש"ח			
35.4	26.0	40.1	2. אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
14.0	24.6	26.4	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
49.4	50.6	66.5	סך הכל אשראי לציבור פגום
(1)48.8	(1)48.6	65.1	3. אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
(1)0.6	(1)2.0	1.4	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי הביטחון
49.4	50.6	66.5	סך הכל אשראי לציבור פגום

(1) סווג מחדש.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)			30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח					
17.3	(3.5)	20.8	11.0	(4.5)	15.5
17.3	(3.5)	20.8	11.0	(4.5)	15.5

שאינו צובר הכנסות ריבית סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח		
10.8	(5.7)	16.5
10.8	(5.7)	16.5

שאינו צובר הכנסות ריבית סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2011	2012	2011	2012
במיליוני ש"ח				
52.5	53.3	57.8	59.5	62.7
6.0	3.5	1.9	1.2	0.5
15.1	10.3	14.0	4.9	5.0
6.0	3.5	1.9	1.2	0.5

5. יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום (1) סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים (1) מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:

אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)			30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח					
4.3	(0.9)	5.2	3.9	(0.5)	4.4
4.3	(0.9)	5.2	7.0	(1.1)	8.1
731.8	(12.7)	744.5	829.2	(12.7)	841.9
740.4	(14.5)	754.9	840.1	(14.3)	854.4

אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר
 אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
 אשראי לציבור אחר שאינו פגום
 סך הכל

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח		
2.6	(0.6)	3.2
6.6	(1.0)	7.6
729.6	(12.0)	741.6
738.8	(13.6)	752.4

אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר
 אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
 אשראי לציבור אחר שאינו פגום
 סך הכל

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

סה"כ	הפרשה להפסדי אשראי		
	על בסיס קבוצתי (1)	על בסיס פרטני	
	במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		
			<u>שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2012</u>
72.2	42.6	29.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.2012 (בלתי מבוקר)
2.8	(0.9)	3.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1.4)	0.1	(1.5)	מחיקות חשבונאיות
1.5	(0.1)	1.6	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.1	-	0.1	מחיקות חשבונאיות נטו
<u>75.1</u>	<u>41.7</u>	<u>33.4</u>	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.2012 (בלתי מבוקר)
			<u>תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2012</u>
65.4	39.8	25.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 1.1.2012 (מבוקר)
7.3	4.0	3.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(3.7)	(2.3)	(1.4)	מחיקות חשבונאיות
6.1	0.2	5.9	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
2.4	(2.1)	4.5	מחיקות חשבונאיות נטו
<u>75.1</u>	<u>41.7</u>	<u>33.4</u>	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.2012 (בלתי מבוקר)
			<u>שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2011</u>
56.1	37.8	18.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.2011 (בלתי מבוקר)
3.9	2.7	1.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(2.9)	(0.3)	(2.6)	מחיקות חשבונאיות
2.9	-	2.9	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
-	(0.3)	0.3	מחיקות חשבונאיות נטו
<u>60.0</u>	<u>40.2</u>	<u>19.8</u>	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.2011 (בלתי מבוקר)
			<u>תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2011</u>
42.6	36.2	6.4	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 1.1.2011 (מבוקר)
7.9	(1.0)	8.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(5.1)	(1.5)	(3.6)	מחיקות חשבונאיות
14.6	6.5	8.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
9.5	5.0	4.5	מחיקות חשבונאיות נטו
<u>60.0</u>	<u>40.2</u>	<u>19.8</u>	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.2011 (בלתי מבוקר)

(1) לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

סה"כ	הפרשה להפסדי אשראי		
	על בסיס קבוצתי (1) במיליוני ש"ח	על בסיס פרטני	
			הרכב יתרת ההפרשה ליום 30.9.2012 (בלתי מבוקר)
68.5	35.5	33.0	בגין אשראי לציבור
			בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
6.6	6.2	0.4	
			הרכב יתרת ההפרשה ליום 30.9.2011 (בלתי מבוקר)
51.0	32.4	18.6	בגין אשראי לציבור
			בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
9.0	7.8	1.2	
			הרכב יתרת ההפרשה ליום 31.12.2011 (מבוקר)
57.5	33.3	24.2	בגין אשראי לציבור
			בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
7.9	6.5	1.4	

(1) לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה להלימות ההון".

31 בדצמבר 2011	30 בספטמבר	
	2011	2012
סכומים מדווחים		
מליוני ש"ח		
מבוקר	בלתי מבוקר	
343.1	317.7	338.2
135.6	139.5	142.3
<u>478.7</u>	<u>457.2</u>	<u>480.5</u>
2,344.0	2,377.2	2,454.6
0.1	14.2	0.1
416.9	401.1	443.4
<u>2,761.0</u>	<u>2,792.5</u>	<u>2,898.1</u>
12.4%	11.4%	11.7%
17.3%	16.4%	16.6%
<u>9.0%</u>	<u>9.0%</u>	<u>9.0%</u>

1. הון לצורך חישוב יחס ההון
הון רובד 1, לאחר ניכויים
הון רובד 2, לאחר ניכויים
סה"כ הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
סיכון אשראי
סיכון שוק
סיכון תפעולי
סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

יעד הלימות ההון

לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון וההנהלה, להחזיק רמת הלימות הון בהתאם ליעד ההון שהינו גבוה מהיחס המזערי הנדרש כפי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון וההנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון שלו.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל II" ליום 30 בספטמבר 2012 הינו 16.6% (מזה: 11.7% יחס הון רובד 1).

במהלך חודש דצמבר 2010, החליט דירקטוריון הבנק כי באופן זמני יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 15% וכי יחס ההון הראשוני (הון ליבה) לא יפחת משיעור של 10%.

ביום 12 בינואר 2012 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2011 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

דירקטוריון הבנק קבע במסמך ה-ICAAP כי יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 12.5% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת מ-9%. כמו כן, הוחלט שיחס ההון הכולל תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-10% ויחס ההון הראשוני (הון הליבה) תחת אותם תרחישי קיצון לא יפחת מ-7.5%.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

הבנק פנה במכתב אל המפקח על הבנקים, בו ביקש הבנק לקיים דיון עם המפקח על הבנקים, ביחס להתאמת שיעור הלימות ההון המינימלי לבנק, לממצאי ה-ICAAP. בחודש ספטמבר 2012 התקיים דיון ראשוני, ונקבע מועד לדיון נוסף במהלך הרבעון השני של שנת 2013.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 14 במרס 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הנחיה בנושא מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון ליבה בשיעור של 9% (במקום 7.5% הקיים היום) עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון הליבה המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% עד ליום 1 בינואר 2017.

דיבידנד

ביום 6 באוגוסט 2012, הוכרז על דיבידנד בסך 40 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012.

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

30 בספטמבר 2012					
מטבע ישראלי					
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	צמוד למטבע חוץ אחר	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
סכומים מדווחים מליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
1,222.0	-	0.8	26.0	264.7	930.5
249.5	-	-	-	102.4	147.1
2,147.4	-	-	8.8	47.2	2,091.4
21.9	21.9	-	-	-	-
32.2	-	-	-	-	32.2
<u>3,673.0</u>	<u>21.9</u>	<u>0.8</u>	<u>34.8</u>	<u>414.3</u>	<u>3,201.2</u>
2,921.1	-	1.1	34.6	221.1	2,664.3
71.3	-	-	-	-	71.3
2.7	-	-	-	-	2.7
139.9	-	-	-	139.9	-
199.4	-	-	-	6.6	192.8
<u>3,334.4</u>	<u>-</u>	<u>1.1</u>	<u>34.6</u>	<u>367.6</u>	<u>2,931.1</u>
338.6	21.9	(0.3)	0.2	46.7	270.1
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
<u>338.6</u>	<u>21.9</u>	<u>(0.3)</u>	<u>0.2</u>	<u>46.7</u>	<u>270.1</u>
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

נכסים -

מזומנים ופקדונות בבנקים
 ניירות ערך
 אשראי לציבור, נטו
 בניינים וציוד
 נכסים אחרים
 סך כל הנכסים

התחייבויות -

פקדונות הציבור
 פקדונות מבנקים
 פקדונות הממשלה
 כתבי התחייבות נדחים
 התחייבויות אחרות
 סך כל ההתחייבויות הפרש
 מכשירים נגזרים שאינם מגדרים :
 אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
 אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
 סך הכל כללי
 אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
 אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

30 בספטמבר 2011

מטבע ישראלי					
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	צמוד	צמוד	צמוד	לא צמוד
		למטבע חוץ אחר	לדולר של ארה"ב	למדד המחירים לצרכן	
סכומים מדווחים					
מליוני ש"ח					
(בלתי מבוקר)					
943.7	-	1.5	23.9	239.0	679.3
220.4	-	-	-	108.3	112.1
2,008.5	-	-	11.2	44.6	1,952.7
21.0	21.0	-	-	-	-
25.6	-	-	-	-	25.6
<u>3,219.2</u>	<u>21.0</u>	<u>1.5</u>	<u>35.1</u>	<u>391.9</u>	<u>2,769.7</u>
2,524.3	-	1.6	33.8	213.0	2,275.9
56.2	-	0.3	16.9	-	39.0
2.6	-	-	-	-	2.6
137.3	-	-	-	137.3	-
181.1	-	-	-	5.9	175.2
<u>2,901.5</u>	<u>-</u>	<u>1.9</u>	<u>50.7</u>	<u>356.2</u>	<u>2,492.7</u>
317.7	21.0	(0.4)	(15.6)	35.7	277.0
-	-	-	0.1	-	(0.1)
-	-	-	-	-	-
<u>317.7</u>	<u>21.0</u>	<u>(0.4)</u>	<u>(15.5)</u>	<u>35.7</u>	<u>276.9</u>
-	-	-	0.1	-	(0.1)
-	-	-	-	-	-

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

מטבע ישראלי					
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	צמוד למטבע חוץ אחר	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
סכומים מדווחים מליוני ש"ח					

1,229.2	-	2.5	20.0	233.2	973.5
330.4	-	-	-	105.9	224.5
1,982.6	-	-	10.6	45.7	1,926.3
22.9	22.9	-	-	-	-
28.2	-	-	-	-	28.2
<u>3,593.3</u>	<u>22.9</u>	<u>2.5</u>	<u>30.6</u>	<u>384.8</u>	<u>3,152.5</u>

נכסים -
 מזומנים ופקדונות בבנקים
 ניירות ערך
 אשראי לציבור, נטו
 בניינים וציוד
 נכסים אחרים
 סך כל הנכסים

2,868.5	-	2.8	30.3	191.0	2,644.4
45.7	-	-	-	-	45.7
2.9	-	-	-	-	2.9
133.4	-	-	-	133.4	-
199.7	-	-	0.1	6.2	193.4

התחייבויות -
 פקדונות הציבור
 פקדונות מבנקים
 פקדונות הממשלה
 כתבי התחייבות נדחים
 התחייבויות אחרות

<u>3,250.2</u>	<u>-</u>	<u>2.8</u>	<u>30.4</u>	<u>330.6</u>	<u>2,886.4</u>
343.1	22.9	(0.3)	0.2	54.2	266.1

סך כל ההתחייבויות הפרש

-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
<u>343.1</u>	<u>22.9</u>	<u>(0.3)</u>	<u>0.2</u>	<u>54.2</u>	<u>266.1</u>

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים :
 אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
 אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
 סך הכל כללי

-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
 אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים

קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות בקשר עם :

א - מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		30 בספטמבר		31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
				(2)				יתרות החוזים
מיליוני ש"ח								
								עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי -
0.6	0.4	0.8	50.3	36.2	37.9			ערבויות להבטחת אשראי
3.0	3.3	2.6	280.5	320.6	228.6			ערבויות לרוכשי דירות
1.6	1.8	0.8	71.6	60.7	73.3			ערבויות והתחייבויות אחרות
0.5	0.6	0.4	174.5	173.3	181.4			מסגרות אשראי למחזיקי כרטיסי אשראי שלא נוצלו
0.8	0.8	0.6	291.3	237.0	267.3			מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
0.3	0.4	0.3	129.0	119.9	114.8			התחייבות בלתי חוזרת לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
1.1	1.7	1.1	213.5	205.5	215.7			ערבות לחברה האם להבטחת אשראי וערבויות שהעניקה (1)
7.9	9.0	6.6	1,210.7	1,153.2	1,119.0			סך הכל

(1) בגין סיכון האשראי הגלום בפעילות המט"ח שניתן ללקוחות הבנק הנרשמת בספרי חברת האם.

(2) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

ב - התקשרויות אחרות

(1) חלק ממשרדי וסניפי הבנק ממוקמים בשטחים שכורים. דמי השכירות צמודים בעיקר למדד המחירים לצרכן. דמי השכירות השנתיים בגין התקשרויות אלו הינם כדלקמן:

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2011	2011	2012	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
9.2	8.7	9.6	שנה ראשונה
9.2	9.4	10.3	שנה שניה
8.4	9.4	9.6	שנה שלישית
7.7	8.6	8.9	שנה רביעית
7.3	7.9	8.5	שנה חמישית
32.6	40.0	35.7	שנה שישית ואילך
74.4	84.0	82.6	

(2) הסכם שירותים עם הבינלאומי (חברת האם) - לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המחשוב, התפעול, הבקרה, חדר עסקאות במט"ח, משאבי אנוש, בקורת פנימית וכיו"ב.

(3) ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

(4) ביום 1 בנובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון לכך, את ההחלטות הבאות:

- לתקן את תקנון ההתאגדות של הבנק בנושאים הבאים:

1. הרחבת התבויות ו/או ההוצאות אשר בגיןן רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "תיקוני החקיקה").

2. נקבע כי כל עוד לבנק בעל מניות יחיד, מינוי יו"ר דירקטוריון והעברתו מתפקידו ייעשו בהודעה בכתב של בעל המניות.

3. מינוי מנכ"ל יהיה מותנה בקבלת המלצת בעל המניות למנותו, כל עוד לחברה בעל מניות יחיד שהינו תאגיד בנקאי.

- מתן התחייבויות שיפוי לדירקטורים בבנק בנוסח מתוקן המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבויות השיפוי שנתן ו/או שייתן הבנק לדירקטורים בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 7 באפריל 2010, והכל בהתאם לתיקוני החקיקה ולחוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן").

יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

ג - התחייבויות תלויות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

ד - שעבודים

להבטחת אשראי שהבנק מקבל מבנק ישראל, יצר הבנק ביום 17 בנובמבר 2010 אגרת חוב לפיה שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקיד ו/או רשם לזכות ו/או יפקיד הבנק ו/או ירשום לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל.

החתימה על אגרת החוב התאפשרה בעקבות תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 336 אשר אפשר לתאגיד בנקאי לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיו אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל.

נכון ליום 30 בספטמבר 2012 אין לבנק ניירות הערך משועבדים בתיק הזמין למכירה.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)

חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
סכומים מדווחים			
מיליוני ש"ח			
-	-	-	75.3
-	-	-	-
-	-	-	75.3
1.2	6.7	-	-
1.3	6.3	-	-
2.5	13.0	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

ב. נגזרים אחרים

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים אחרים

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

[1] למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

[2] נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
סכומים מדווחים				סכומים מדווחים			
מיליוני ש"ח				מיליוני ש"ח			
-	-	-	69.2	-	-	0.1	66.9
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	69.2	-	-	0.1	66.9
4.1	11.2	-	-	4.1	11.1	-	-
3.8	9.7	-	-	3.7	8.7	-	-
7.9	20.9	-	-	7.8	19.8	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
0.3	0.5	-	-	0.3	0.4	-	-
0.3	0.5	-	-	0.3	0.4	-	-

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	אחרים (1)	בנקים
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
0.5	-	0.5
-	-	-
0.5	-	0.5
0.8	-	0.8
1.3	-	1.3

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים
בניכוי הסכמי קיזוז
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (2)
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (3)
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

- [1] המכשירים הינם נגזרים משובצים.
[2] מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 0.5 מיליון ש"ח הכלולה בסעיף נכסים אחרים (30.9.11 - 0.7 מיליון ש"ח, 31.12.11 - 0.8 מיליון ש"ח).
[3] סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

ג. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)			
סך הכל	מעל שנה	מעל 3 חודשים	עד 3 חודשים
	ועד 5 שנים	ועד שנה	ועד 3 חודשים
סכומים מדווחים			
מיליוני ש"ח			
75.3	-	67.5	7.8
-	-	-	-
13.0	2.4	8.0	2.6
2.5	-	2.0	0.5
90.8	2.4	77.5	10.9

חוזי ריבית
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)			ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	אחרים (1)	בנקים	סך הכל	אחרים (1)	בנקים
סכומים מדווחים			סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח		
0.8	-	0.8	0.7	-	0.7
-	-	-	-	-	-
0.8	-	0.8	0.7	-	0.7
1.4	-	1.4	1.2	-	1.2
2.2	-	2.2	1.9	-	1.9

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)			
סך הכל	מעל שנה	מעל 3 חודשים	עד 3 חודשים	סך הכל	מעל שנה	מעל 3 חודשים	עד 3 חודשים
	ועד 5 שנים	ועד שנה			ועד 5 שנים	ועד שנה	
סכומים מדווחים				סכומים מדווחים			
מיליוני ש"ח				מיליוני ש"ח			
69.2	-	50.6	18.6	66.9	-	63.6	3.3
-	-	-	-	0.1	-	-	0.1
20.9	8.9	9.4	2.6	19.8	10.1	9.6	0.1
7.9	2.0	5.9	-	7.8	2.5	5.3	-
98.0	10.9	65.9	21.2	94.6	12.6	78.5	3.5

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בבאור זה מתייחס להערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הינם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן להלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא הובאה בחשבון השפעת המס. יתר על כן, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה ושל האומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי ההוגן.

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב - השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים - תזרימי מזומנים עתידיים הווננו לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק.

נייר ערך לא סחיר - לפי ערך נוכחי של תזרים המזומנים העתידי מנוכה בשיעור ניכיון מתאים.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכחים בשיעורי ניכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושבו תזרימי המזומנים העתידיים (קרן וריבית) והם הווננו בשיעורי ריבית המשקפים בין השאר את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית ממוצע לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים. ההפרשה הכללית והנוספת לא נוכו מיתרות האשראי לצורך חישוב התזרים בהערכת השווי ההוגן.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
	במיליוני ש"ח				
1,219.8	313.9	844.3	61.6	1,222.0	נכסים פיננסיים
251.7	-	45.6	206.1	249.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,154.1	2,154.1	-	-	2,147.4	ניירות ערך ⁽²⁾
0.5	-	0.5	-	0.5	אשראי לציבור, נטו
2.9	2.9	-	-	2.9	נכסים בגין מכשירים נגזרים
<u>3,629.0</u>	<u>2,470.9</u>	<u>890.4</u>	<u>267.7</u>	<u>(3) 3,622.3</u>	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל נכסים פיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
2,928.5	437.5	2,491.0	-	2,921.1	פיקדונות הציבור
71.3	-	71.3	-	71.3	פיקדונות מבנקים
2.7	-	2.7	-	2.7	פיקדונות הממשלה
145.5	145.5	-	-	139.9	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
153.3	153.3	-	-	153.8	התחייבויות פיננסיות אחרות
<u>3,301.3</u>	<u>736.3</u>	<u>2,565.0</u>	<u>-</u>	<u>(3) 3,288.8</u>	סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,093.2 מיליון ש"ח ובסך 1,055.1 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 8א.

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר) (4)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3(1)	רמה 2(1)	רמה 1(1)		
	במיליוני ש"ח				
931.3	227.0	647.7	56.6	943.7	נכסים פיננסיים
222.1	-	48.4	173.7	220.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,012.6	2,012.6	-	-	2,008.5	ניירות ערך(2)
0.8	-	0.8	-	0.8	אשראי לציבור, נטו
2.3	2.3	-	-	2.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
<u>3,169.1</u>	<u>2,241.9</u>	<u>696.9</u>	<u>230.3</u>	<u>(3)3,175.7</u>	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל נכסים פיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
2,525.9	422.4	2,103.5	-	2,524.3	פיקדונות הציבור
56.2	-	56.2	-	56.2	פיקדונות מבנקים
2.6	-	2.6	-	2.6	פיקדונות הממשלה
137.4	137.4	-	-	137.3	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
135.1	135.1	-	-	135.7	התחייבויות פיננסיות אחרות
<u>2,857.2</u>	<u>694.9</u>	<u>2,162.3</u>	<u>-</u>	<u>(3)2,856.1</u>	סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 921.5 מיליון ש"ח ובסך 784.1 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 8א.

(4) סווג מחדש.

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2011 (מבוקר) (4)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3(1)	רמה 2(1)	רמה 1(1)		
	במיליוני ש"ח				
1,218.2	222.2	939.9	56.1	1,229.2	נכסים פיננסיים
332.4	-	49.0	283.4	330.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,986.5	1,986.5	-	-	1,982.6	ניירות ערך(2)
0.8	-	0.8	-	0.8	אשראי לציבור, נטו
2.1	2.1	-	-	2.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,540.0	2,210.8	989.7	339.5	3,545.1(3)	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל נכסים פיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
2,871.2	417.1	2,454.1	-	2,868.5	פיקדונות הציבור
45.7	-	45.7	-	45.7	פיקדונות מבנקים
2.9	-	2.9	-	2.9	פיקדונות הממשלה
133.3	133.3	-	-	133.4	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
140.2	140.2	-	-	140.8	התחייבויות פיננסיות אחרות
3,193.3	690.6	2,502.7	-	3,191.3(3)	סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,024.1 מיליון ש"ח ובסך 1,044.5 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 8א.

(4) סווג מחדש.

באור 8א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)

יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
115.3	-	-	-	115.3
22.7	-	-	-	22.7
43.9	-	-	-	43.9
181.9	-	-	-	181.9
24.2	-	-	-	24.2
0.5	-	-	0.5	-
206.6	-	-	0.5	206.1

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס

חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

אחרים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

ליום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
-	1.4	1.4	-	-

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס

שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 8א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3) מיליוני ש"ח	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
136.8	-	-	-	136.8
21.2	-	-	-	21.2
10.4	-	-	-	10.4
168.4	-	-	-	168.4
5.3	-	-	-	5.3
0.7	-	-	0.7	-
174.4	-	-	0.7	173.7

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :
ממשלתיות
מוסדות פיננסים
אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים
סך כל הנכסים

באור 8א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3) מיליוני ש"ח	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
245.6	-	-	-	245.6
20.3	-	-	-	20.3
9.9	-	-	-	9.9
275.8	-	-	-	275.8
7.6	-	-	-	7.6
0.8	-	-	0.8	-
284.2	-	-	0.8	283.4

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

אחרים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

באור 9 - הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2011 [1]	2012	2011 [1]	2012
סכומים מדווחים			
(בלתי מבוקר)			
במיליוני ש"ח			

111.2	114.3	39.9	37.9
7.1	9.6	3.1	3.4
12.7	12.2	4.1	4.7
8.3	8.2	2.3	2.4
0.3	0.3	-	-
<u>139.6</u>	<u>144.6</u>	<u>49.4</u>	<u>48.4</u>

א. הכנסות ריבית

מאשראי לציבור	
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים	
מפקדונות בבנקים	
מאגרות חוב	
נכסים אחרים	
סך כל הכנסות ריבית	

34.2	33.5	12.5	11.0
-	0.1	-	0.1
7.2	6.6	2.0	2.5
<u>41.4</u>	<u>40.2</u>	<u>14.5</u>	<u>13.6</u>
<u>98.2</u>	<u>104.4</u>	<u>34.9</u>	<u>34.8</u>

ב. הוצאות ריבית

על פיקדונות הציבור	
על פיקדונות מבנקים	
על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
סך כל הוצאות הריבית	

ג. סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה

2.8	2.4	0.8	0.8
5.2	5.2	1.5	1.5
0.3	0.6	-	0.1
<u>8.3</u>	<u>8.2</u>	<u>2.3</u>	<u>2.4</u>

מאגרות חוב	
מוחזקות לפדיון	
זמינות למכירה	
למסחר	
סך הכל כלול בהכנסות ריבית	

(1) סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.

באור 10 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2011 [1]	2012	2011 [1]	2012
סכומים מדווחים			
(בלתי מבוקר)			
במיליוני ש"ח			

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2011 [1]	2012	2011 [1]	2012	
0.5	3.2	(0.1)	1.2	א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
0.5	3.2	(0.1)	1.2	1. מהשקעה באגרות חוב רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה סך הכל מהשקעה באג"ח
(0.1)	-	-	-	2. הפרשי שער נטו
0.4	3.2	(0.1)	1.2	סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
0.1	0.6	-	0.4	הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר
				רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו

(1) סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.

באור 11 - מגזרי פעילות

א - כללי

בחודש דצמבר 2001 פרסם המפקח על הבנקים הוראות בדבר דיווח על מגזרי פעילות בתאגיד בנקאי בהתבסס על הוראות תקן חשבונאי אמריקאי FAS 131 ותקן בינלאומי IAS 14, תוך ביצוע התאמות מסויימות למאפיינים המיוחדים של תאגידים בנקאיים, בעיקר על בסיס הגילוי הנהוג במערכת הבנקאית בארה"ב. על-פי הוראות אלו, תאגיד בנקאי ייתן מידע לגבי כל מגזר פעילות אשר מתקיימים בו שלושת התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות.
2. תוצאות פעולותיו נבחנות על ידי ההנהלה לצורך ניתוח ביצועיו. מידע זה מובא אחת לרבעון לידיעת הדירקטוריון.
3. קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בסיס הפילוח למגזרי פעילות, כפי שנקבע בהוראות, נשען על "גישת ההנהלה", דהיינו נקודת המוצא היא הפילוח המיגזרי המשמש לדיווח הפנימי להנהלה ועל-פיו מבוצע ניתוח של תוצאות פעילות הבנק. ככל שניתן היחס של הכנסות, הוצאות ונכסים נעשה באופן ספציפי. לגבי הכנסות, הוצאות ויתרות של התחייבויות שלא ניתן לייחסן, הייחוס נעשה על-פי חלקו של המגזר בסך הפעילות של הבנק.

הבנק מחלק את מקורות ההכנסה שלו למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח:

- משקי בית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות של עד 500 אלף ש"ח.
- בנקאות פרטית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות מעל 500 אלף ש"ח.
- עסקים קטנים - לקוחות עסקיים בעלי אובליגו של עד 100 אלף ש"ח.
- בנקאות מסחרית - עסקים בינוניים בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.
- בנקאות עסקית - עסקים גדולים בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.
- ניהול פיננסי - כל ההכנסות וההוצאות של הבנק שאינן נובעות מפעילות מול לקוחות (בעיקר ניהול תיק הנוסטרו של הבנק).

מידע בדבר מגזרים גיאוגרפיים - פעילות הבנק מתמקדת בישראל בלבד.

באור 11 - מגזרי פעילות (המשך)

ב - מידע על מגזרי פעילות

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים - במליוני ש"ח							
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
34.8	-	8.1	3.7	16.5	1.3	(0.9)	6.1
-	-	(4.6)	(0.1)	(1.0)	0.7	2.4	2.6
34.8	-	3.5	3.6	15.5	2.0	1.5	8.7
29.6	-	1.6	1.9	9.8	4.0	3.1	9.2
64.4	-	5.1	5.5	25.3	6.0	4.6	17.9
2.8	-	-	-	2.7	(0.4)	-	0.5
12.6	0.3	3.2	1.4	3.9	1.3	0.4	2.1

הכנסות ריבית נטו
 - מחיצוניים
 - בין מגזרי
 סה"כ
 הכנסות שאינן מריבית
 סך ההכנסות
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים - במליוני ש"ח							
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
104.4	-	26.9	10.8	52.4	3.4	(4.8)	15.7
-	-	(16.2)	(0.5)	(5.3)	2.2	9.7	10.1
104.4	-	10.7	10.3	47.1	5.6	4.9	25.8
87.2	-	3.7	6.9	28.8	10.6	9.3	27.9
191.6	-	14.4	17.2	75.9	16.2	14.2	53.7
7.3	-	-	-	9.3	(0.8)	-	(1.2)
35.0	0.8	8.9	3.5	10.1	2.7	1.2	7.8

הכנסות ריבית נטו
 - מחיצוניים
 - בין מגזרי
 סה"כ
 הכנסות שאינן מריבית
 סך ההכנסות
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי

באור 11 - מגזרי פעילות (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (לא מבוקר) (1)

סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח							
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
34.9	-	10.4	4.5	19.1	1.0	(3.3)	3.2
-	-	(7.0)	(0.7)	(3.5)	1.4	5.0	4.8
34.9	-	3.4	3.8	15.6	2.4	1.7	8.0
26.8	-	0.1	2.1	7.8	3.5	3.6	9.7
61.7	-	3.5	5.9	23.4	5.9	5.3	17.7
3.9	-	-	-	2.0	0.5	-	1.4
10.4	0.2	2.2	1.4	4.3	0.2	0.5	1.6

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך כל ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (לא מבוקר) (1)

סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח							
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
98.2	-	29.5	13.2	57.1	1.9	(10.7)	7.2
-	-	(19.8)	(2.3)	(12.7)	4.0	15.6	15.2
98.2	-	9.7	10.9	44.4	5.9	4.9	22.4
82.6	-	0.6	5.5	24.8	10.0	11.2	30.5
180.8	-	10.3	16.4	69.2	15.9	16.1	52.9
7.9	-	-	-	4.2	0.9	-	2.8
31.7	0.8	6.4	3.8	12.9	1.4	1.4	5.0

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך כל ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי

(1) הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.

באור 11 - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר) (1)

סכומים מדווחים - במליוני ש"ח							
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
133.0	-	40.9	15.2	75.3	3.1	(13.4)	11.9
-	-	(26.5)	(2.8)	(15.5)	4.9	20.3	19.6
133.0	-	14.4	12.4	59.8	8.0	6.9	31.5
127.9	15.3	1.6	9.5	36.3	12.9	13.9	38.4
260.9	15.3	16.0	21.9	96.1	20.9	20.8	69.9
10.8	-	-	-	8.3	0.6	-	1.9
57.1	11.0	10.4	4.6	16.8	2.8	2.2	9.3

הכנסות ריבית נטו
 - מחיצוניים
 - בין מגזרי
 סה"כ
 הכנסות שאינן מריבית
 סך ההכנסות
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי

(1) הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.

רשימת הסניפים

טלפון	כתובת	עיר	
הנהלה מרכזית			
03-5196650	אחד העם 9, מיקוד : 65251	תל-אביב	הנהלה מרכזית
03-5196673			היחידה לבנקאות פרטית
	www.pagi.co.il		אתר אינטרנט
*3360			פאג'יי קול
סניפים			
03-7959200	אחד העם 9, מיקוד : 65251	תל-אביב	תל-אביב
03-6174200	לנדא 4, מיקוד : 51251	בני ברק	חזון איש
03-6174200	כהנמן 10, מיקוד : 51361		שלוחת רימונים
03-6174245	חזון איש 29, מיקוד : 51511		דלפק משכנתאות
03-6156200	רבי עקיבא 64, מיקוד : 51368		רבי עקיבא
02-5011200	עמוס 12, מיקוד : 95506		ירושלים
02-5011200	שמגר 16, רוממה, מיקוד : 94461	שלוחת רב שפע	
02-6219200	שלומציון המלכה 1, מיקוד : 94146	שלומציון	
02-5417200	מאה שערים 44, מיקוד : 95229	מאה שערים	
04-8614200	ארלוזורוב 13, מיקוד : 33136	חיפה	חיפה
08-8578200	דב גור 8, מיקוד : 77535	אשדוד	אשדוד
08-8578200	רשב"י 15, מיקוד : 77650		שלוחת לב הרובע
03-9114200	חיים עוזר 2, מיקוד : 49361	פתח-תקוה	פתח-תקוה
03-9170710	מנחם בגין 94, מיקוד : 49744		שלוחת הדר גנים
08-9780200	אבני נזר 46, מיקוד : 71919	מודיעין	מודיעין עילית
08-9780200	שד' יחזקאל 2, מיקוד : 71919		שלוחת ברכפלד
02-9906400	נחל קישון 48, מיקוד : 99099	בית שמש	רמת בית שמש
02-5723200	רבי עקיבא 7, מיקוד : 99879	ביתר עילית	ביתר עילית
03-9755200	הרי"ף 1, מיקוד : 48900	אלעד	אלעד
08-9524200	עזרא 4, מיקוד : 76200	רחובות	רחובות
03-5394200	שד' ירושלים 136, מיקוד : 87748	נתיבות	נתיבות